

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-43-15

Druk nr 3807
Warszawa, 3 sierpnia 2015 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- Prawo działalności gospodarczej
z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

U S T A W A

z dnia

Prawo działalności gospodarczej¹⁾

Kierując się konstytucyjną zasadą społecznej gospodarki rynkowej opartej na wolności działalności gospodarczej, a także zasadą równości i niedyskryminacji oraz zasadą zrównoważonego rozwoju,

dążąc do zagwarantowania ciągłego rozwoju przedsiębiorczości i uwzględniając potrzebę ochrony praw przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą rzetelnie oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów,

uwzględniając, że ochrona wolności działalności gospodarczej jest nierozzerwalnie związana z praworządnością, a wsparcie przedsiębiorczości przyczynia się do rozwoju gospodarki,

w celu urzeczywistnienia tej wolności uchwała się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje podejmowanie, wykonywanie, zawieszenie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prawa i obowiązki przedsiębiorców, oraz zadania organów w tym zakresie.

Art. 2. 1. Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

2. Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.²⁾), która wykonuje działalność gospodarczą w rozumieniu ust. 1.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 827 oraz z 2015 r. poz. 4, 397 i 539.

Art. 3. Do działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług stosuje się odpowiednio art. 5 oraz rozdziały 2 i 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.³⁾).

Art. 4. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;
- 2) wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
- 3) wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobieniu i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2014 r. poz. 1104);
- 4) działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.⁴⁾).

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do sądów powszechnych i sądów administracyjnych w zakresie, w jakim przepisy odrębne dotyczące tych podmiotów stanowią inaczej.

Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) przedsiębiorca zagraniczny – osobę zagraniczną wykonującą działalność gospodarczą za granicą oraz obywatela polskiego wykonującego działalność gospodarczą za granicą;
- 2) mikroprzedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
 - b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 326, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 21, 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933 i 978.

- 3) mały przedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz
 - b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro;
- 4) średni przedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz
 - b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro;
- 5) osoba zagraniczna:
 - a) osobę fizyczną nieposiadającą obywatelstwa polskiego,
 - b) osobę prawną z siedzibą za granicą,
 - c) jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, z siedzibą za granicą;
- 6) oddział – wyodrębnioną i samodzielnie organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywaną przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności;
- 7) organ – organ administracji publicznej lub inny organ władzy publicznej właściwy w sprawach podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Art. 6. Podejmowanie, wykonywanie, zawieszenie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych warunkach wynikających z przepisów prawa.

Art. 7. Przedsiębiorca w ramach wykonywanej działalności gospodarczej może podejmować wszelkie działania, o ile nie są sprzeczne z prawem.

Art. 8. 1. W przypadku różnych wykładni przepisów prawa, organ administracji publicznej przyjmuje wykładnię korzystną dla przedsiębiorcy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do postępowań, w których występują strony o spornych interesach, lub w których wynik postępowania bezpośrednio wpływa na interesy osób trzecich.

Art. 9. 1. Organ w przypadku niedających się usunąć w toku postępowania wątpliwości faktycznych rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się:

- 1) do postępowań, w których występują strony o spornych interesach, lub w których wynik postępowania bezpośrednio wpływa na interesy osób trzecich;
- 2) w przypadkach, w których przepisy odrębne określają obowiązek ciążący na przedsiębiorcy w zakresie prowadzenia, sporządzania i przechowywania dokumentów lub wprost wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów.

Art. 10. 1. Organ podejmuje jedynie takie działania, które są współmierne i prowadzą bezpośrednio do osiągnięcia celu, któremu służą te działania.

2. Organ zobowiązuje przedsiębiorcę wyłącznie do dokonania niezbędnych czynności.

Art. 11. 1. Organ administracji publicznej uwzględnia uprawnione oczekiwania przedsiębiorcy.

2. Oczekiwania przedsiębiorcy są uprawnione, jeżeli są zgodne z prawem oraz dotyczą utrwalonej praktyki i działań w zakresie rozstrzygnięcia spraw tego rodzaju.

3. Organ nie narusza uprawnionych oczekiwań przedsiębiorcy, jeżeli odstępuje od utrwalonej praktyki i działań z ważnych powodów.

Art. 12. Przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów.

Art. 13. Jeżeli przepisy odrębne nakładają obowiązek posiadania odpowiednich uprawnień zawodowych przy wykonywaniu określonego rodzaju działalności gospodarczej, przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić, aby czynności w ramach działalności gospodarczej były wykonywane bezpośrednio przez osobę legitymującą się dokumentami potwierdzającymi posiadanie takich uprawnień zawodowych.

Art. 14. Organ administracji publicznej, w zakresie swojej właściwości, udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej danego rodzaju.

Art. 15. Zasady uregulowane w niniejszym rozdziale nie naruszają praw przysługujących innym stronom postępowania lub osobom trzecim.

Rozdział 2

Podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej

Art. 16. 1. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zwanej dalej „CEIDG”. Przedsiębiorca może we wniosku o wpis do CEIDG określić późniejszy dzień podjęcia działalności gospodarczej niż dzień złożenia wniosku.

2. Do dokonywania wpisu, zmiany wpisu i wykreślenia wpisu z CEIDG oraz zasad działania CEIDG stosuje się przepisy rozdziału 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁵⁾).

3. Przedsiębiorca będący osobą prawną lub inną jednostką organizacyjną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Spółka kapitałowa w organizacji może podjąć działalność gospodarczą przed uzyskaniem wpisu do rejestru przedsiębiorców.

4. Zasady wpisu do rejestru przedsiębiorców określają przepisy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

5. Przepisów ust. 1 i 3 nie stosuje się, w przypadku gdy ustawy uzależniają wykonywanie działalności gospodarczej od obowiązku uzyskania przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego tworzącego oddział koncesji, zezwolenia, zgody, licencji albo wpisu do rejestru działalności regulowanej, o których mowa w rozdziale 5.

Art. 17. 1. Przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na zasadach obowiązujących w niniejszej ustawie, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych.

2. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą samodzielnie lub jako wspólnik spółki cywilnej może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie działalności wykonywanej samodzielnie lub jako wspólnik spółki cywilnej.

3. W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w spółce cywilnej zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest skuteczne pod warunkiem jej zawieszenia przez wszystkich wspólników.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875 i 978.

Art. 18. 1. Przedsiębiorca może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 36 miesięcy.

2. Okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej może być oznaczony w dniach, miesiącach albo miesiącach i dniach.

3. Jeżeli okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej obejmuje wyłącznie pełny miesiąc luty danego roku kalendarzowego, za minimalny okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przyjmuje się liczbę dni miesiąca lutego przypadającą w danym roku kalendarzowym.

4. Do obliczania okresu zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej stosuje się odpowiednio przepisy art. 57 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.⁶⁾), zwanej dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”.

Art. 19. 1. Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następują na wniosek przedsiębiorcy.

2. Okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej lub do dnia wskazanego w tym wniosku, który nie może być wcześniejszy niż dzień złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 20d ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1203, z późn. zm.⁷⁾).

3. Minister właściwy do spraw gospodarki, w uzasadnionych losowych przypadkach, po dokładnym wyjaśnieniu stanu faktycznego przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, mając na uwadze ochronę jego uzasadnionych interesów lub jego kontrahentów, w tym konsumentów, w drodze decyzji, może, na wniosek:

- 1) przedsiębiorcy, ustalić wcześniejszy dzień zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej niż dzień złożenia wniosku o to zawieszenie albo
- 2) małżonka przedsiębiorcy lub innej osoby mu bliskiej, w przypadku gdy złożenie wniosku przez przedsiębiorcę nie jest możliwe, zawiesić wykonywanie działalności

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211 i 702.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1161, 1306 i 1924 oraz z 2015 r. poz. 4, 238 i 978.

gospodarczej oraz ustalić wcześniejszy dzień zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej niż dzień złożenia wniosku o to zawieszenie.

4. W stosunku do zobowiązań o charakterze publicznoprawnym zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej wywiera skutki prawne od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 20. 1. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

2. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca:

- 1) ma prawo wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów, w tym rozwiązywania zawartych wcześniej umów;
- 2) ma prawo przyjmować należności i obowiązek regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) ma prawo zbywać własne środki trwałe i wyposażenie;
- 4) ma prawo albo obowiązek uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 5) wykonuje wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa;
- 6) ma prawo osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 7) może zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą.

Art. 21. 1. Przedsiębiorca wprowadzający towar do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do zamieszczenia na towarze, jego opakowaniu, etykiecie, instrukcji lub do dostarczenia, w inny, zwyczajowo przyjęty, sposób pisemnych informacji w języku polskim:

- 1) określających firmę producenta w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322) i jego adres, a także państwo siedziby wytwórcy, jeżeli ma on siedzibę poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

- 2) umożliwiających identyfikację towaru, chyba że przeznaczenie towaru jest oczywiste.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:
 - 1) towarów, w stosunku do których przepisy odrębne szczegółowo regulują obowiązki w zakresie oznakowania;
 - 2) środków spożywczych w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463, z późn. zm.);
 - 3) wyrobów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 878).

Art. 22. 1. Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy w każdym przypadku, gdy:

- 1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- 2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.

2. Przedsiębiorca będący członkiem spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej może realizować obowiązek określony w ust. 1 za pośrednictwem rachunku w tej spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Art. 23. 1. Przedsiębiorca jest obowiązany posiadać tytuł prawny do nieruchomości, których adresy, określone w art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, podlegają wpisowi do CEIDG. Dokument potwierdzający ten tytuł nie podlega dołączeniu do wniosku o wpis do CEIDG i jest przedstawiany organowi ewidencyjnemu na jego wezwanie w przypadku, o którym mowa w art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

2. Przepis ust. 1 nie narusza obowiązków podmiotów podlegających przepisom ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Art. 24. 1. Dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorcy zagraniczni mogą, na zasadzie wzajemności, o ile ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do tworzenia oddziałów przez przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez te państwa z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, przepis art. 33 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 25. Przedsiębiorca zagraniczny w ramach oddziału może wykonywać działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie, w jakim prowadzi tę działalność za granicą.

Art. 26. 1. Przedsiębiorca zagraniczny tworzący oddział wskazuje osobę fizyczną upoważnioną do jego reprezentowania.

2. Osoba upoważniona, o której mowa w ust. 1, reprezentuje przedsiębiorcę zagranicznego w zakresie wszystkich czynności podejmowanych w oddziale, w tym czynności w zakresie wpisu i zmiany wpisu oddziału do rejestru przedsiębiorców oraz czynności dotyczące nieruchomości. Zakresu umocowania, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie można ograniczyć ze skutkiem wobec osób trzecich.

Art. 27. Przedsiębiorca zagraniczny może rozpocząć działalność w ramach oddziału po uzyskaniu wpisu oddziału do rejestru przedsiębiorców. Zasady wpisu do rejestru przedsiębiorców określają przepisy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Art. 28. Niezależnie od obowiązków określonych w przepisach o Krajowym Rejestrze Sądowym przedsiębiorca zagraniczny jest obowiązany:

- 1) podać imię i nazwisko oraz adres na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby upoważnionej w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego, o której mowa w art. 26;
- 2) jeżeli działa na podstawie aktu założycielskiego, umowy lub statutu – złożyć ich odpisy do akt rejestrowych oddziału wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski; w przypadku gdy przedsiębiorca zagraniczny utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej więcej niż jeden oddział, złożenie tych dokumentów może nastąpić w aktach jednego z oddziałów, z tym że w aktach rejestrowych pozostałych oddziałów należy

wskazać ten oddział, w którego aktach złożono wskazane dokumenty, wraz z oznaczeniem sądu, w którym znajdują się akta, i numeru oddziału w rejestrze;

- 3) jeżeli istnieje lub wykonuje działalność na podstawie wpisu do rejestru – złożyć do akt rejestrowych oddziału odpis z tego rejestru wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski; w przypadku gdy przedsiębiorca zagraniczny utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej więcej niż jeden oddział, złożenie tych dokumentów może nastąpić w aktach jednego z oddziałów, z tym że w aktach rejestrowych pozostałych oddziałów należy wskazać ten oddział, w którego aktach złożono wskazane dokumenty, wraz z oznaczeniem sądu, w którym znajdują się akta, i numeru oddziału w rejestrze.

Art. 29. Przedsiębiorca zagraniczny, który utworzył oddział, jest obowiązany:

- 1) używać do oznaczenia oddziału oryginalnej nazwy przedsiębiorcy zagranicznego wraz z przetłumaczoną na język polski nazwą formy prawnej przedsiębiorcy oraz dodaniem wyrazów „oddział w Polsce”;
- 2) prowadzić dla oddziału oddzielną rachunkowość w języku polskim zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- 3) zgłaszać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego w zakresie okoliczności, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2, w terminie 14 dni od dnia ich wystąpienia.

Art. 30. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału, w przypadku gdy:

- 1) oddział rażąco narusza prawo polskie;
- 2) nastąpiło otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział, lub przedsiębiorca ten utracił prawo wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) działalność przedsiębiorcy zagranicznego zagraża bezpieczeństwu lub obronności państwa, bezpieczeństwu informacji niejawnych o klauzuli tajności „poufne” lub wyższej lub innemu ważnemu interesowi publicznemu.

2. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki zawiadamia osobę fizyczną upoważnioną w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego, o której mowa w art. 26, o obowiązku wszczęcia postępowania likwidacyjnego oddziału w oznaczonym terminie, nie krótszym niż 30 dni. Odpis decyzji, o

której mowa w ust. 1, minister przesyła do właściwego sądu rejestrowego, celem złożenia jej do akt rejestrowych oddziału przedsiębiorcy zagranicznego.

3. Do postępowania likwidacyjnego, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1030, z późn. zm.⁸⁾) o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Art. 31. 1. Zamknięcie oddziału przedsiębiorcy zagranicznego z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz przedsiębiorcy zagranicznego z państwa niebędącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który może korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez to państwo z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, będące następstwem decyzji tego przedsiębiorcy o zakończeniu działalności w ramach oddziału, wymaga uprzedniego podania do publicznej wiadomości informacji o planowanym zamknięciu oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, przez jej publikację w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na co najmniej 3 miesiące przed złożeniem wniosku o wykreślenie oddziału przedsiębiorcy zagranicznego z rejestru.

2. Publikacji informacji o planowanym zamknięciu oddziału przedsiębiorcy zagranicznego dokonuje osoba fizyczna upoważniona w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego, o której mowa w art. 26.

3. Wniosek o wykreślenie z rejestru oddziału przedsiębiorcy zagranicznego składa osoba fizyczna upoważniona w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego, o której mowa w art. 26, wraz z dokumentem potwierdzającym opublikowanie informacji o planowanym zamknięciu oddziału przedsiębiorcy zagranicznego w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Art. 32. Do postępowania likwidacyjnego oddziału przedsiębiorcy zagranicznego z państwa innego niż wymienione w art. 31 ust. 1, będącego następstwem decyzji przedsiębiorcy zagranicznego o zamknięciu oddziału, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 265 i 1161 oraz z 2015 r. poz. 4 i 978.

Art. 33. 1. Osoby zagraniczne z państw członkowskich Unii Europejskiej, z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz osoby zagraniczne z państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez te państwa z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

2. Obywatele innych państw niż wymienione w ust. 1, którzy:

- 1) posiadają w Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) zezwolenie na pobyt stały,
 - b) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - c) zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 144 lub w art. 159 ust. 1, lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004),
 - d) status uchodźcy,
 - e) ochronę uzupełniającą,
 - f) zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany,
 - g) zezwolenie na pobyt czasowy i pozostają w związku małżeńskim, zawartym z obywatelem polskim zamieszkałym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - h) zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania działalności gospodarczej, udzielone ze względu na kontynuowanie prowadzonej już działalności gospodarczej na podstawie wpisu do CEIDG,
- 2) korzystają w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej,
- 3) posiadają ważną Kartę Polaka,
- 4) są członkami rodziny, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525), dołączającymi do obywateli państw, o których mowa w ust. 1, lub przebywającymi z nimi,
- 5) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza

złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku byli uprawnieni do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na podstawie ust. 2 pkt 1 lit. c i g

– mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

3. Osoby zagraniczne inne niż wymienione w ust. 1 i 2 mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej, a także do przystępowania do takich spółek oraz obejmowania bądź nabywania ich udziałów lub akcji, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

Art. 34. 1. Organ, dokonując oceny spełnienia wymogów niezbędnych do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uznaje wymogi, jakie spełnił przedsiębiorca mający siedzibę na terytorium jednego z państw, o których mowa w art. 33 ust. 1, konieczne do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium tego państwa, w szczególności uznaje certyfikaty, zaświadczenia lub inne dokumenty wydane przez właściwe organy państw, o których mowa w art. 33 ust. 1, które potwierdzają spełnienie warunków podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej.

2. Organ uznaje ubezpieczenia i gwarancje odpowiedzialności zawodowej wydane w państwach, o których mowa w art. 33 ust. 1, w zakresie, w jakim spełniają warunki określone w przepisach odrębnych ustaw.

Rozdział 3

Załatwianie przez organy spraw z zakresu działalności gospodarczej

Art. 35. 1. Organ nie może żądać ani uzależniać swojej decyzji w sprawie podjęcia, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej od spełnienia dodatkowych warunków nieprzewidzianych przepisami prawa.

2. Organ administracji publicznej nie może żądać ani uzależnić swoich rozstrzygnięć w sprawie podjęcia, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej od przedłożenia dokumentów w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadzonego tłumaczenia, chyba że obowiązek taki jest przewidziany przepisami odrębnymi z uwagi na ważny interes publiczny lub wynika z bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej albo ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 36. 1. Przedsiębiorca wpisany do rejestru przedsiębiorców albo CEIDG jest obowiązany umieszczać w oświadczeniach, skierowanych w zakresie swojej działalności do oznaczonych osób i organów, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz posługiwać się tym numerem w obrocie prawnym i gospodarczym.

2. Identyfikacja przedsiębiorcy w poszczególnych urzędowych rejestrach następuje na podstawie numeru identyfikacji podatkowej (NIP).

3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uchybiają obowiązkom określonym w przepisach odrębnych.

Art. 37. 1. Jeżeli organ administracji publicznej nie rozpatrzy wniosku przedsiębiorcy w terminie, uznaje się, że wydał rozstrzygnięcie zgodnie z wnioskiem, chyba że przepisy odrębne, z uwagi na ważny interes publiczny lub bezpośrednio stosowane przepisy powszechnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej albo ratyfikowane umowy międzynarodowe, stanowią inaczej.

2. Termin rozpatrzenia wniosku może zostać przedłużony tylko jeden raz. Przedłużenie terminu rozpatrzenia wniosku nie może przekroczyć dwóch miesięcy.

3. Organ informuje o przedłużeniu terminu przed upływem terminu na rozpatrzenie wniosku wskazanego w potwierdzeniu przyjęcia wniosku, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1.

4. W przypadku stwierdzenia konieczności uzupełnienia wniosku termin rozpatrzenia wniosku biegnie od dnia wpływu uzupełnionego wniosku.

5. Przedsiębiorca może żądać wydania zaświadczenia w trybie art. 217 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, potwierdzającego wydanie rozstrzygnięcia zgodnego z wnioskiem.

Art. 38. Organ administracji publicznej, wyznaczając przedsiębiorcy termin na dokonanie określonej czynności, uwzględnia czas niezbędny do jej wykonania, ważny interes publiczny oraz słuszny interes tego przedsiębiorcy.

Art. 39. Organ administracji publicznej nie może odmówić przyjęcia pism i wniosków niekompletnych. Organ nie może żądać jakichkolwiek dokumentów lub ujawnienia danych, których konieczność przedstawienia, złożenia lub ujawnienia nie wynika wprost z przepisu prawa.

Art. 40. 1. Organ, przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie.

2. Potwierdzenie zawiera:

- 1) wskazanie daty wpływu oraz terminu na rozpatrzenie wniosku;
- 2) dane kontaktowe organu;
- 3) pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach odwoławczych;
- 4) informację o uprawnieniach wynikających z art. 37 ust. 1 i 5, o ile przepisy te stosuje się.

Art. 41. 1. O ile charakter sprawy na to pozwala, organ administracji publicznej przed wydaniem rozstrzygnięcia w danej instancji może ustalić treść rozstrzygnięcia w drodze ustaleń dokonanych podczas spotkania mediacyjnego.

2. Załatwienie sprawy w drodze spotkania mediacyjnego nie jest dopuszczalne w postępowaniach prowadzonych na podstawie art. 145 § 1 pkt 1–4 i 6–8, art. 145a § 1, art. 145b § 1 oraz art. 156 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 240 § 1 pkt 1–4 i 6–11 oraz art. 247 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, 699 i 978).

3. Spotkanie mediacyjne odbywa się z inicjatywy organu lub strony, zwanych dalej „uczestnikami”, przy udziale mediatora.

4. Wszyscy uczestnicy spotkania mediacyjnego muszą wyrazić na nie zgodę. Uczestnik inicjujący kieruje zaproszenie, na które udziela się odpowiedzi w wyznaczonym przez niego terminie. Brak odpowiedzi uznaje się za odrzucenie zaproszenia.

Art. 42. Ustalenie treści rozstrzygnięcia może nastąpić najpóźniej w terminie trzech miesięcy od pierwszego spotkania mediacyjnego. Okresu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie wlicza się do terminów przewidzianych na załatwienie sprawy.

Art. 43. 1. Jeżeli w wyniku spotkania mediacyjnego dojdzie do ustalenia treści rozstrzygnięcia, organ wydaje rozstrzygnięcie zgodne z ustaleniami zawartymi w protokole, o którym mowa w art. 44 ust. 8.

2. Od rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, stronie przysługuje środek odwoławczy na zasadach ogólnych.

Art. 44. 1. Zadaniem mediatora jest zapewnienie sprawnej komunikacji uczestników spotkania mediacyjnego i pomoc w dojściu do porozumienia.

2. Mediator zachowuje bezstronność przy prowadzeniu spotkania mediacyjnego. Mediator niezwłocznie ujawnia uczestnikom wszystkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Wybór mediatora wymaga zgody wszystkich uczestników spotkania mediacyjnego.

4. Mediator, organ, strona i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że organ i strona zwolnią ich z tego obowiązku.

5. Mediator jest obowiązany do zachowania w tajemnicy informacji prawnie chronionych, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji.

6. Mediator nie może być przesłuchany w charakterze świadka co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji.

7. Dokumentów i innych materiałów, które nie znajdują się w aktach postępowania, ujawnionych podczas spotkania mediacyjnego nie włącza się do akt postępowania, o ile dokumenty te i materiały nie stanowią podstawy wydanego rozstrzygnięcia, którego treść ustalono podczas spotkania mediacyjnego.

8. Z przebiegu spotkania mediacyjnego sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce i czas prowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko lub firmę i adres strony oraz nazwę i adres organu, imię i nazwisko mediatora, a ponadto wynik spotkania mediacyjnego. Protokół podpisuje mediator. Protokół składa się do akt sprawy.

Art. 45. 1. Koszty związane z udziałem mediatora w spotkaniu mediacyjnym każdy z uczestników ponosi w takim samym stopniu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli spotkanie mediacyjne nie odbędzie się z powodu nieobecności jednego lub więcej uczestników postępowania mediacyjnego, koszty, o których mowa w ust. 1, ponosi ten uczestnik lub ponoszą ci uczestnicy w równych częściach.

3. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia mediatora, rodzaj i maksymalną kwotę wydatków mediatora związanych z przeprowadzeniem spotkania mediacyjnego podlegających zwrotowi oraz sposób ich dokumentowania, uwzględniając rodzaj sprawy i stopień jej skomplikowania.

Art. 46. Mediatorem jest osoba fizyczna, która:

- 1) ma wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji;
- 2) ukończyła 26 lat;
- 3) zna język polski;
- 4) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

- 5) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub nie jest oskarżona o popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego;
- 6) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków mediatora;
- 7) została wpisana na listę mediatorów, prowadzoną przez wojewodę.

Art. 47. 1. Wojewoda prowadzi listę mediatorów dla danego województwa.

2. Wojewoda dokonuje wpisu na listę mediatorów osoby, która spełnia wymagania, o których mowa w art. 46 pkt 1–6. Odmowa wpisu na listę mediatorów następuje w drodze decyzji.

3. Do wniosku o wpis na listę mediatorów dołącza się oświadczenia lub dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 46 pkt 1–6.

4. Oświadczenia potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 46 pkt 4 i 5, osoba ubiegająca się o wpis na listę mediatorów składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Osoba ubiegająca się o wpis jest obowiązana do zawarcia w nich klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Na wniosek mediatora wojewoda inny niż określony w ust. 1, na podstawie prawomocnej decyzji o wpisie na listę mediatorów, umieszcza mediatora na prowadzonej przez siebie liście.

6. Na liście mediatorów zamieszcza się następujące dane i informacje dotyczące mediatora:

- 1) imię i nazwisko oraz rok urodzenia;
- 2) adres do korespondencji;
- 3) informację dotyczącą wykształcenia i odbytych szkoleń;
- 4) informację dotyczącą specjalizacji.

7. Na wniosek mediatora na liście mediatorów można zamieścić jego numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej.

8. Mediator zawiadamia wojewodę o:

- 1) zmianie danych lub informacji, o których mowa w ust. 6 i 7, o ile zostały podane,
- 2) zmianie okoliczności, o których mowa w art. 46 pkt 4 i 5,
- 3) umieszczeniu na liście, o której mowa w ust. 5,

4) przemijającej przeszkodzie w wykonywaniu czynności mediatora oraz o czasie trwania takiej przeszkody

– w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego obowiązek zawiadomienia.

9. Wojewoda skreśla mediatora z listy mediatorów, w drodze decyzji, w przypadku:

- 1) śmierci mediatora;
- 2) złożenia przez mediatora wniosku o skreślenie z listy;
- 3) prawomocnego skazania mediatora za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe albo oskarżenia o popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego;
- 4) stwierdzenia nienależytego wykonywania obowiązków przez mediatora.

10. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania wpisu na listę mediatorów i aktualizacji danych i informacji w niej zawartych, sposób potwierdzania spełnienia warunków, o których mowa w art. 46, w tym rodzaj dokumentów załączanych do wniosku oraz wzór wniosku o wpis na listę mediatorów, uwzględniając potrzebę zapewnienia wiarygodnej i aktualnej informacji o mediatorach, jednolitości wniosków i sprawnego dokonywania wpisu na listę mediatorów.

Art. 48. Wojewoda udostępnia w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej listę mediatorów.

Art. 49. 1. Przed wydaniem decyzji w pierwszej instancji w sprawie wszczynanej na wniosek, organ administracji publicznej, w szczególności informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, jest obowiązany do wskazania przedsiębiorcy przesłanek, które nie zostały na dzień przesłania informacji spełnione, a których niespełnienie może stanowić podstawę wydania decyzji niezgodnej z wnioskiem.

2. Organ administracji publicznej, wskazując przesłanki, o których mowa w ust. 1, wyznacza przedsiębiorcy odpowiedni termin na ich realizację. Brak realizacji przesłanek w wyznaczonym terminie nie stoi na przeszkodzie wydaniu decyzji.

Art. 50. 1. Przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub do państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez

przedsiębiorcę innej niż podatki daniny publicznej, w tym składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie.

2. Wniosek o wydanie interpretacji może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych.

3. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji jest obowiązany przedstawić stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie.

4. Wniosek o wydanie interpretacji zawiera również:

- 1) firmę przedsiębiorcy;
- 2) oznaczenie siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu przedsiębiorcy;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) adres do korespondencji, w przypadku gdy jest on inny niż adres siedziby albo adres zamieszkania przedsiębiorcy.

5. Udzielenie interpretacji następuje w drodze decyzji. Interpretacja zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wnioskodawcy wraz z uzasadnieniem prawnym tego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Przepisu art. 49 nie stosuje się.

6. Wniosek o wydanie interpretacji podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

7. Wniosek o wydanie interpretacji niespełniający wymogów określonych w ust. 3, 4 i 6 lub innych wymogów określonych przepisami prawa pozostawia się bez rozpatrzenia. W sprawie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie.

8. W przypadku wystąpienia w jednym wniosku o wydanie interpretacji odrębnych stanów faktycznych lub zdarzeń przyszłych pobiera się opłatę od każdego przedstawionego we wniosku odrębnego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego.

9. Opłata za wniosek o wydanie interpretacji stanowi odpowiednio dochód budżetu państwa, Narodowego Funduszu Zdrowia albo jednostki samorządu terytorialnego.

10. Opłatę od wniosku o wydanie interpretacji uiszcza się na rachunek organu lub państwowej jednostki organizacyjnej właściwych do wydania interpretacji albo gotówką w kasie tego organu lub jednostki.

11. Opłata za wniosek o wydanie interpretacji podlega zwrotowi wyłącznie w przypadku:

- 1) wycofania wniosku – w całości;
- 2) wycofania części wniosku w odniesieniu do przedstawionego w nim odrębnego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego – w odpowiedniej części;
- 3) uiszczenia jej w kwocie wyższej od należnej – w odpowiedniej części.

12. Zwrot nienależnej opłaty następuje nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania interpretacji.

Art. 51. 1. Interpretację wydaje się bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez organ lub państwową jednostkę organizacyjną kompletnego i opłaconego wniosku. W razie niewydania interpretacji w terminie uznaje się, że w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin wydania interpretacji, została wydana interpretacja stwierdzająca prawidłowość stanowiska przedsiębiorcy przedstawionego we wniosku o wydanie interpretacji.

2. W przypadku doręczenia interpretacji indywidualnej za pomocą środków komunikacji elektronicznej interpretację indywidualną uważa się za wydaną z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli zawiadomienie, o którym mowa w art. 46 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, zostało przesłane przed upływem tego terminu.

3. Właściwy do wydania interpretacji organ lub państwowa jednostka organizacyjna przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej, niezwłocznie, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu wydania interpretacji, informacje o dacie wydania na jego wniosek interpretacji oraz o zawartej w niej ocenie jego stanowiska.

4. Interpretacja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, jednakże przedsiębiorca nie może być obciążony jakimikolwiek daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji.

5. Przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) zastosowania się przez spółkę do interpretacji indywidualnej wydanej przed powstaniem spółki na wniosek osób planujących utworzenie tej spółki – w zakresie dotyczącym działalności tej spółki;
- 2) zastosowania się przez oddział lub przedstawicielstwo do interpretacji indywidualnej dotyczącej działalności tego oddziału lub przedstawicielstwa wydanej przed powstaniem tego oddziału lub przedstawicielstwa na wniosek tworzącego je przedsiębiorcy.

6. Treść interpretacji, bez ujawnienia danych przedsiębiorcy, który o nią wnioskował, organ publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronach internetowych punktu kontaktowego, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki, o którym mowa w rozdziale 2a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Rozdział 4

Organizacje przedsiębiorców

Art. 52. 1. Wykonując swoje zadania, organy administracji publicznej współdziałają z organizacjami społecznymi wspierającymi rozwój przedsiębiorczości, zwanymi dalej „organizacjami”.

2. Organizacje mają prawo uczestnictwa w konsultacjach publicznych w toku procesu legislacyjnego.

3. Zbiorowe i indywidualne interesy przedsiębiorców są reprezentowane przez organizacje w postępowaniach administracyjnych, sądownoadministracyjnych i sądowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Art. 53. Przedsiębiorcy uczestniczą w organizacjach oraz korzystają z ich reprezentacji na zasadzie dobrowolności.

Art. 54. 1. Organ administracji publicznej może zlecić organizacjom wykonywanie zadań w sferze publicznej, jeżeli przepisy odrębne to przewidują.

2. Zlecenie zadań następuje w trybie konkursu, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, 1138 i 1146).

3. Realizacja zadania publicznego może być zlecona wyłącznie organizacji, która posiada odpowiednie doświadczenie w dziedzinie, której dotyczy to zadanie, znajomość obowiązujących w tym zakresie regulacji oraz daje rękojmię należytego wykonywania tego zadania.

4. Organizacje, wykonując zleczone zadania, nie mogą podejmować działań ograniczających wolność działalności gospodarczej lub godzących w uczciwą konkurencję.

Rozdział 5

Reglamentacja działalności gospodarczej

Art. 55. 1. Koncesja, zezwolenie, zgoda, licencja albo wpis do rejestru działalności regulowanej uprawniają do wykonywania działalności gospodarczej na terenie całego kraju i przez czas nieokreślony.

2. Wprowadzenie wyjątku od zasady określonej w ust. 1 jest dopuszczalne tylko w przepisach ustaw odrębnych wyłącznie ze względu na ważny interes publiczny.

Art. 56. Udzielanie, odmowa udzielenia, zmiana, zawieszenie, cofanie i stwierdzenie wygaśnięcia koncesji albo zezwoleń, a także prowadzenie rejestrów działalności regulowanej przez organy jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie przepisów regulujących dany rodzaj działalności gospodarczej, stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Art. 57. 1. Rodzaje działalności gospodarczej, której wykonywanie wymaga uzyskania koncesji, określa załącznik nr 1 do ustawy.

2. Szczegółowy zakres i warunki wykonywania działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu określają przepisy odrębne.

Art. 58. 1. Koncesję wydaje się w dziedzinach działalności gospodarczej mających szczególne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo państwa lub obywateli albo inny ważny interes publiczny, w przypadku gdy działalność ta nie może być wykonywana jako wolna lub po uzyskaniu wpisu do rejestru działalności regulowanej albo zezwolenia.

2. Jeżeli przepisy odrębnych ustaw nie stanowią inaczej, udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana, zawieszenie, cofnięcie i stwierdzenie wygaśnięcia koncesji lub ograniczenie jej zakresu należy do ministra właściwego ze względu na przedmiot działalności gospodarczej wymagającej uzyskania koncesji.

3. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana, zawieszenie, cofnięcie i stwierdzenie wygaśnięcia koncesji lub ograniczenie jej zakresu w stosunku do wniosku następuje w drodze decyzji.

Art. 59. 1. Organ koncesyjny może określić w koncesji, w granicach określonych przepisami odrębnymi, szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

2. Organ koncesyjny jest obowiązany przekazać każdemu zainteresowanemu przedsiębiorcy szczegółową informację o warunkach, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po wszczęciu postępowania w sprawie udzielenia koncesji.

Art. 60. 1. Wniosek o udzielenie lub o zmianę koncesji zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, oznaczenie jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu oraz adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany;
- 3) określenie rodzaju i zakresu wykonywania działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy podać także informacje oraz dołączyć dokumenty określone w przepisach regulujących działalność gospodarczą wymagającą uzyskania koncesji.

Art. 61. Przed podjęciem decyzji w sprawie udzielenia koncesji lub jej zmiany organ koncesyjny może:

- 1) wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnia on warunki określone przepisami prawa, wymagane do wykonywania określonej działalności gospodarczej, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania;
- 2) dokonać sprawdzenia faktów podanych we wniosku o udzielenie koncesji w celu stwierdzenia, czy przedsiębiorca spełnia warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją oraz czy daje rękojmię prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją.

Art. 62. 1. W przypadku gdy organ koncesyjny przewiduje udzielenie ograniczonej liczby koncesji, ogłasza o tym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) określenie przedmiotu i zakresu działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja;
- 2) liczbę koncesji;
- 3) szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja, o ile organ koncesyjny, w granicach przepisów odrębnych ustaw, przewiduje ich określenie;

- 4) termin i miejsce składania wniosków o udzielenie koncesji;
- 5) wymagane dokumenty i informacje dodatkowe;
- 6) czas, na jaki może być udzielona koncesja.

3. Przepisu art. 70 nie stosuje się.

Art. 63. 1. Jeżeli liczba wniosków o udzielenie koncesji, spełniających warunki do udzielenia koncesji i dających rękojmię prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją, jest większa niż liczba koncesji przewidzianych do udzielenia, organ koncesyjny zarządza przetarg, którego przedmiotem jest udzielenie koncesji.

2. W postępowaniu o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych organ koncesyjny zarządza przetarg, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w wyniku dokonania oceny wniosków w trybie art. 36 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.⁹⁾) liczba przedsiębiorców pozostaje większa niż liczba koncesji.

Art. 64. 1. Organ koncesyjny ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” o konieczności przeprowadzenia przetargu wśród przedsiębiorców, o których mowa w art. 63 ust. 1.

2. W ogłoszeniu organ koncesyjny określa również:

- 1) minimalną opłatę, za którą może być udzielona koncesja – nie niższą niż opłata skarbową albo inna opłata o charakterze publicznoprawnym, przewidziana w odrębnych przepisach za udzielenie koncesji;
- 2) miejsce i termin składania ofert;
- 3) szczegółowe warunki, jakie powinna spełniać oferta;
- 4) wysokość, formę i termin wniesienia wadium;
- 5) termin rozstrzygnięcia przetargu.

3. Przetarg przeprowadza właściwy organ koncesyjny.

4. Ofertę sporządzoną w języku polskim składa się w terminie, miejscu i formie określonych stosownie do ust. 1 i 2, w zapieczętowanych kopertach.

5. Oferta zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, oznaczenie jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu oraz adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej;

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 112, poz. 654, Nr 153, poz. 903 i Nr 160, poz. 963, z 2012 r. poz. 1209 i 1315 oraz z 2015 r. poz. 978.

2) deklarowaną wysokość opłaty za udzielenie koncesji.

6. Oferty złożone nie podlegają wycofaniu.

Art. 65. 1. Organ koncesyjny dokonuje wyboru ofert w liczbie zgodnej z liczbą koncesji, o której mowa w art. 62 ust. 2 pkt 2, kierując się wysokością zadeklarowanych opłat za udzielenie koncesji.

2. W przypadku gdy kilku przedsiębiorców zadeklarowało opłatę w takiej samej wysokości, organ koncesyjny wzywa tych przedsiębiorców do ponownego zadeklarowania wysokości opłaty i wybiera ofertę przedsiębiorcy, który zadeklarował wyższą opłatę.

3. Organ koncesyjny przekazuje przedsiębiorcom, którzy złożyli oferty, pisemną informację o wyniku przetargu, niezwłocznie po jego rozstrzygnięciu, oraz:

- 1) zwraca wadium przedsiębiorcom, których oferty nie zostały wybrane;
- 2) zalicza wadium na poczet opłaty przedsiębiorcom, których oferty zostały wybrane.

4. Organ koncesyjny udziela koncesji przedsiębiorcom, których oferty zostały wybrane.

Art. 66. 1. Przedsiębiorca przekazujący podczas postępowania o udzielenie koncesji informacje stanowiące tajemnice przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji może zgłosić wniosek, aby informacjom tym była nadana klauzula poufności.

2. Informacjom nadaje się klauzulę poufności, pod warunkiem że przedsiębiorca:

- 1) przekazując informacje, uzasadni swoje żądanie;
- 2) z przekazanych informacji sporządzi streszczenie, które może zostać udostępnione innym uczestnikom postępowania.

3. Informacje, którym nadano klauzulę poufności, nie mogą być udostępniane innym uczestnikom postępowania bez zgody przedsiębiorcy przekazującego informacje.

Art. 67. 1. Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji lub ograniczyć jej zakres w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji albo odmówić zmiany koncesji:

- 1) gdy przedsiębiorca nie spełnia warunków wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją określonych w ustawie lub warunków podanych do wiadomości przedsiębiorcom w trybie art. 59 ust. 2 lub art. 62 ust. 1;
- 2) ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub obywateli;
- 3) jeżeli w wyniku przeprowadzonego przetargu, o którym mowa w art. 63, udzielono koncesji innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom;
- 4) w przypadkach określonych w odrębnych przepisach.

2. Organ koncesyjny może czasowo wstrzymać udzielanie koncesji, ze względu na przyczyny wymienione w ust. 1 pkt 2, ogłaszając o tym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 68. 1. Organ koncesyjny cofa koncesję, w przypadku gdy:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 2) przedsiębiorca nie podjął w wyznaczonym terminie działalności objętej koncesją, mimo wezwania organu koncesyjnego, lub trwale zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

2. Organ koncesyjny cofa koncesję albo zmienia jej zakres, w przypadku gdy przedsiębiorca:

- 1) rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa;
- 2) w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub z przepisami regulującymi działalność gospodarczą objętą koncesją.

3. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa, lub bezpieczeństwa obywateli, a także w razie ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy.

Art. 69. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłosić organowi koncesyjnemu zmianę danych, o których mowa w art. 60, w terminie 14 dni od dnia zajścia zdarzenia, które spowodowało zmianę tych danych.

Art. 70. 1. Przedsiębiorca, który zamierza podjąć działalność gospodarczą wymagającą uzyskania koncesji lub zmiany koncesji, może ubiegać się o przyrzeczenie wydania koncesji, zwane dalej „promesą”. W promesie uzależnia się udzielenie koncesji od spełnienia warunków wykonywania działalności gospodarczej wymagającej uzyskania koncesji.

2. W postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się przepisy dotyczące udzielenia koncesji, z wyłączeniem art. 62–65.

3. W promesie ustala się okres jej ważności, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy.

4. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie, chyba że:

- 1) uległy zmianie zawarte we wniosku o udzielenie promesy dane wpływające na możliwość udzielenia koncesji określone w przepisach ustawy lub przepisach odrębnych;
- 2) wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków określonych w promesie;
- 3) wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 71. Przedsiębiorca, któremu cofnięto koncesję z przyczyn, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, może wystąpić z wnioskiem o ponowne udzielenie koncesji w takim samym zakresie nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu koncesji.

Art. 72. 1. Za udzielenie koncesji lub jej zmianę oraz za udzielenie promesy pobiera się opłatę skarbową, chyba że przepisy odrębnych ustaw stanowią inaczej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli koncesji udzielono w trybie przetargu, za udzielenie koncesji pobiera się opłatę w wysokości, o której mowa w art. 65 ust. 1 lub 2.

3. Opłatę, o której mowa w art. 65 ust. 1 lub 2, wnosi się na rachunek organu koncesyjnego, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 73. 1. Działalność regulowana jest wykonywana przez przedsiębiorcę, który spełnia wymagania określone przepisami ustawy oraz przepisów odrębnych.

2. Przepisy odrębne określają nazwy rejestrów działalności regulowanej oraz wskazują organ rejestrowy.

3. Rodzaje działalności regulowanej określa załącznik nr 2 do ustawy.

Art. 74. 1. Organ prowadzący, na podstawie przepisów regulujących daną działalność gospodarczą, rejestr działalności regulowanej dokonuje wpisu na wniosek przedsiębiorcy, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania tej działalności.

2. Treść oświadczenia, sposób prowadzenia rejestru oraz dane podlegające wpisowi do rejestru określają przepisy ustaw regulujących daną działalność gospodarczą.

Art. 75. 1. Oświadczenie, o którym mowa w art. 74, składa się do organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej.

2. Oświadczenie, o którym mowa w art. 74, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do

zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

Art. 76. Przedsiębiorca podlegający wpisowi do CEIDG może złożyć wniosek wraz z oświadczeniem również w urzędzie gminy, wskazując organ prowadzący rejestr działalności regulowanej.

Art. 77. 1. Rejestr działalności regulowanej jest jawny. Każdy ma prawo dostępu do zawartych w nim danych za pośrednictwem organu, który prowadzi rejestr.

2. Organ prowadzący rejestr wydaje z urzędu zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru lub zaświadczenie o zmianie wpisu w rejestrze.

3. Wpis do rejestru działalności regulowanej podlega opłacie skarbowej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

4. Dla przedsiębiorcy wpisanego do rejestru prowadzi się akta rejestrowe, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu oraz decyzje dotyczące wykreślenia wpisu.

5. Organ prowadzący rejestr sprostuje z urzędu wpis do rejestru zawierający oczywiste błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym.

6. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłosić zmianę danych wpisanych do rejestru w terminie 14 dni od dnia zajścia zdarzenia, które spowodowało zmianę tych danych.

Art. 78. 1. Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej nie może odmówić przedsiębiorcy wpisu, jeżeli wnioskodawca spełnia przewidziane prawem warunki jego uzyskania, i jest obowiązany dokonać wpisu przedsiębiorcy do tego rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu do tego organu wniosku o wpis wraz z oświadczeniem o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej, dla której rejestr jest prowadzony.

2. Jeżeli organ prowadzący rejestr działalności regulowanej nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, a od dnia wpływu wniosku do tego organu upłynęło 14 dni, przedsiębiorca może rozpocząć działalność. Nie dotyczy to przypadku, gdy organ wezwał przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, biegnie odpowiednio od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.

Art. 79. Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej, w drodze decyzji, odmawia wpisu przedsiębiorcy do rejestru, w przypadku gdy:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- 2) wykreślono przedsiębiorcę z rejestru tej działalności regulowanej z przyczyn, o których mowa w art. 81 ust. 1, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku;
- 3) wykreślono wpis przedsiębiorcy z CEIDG albo z rejestru przedsiębiorców.

Art. 80. Przedsiębiorca jest obowiązany przechowywać wszystkie dokumenty niezbędne do wykazania spełniania warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej.

Art. 81. 1. Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem, w przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorca złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 74, niezgodne ze stanem faktycznym;
- 2) przedsiębiorca nie usunął naruszeń warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej w wyznaczonym przez organ terminie;
- 3) stwierdzi rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej przez przedsiębiorcę.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, organ z urzędu wykreśla wpis przedsiębiorcy w rejestrze działalności regulowanej.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą objętą wpisem także na podstawie wpisów do innych rejestrów działalności regulowanej w tym samym zakresie działalności gospodarczej.

Art. 82. 1. Przedsiębiorca, którego wpis został wykreślony z rejestru działalności regulowanej, na podstawie decyzji, o której mowa w art. 81 ust. 1, może uzyskać ponowny wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności gospodarczej nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania tej decyzji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także do przedsiębiorcy, który wykonywał działalność gospodarczą bez wpisu do rejestru działalności regulowanej. Nie dotyczy to sytuacji określonej w art. 78 ust. 2.

Art. 83. 1. Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wykreśla wpis przedsiębiorcy w rejestrze:

- 1) na jego wniosek;
- 2) w przypadku gdy wykreślono wpis przedsiębiorcy z CEIDG albo rejestru przedsiębiorców.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się, jeżeli trwa postępowanie prowadzące do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru na podstawie decyzji o zakazie wykonywania działalności, o której mowa w art. 81 ust. 1.

Art. 84. 1. Rodzaje działalności gospodarczej, której podjęcie i wykonywanie wymaga uzyskania zezwolenia, zgody i licencji, określa załącznik nr 3 do ustawy.

2. Przepisy art. 85–88 stosuje się odpowiednio do zgód i licencji.

Art. 85. 1. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana i cofnięcie zezwolenia lub ograniczenie jego zakresu w stosunku do wniosku następuje w drodze decyzji.

2. Organ nie może odmówić przedsiębiorcy zezwolenia, jeżeli wnioskodawca spełnia przewidziane prawem warunki jego uzyskania.

Art. 86. 1. Zezwolenie wydaje się na wniosek przedsiębiorcy.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłosić zmianę danych zawartych w zezwoleniu w terminie 14 dni od dnia zajścia zdarzenia, które spowodowało zmianę tych danych.

Art. 87. Organ udzielający zezwolenia odmawia wydania zezwolenia, w przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorca nie spełnia warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem;
- 2) wydano prawomocne orzeczenie o zakazie wykonywania przez tego przedsiębiorcę działalności objętej zezwoleniem;
- 3) zachodzi inna przyczyna określona w przepisach odrębnych.

Art. 88. 1. Organ udzielający zezwolenia cofa zezwolenie, w przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorca przestał spełniać warunki wymagane do wykonywania działalności objętej zezwoleniem;
- 2) przedsiębiorca rażąco naruszył warunki zezwolenia;
- 3) przedsiębiorca nie usunął w wyznaczonym przez organ czasie niezgodnego z prawem stanu faktycznego lub prawnego;
- 4) wydano prawomocne orzeczenie o zakazie wykonywania przez tego przedsiębiorcę działalności objętej zezwoleniem.

2. Przepisy ustaw odrębnych mogą określić inne lub dodatkowe przesłanki udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany i cofnięcia zezwolenia.

Rozdział 6

Kontrola wykonywania działalności gospodarczej

Art. 89. 1. Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców przeprowadzana jest na zasadach określonych w ustawie, chyba że zasady i tryb kontroli wynikają z bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej albo z ratyfikowanych umów międzynarodowych.

2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do kontroli przedsiębiorcy w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy odrębne.

4. Zakres przedmiotowy kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy oraz organy upoważnione do jej przeprowadzenia określają przepisy odrębne.

5. Przedsiębiorcy, który poniósł szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej, przysługuje odszkodowanie. Dochodzenie roszczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, następuje na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych.

6. Kontrolę planuje się i organizuje po uprzednim przeprowadzeniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa przez przedsiębiorców. Analiza obejmuje identyfikację obszarów, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe, lub przedsiębiorców, u których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do kontroli:

- 1) której przeprowadzenie wynika z przepisów odrębnych;
 - 2) w przypadku gdy organ poweźmie uzasadnione podejrzenie:
 - a) zagrożenia życia lub zdrowia,
 - b) niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach,
 - c) popełnienia przestępstwa lub wykroczenia,
 - d) popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego,
 - e) naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję lub zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów
- w wyniku wykonywania tej działalności;

- 3) wobec działalności przedsiębiorców w zakresie objętym nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 614);
- 4) w przypadku gdy analiza jest niecelowa albo organ nie jest w stanie jej przeprowadzić, a organ przeprowadza kontrolę na zasadzie losowej.

8. Dowody przeprowadzone w toku kontroli przez organ kontroli z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, jeżeli miały istotny wpływ na wyniki kontroli, nie mogą stanowić dowodu w postępowaniu administracyjnym, podatkowym, karnym lub karnym skarbowym dotyczącym kontrolowanego przedsiębiorcy.

9. Organ kontroli zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej opisy procedur kontroli.

Art. 90. 1. Organ właściwy w zakresie reglamentacji działalności gospodarczej, o której mowa w rozdziale 5, jest uprawniony do kontroli:

- 1) zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją, zezwoleniem, zgodą, licencją albo wpisem do rejestru działalności regulowanej;
- 2) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) w zakresie obronności lub bezpieczeństwa państwa, ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.

2. Organ, o którym mowa w ust. 1, może wezwać przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie.

Art. 91. 1. W razie powzięcia wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami ustawy, a także w razie stwierdzenia: zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie zawiadamia właściwe organy.

2. Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach.

3. W przypadku braku możliwości zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może nakazać, w drodze decyzji, wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż 3 dni.

4. Decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 92. 1. Organy kontroli zawiadamiają przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli.

2. Zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się, w przypadku gdy:

- 1) kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej albo na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej;
- 2) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 3) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1728);
- 4) kontrola jest prowadzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184);
- 5) zachodzą przesłanki określone w art. 282c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;
- 6) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania naruszeniu zakazów, o których mowa w art. 44b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875);
- 7) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska;
- 8) przedsiębiorca nie ujawnił adresu zamieszkania lub adresu siedziby lub ich nie posiada lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione.

3. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.

4. Na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

5. Czynności kontrolne polegające na pobieraniu próbek lub dokonywaniu oględzin, lub dokonywaniu pomiarów mogą być przeprowadzane przed upływem terminu 7 dni, o którym

mowa w ust. 3. Czynności polegające na pobieraniu próbek i dokonywaniu oględzin nie mogą przekraczać jednego dnia roboczego, natomiast czynności polegające na dokonywaniu pomiarów nie mogą przekraczać kolejnych 24 godzin liczonych od chwili rozpoczęcia tych czynności. Oględziny nie mogą dotyczyć treści dokumentów.

6. W przypadku podejmowania czynności, o których mowa w ust. 5, zawiadomienie o zamiarze podjęcia czynności może być doręczone kontrolowanemu albo osobie przez niego upoważnionej, a w razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, zawiadomienie może być doręczone kierującemu zakładem.

7. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy;
- 4) wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 5) podpis osoby upoważnionej do wydania zawiadomienia, a jeżeli zawiadomienie zostało wydane w postaci elektronicznej – bezpieczny podpis elektroniczny tej osoby weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

8. Uzasadnienie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli umieszcza się w książce kontroli, o której mowa w art. 98 ust. 1, i protokole kontroli, o którym mowa w art. 103 ust. 1.

Art. 93. 1. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organów kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że przepisy odrębne przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji. W takim przypadku upoważnienie doręcza się przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej w terminie określonym w tych przepisach, lecz nie później niż trzeciego dnia od wszczęcia kontroli.

2. W razie nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, legitymację służbową okazuje się pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

3. Podjęcie czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, na podstawie przepisów odrębnych, może dotyczyć jedynie przypadków, gdy czynności kontrolne są

niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, a także gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska.

4. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami organu kontroli, jeżeli przepisy odrębne tak stanowią.

5. Do pracowników organu kontroli oraz osób, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia pracownika, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

6. Zmiana osób upoważnionych do wykonania kontroli, zakresu przedmiotowego kontroli wymaga każdorazowo wydania odrębnego upoważnienia. Zmiany te nie mogą prowadzić do wydłużenia przewidywanego wcześniej terminu zakończenia kontroli.

7. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko pracownika organu kontroli uprawnionego do wykonania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) oznaczenie przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy.

8. Dokument, który nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 7, nie stanowi podstawy do przeprowadzenia kontroli.

9. Zakres kontroli nie może wykraczać poza zakres wskazany w upoważnieniu.

Art. 94. W przypadku wszczęcia czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, przed podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, osoba podejmująca kontrolę ma obowiązek poinformować kontrolowanego przedsiębiorcę lub osobę, wobec której podjęto czynności kontrolne, o jego prawach i obowiązkach w trakcie kontroli.

Art. 95. 1. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadkach gdy:

- 1) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 2) kontrola jest prowadzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 3) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska.

3. Kontrolowany jest obowiązany do pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w czasie jego nieobecności.

4. Do czasu trwania kontroli, o którym mowa w art. 101 ust. 1, nie wlicza się czasu nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, jeżeli stanowi to przeszkodę w przeprowadzeniu czynności kontrolnych.

5. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej albo niewykonania przez kontrolowanego obowiązku, o którym mowa w ust. 3, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

Art. 96. 1. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez kontrolowanego.

2. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne, za zgodą kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu kontroli lub miejscu przechowywania dokumentów.

Art. 97. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania kontrolowanego przedsiębiorcy. W przypadku gdy przedsiębiorca wskaże na piśmie, że przeprowadzane czynności zakłócają w sposób istotny

działalność gospodarczą przedsiębiorcy, konieczność podjęcia takich czynności powinna być uzasadniona w protokole kontroli.

Art. 98. 1. Przedsiębiorca jest obowiązany prowadzić i przechowywać w swojej siedzibie książkę kontroli, z zastrzeżeniem art. 99 ust. 2, oraz upoważnienia i protokoły kontroli. Książka kontroli może mieć formę zbioru dokumentów. Książka kontroli służy przedsiębiorcy do dokumentowania liczby i czasu trwania kontroli jego działalności.

2. Książka kontroli może być prowadzona także w postaci elektronicznej. Przedsiębiorca, który prowadzi książkę kontroli w postaci elektronicznej, dokonuje wpisów oraz aktualizacji danych zawartych w książce kontroli.

3. Domniemywa się, że dane zawarte w książce kontroli znajdują potwierdzenie w dokumentach przechowywanych przez przedsiębiorcę.

4. Książka kontroli zawiera wpisy dokonywane przez organ kontroli. Wpisy obejmują:

- 1) oznaczenie organu kontroli;
- 2) oznaczenie upoważnienia do kontroli;
- 3) zakres przedmiotowy przeprowadzonej kontroli;
- 4) daty podjęcia i zakończenia kontroli;
- 5) zalecenia pokontrolne oraz określenie zastosowanych środków pokontrolnych;
- 6) uzasadnienie braku zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli;
- 7) uzasadnienie wszczęcia kontroli, o której mowa w art. 93 ust. 2;
- 8) uzasadnienie zastosowanych wyjątków, o których mowa w art. 92 ust. 2 i 3, art. 95 ust. 2, art. 100 ust. 1 i 4 oraz art. 101 ust. 2;
- 9) uzasadnienie przedłużenia czasu trwania kontroli, o którym mowa w art. 101 ust. 3 i 5;
- 10) uzasadnienie czasu trwania przerwy, o której mowa w art. 102 ust. 3.

5. Przedsiębiorca jest obowiązany dokonywać w książce kontroli wpisu informującego o wykonaniu zaleceń pokontrolnych bądź wpisu o ich uchyleniu przez organ kontroli lub jego organ nadrzędny albo sąd administracyjny.

Art. 99. 1. W przypadku wszczęcia kontroli przedsiębiorca jest obowiązany niezwłocznie okazać kontrolującemu książkę kontroli, o której mowa w art. 98 ust. 1, prowadzoną w postaci:

- 1) papierowej – przez udostępnienie jej oryginału albo kopii odpowiednich jej fragmentów albo

2) elektronicznej – przez zapewnienie dostępu przy użyciu urządzenia pozwalającego na zapoznanie się i dokonanie wpisu albo wydruków z systemu informatycznego, w którym prowadzona jest książka kontroli, poświadczonych przez siebie za zgodność z wpisem w książce kontroli.

2. Przedsiębiorca jest zwolniony z okazania książki kontroli, jeżeli jej okazanie jest niemożliwe ze względu na udostępnienie jej innemu organowi kontroli. W takim przypadku przedsiębiorca okazuje książkę kontroli w siedzibie organu kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia zwrotu tej książki przez organ kontroli.

Art. 100. 1. Nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy:

- 1) ratyfikowane umowy międzynarodowe stanowią inaczej;
- 2) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 3) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska;
- 5) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu;
- 6) przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej o ochronie konkurencji lub przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej;
- 7) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków poniesionych w związku z budową pierwszego własnego mieszkania.

3. Organy mogą równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jedną kontrolę działalności przedsiębiorcy, jeżeli kontrola dotyczy tego samego przedmiotu, przeprowadzenie kontroli jest obligatoryjne, a przedsiębiorca wyraził na nią zgodę lub jest ona przeprowadzona na jego wniosek.

4. Jeżeli przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą w więcej niż jednym zakładzie lub innej wyodrębnionej części swojego przedsiębiorstwa, zasada określona w ust. 1 zdanie pierwsze odnosi się do zakładu lub części przedsiębiorstwa.

5. W zakładzie lub części przedsiębiorstwa, w której przeprowadzana jest kontrola, dopuszczalne jest równoczesne przeprowadzenie czynności kontrolnych niezbędnych do zakończenia innej kontroli u tego przedsiębiorcy.

6. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 5 pkt 3 i 4.

7. Jeżeli działalność gospodarcza przedsiębiorcy jest już objęta kontrolą innego organu, organ kontroli odstąpi od podjęcia czynności kontrolnych oraz może ustalić z przedsiębiorcą inny termin przeprowadzenia kontroli.

Art. 101. 1. Czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać:

- 1) w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców – 12 dni roboczych;
- 2) w odniesieniu do małych przedsiębiorców – 18 dni roboczych;
- 3) w odniesieniu do średnich przedsiębiorców – 24 dni roboczych;
- 4) w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorców – 48 dni roboczych.

2. Ograniczeń czasu kontroli nie stosuje się, w przypadkach gdy:

- 1) ratyfikowane umowy międzynarodowe stanowią inaczej;
- 2) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 3) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) kontrola jest prowadzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1411 i 1822);
- 5) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska;
- 6) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu;
- 7) przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej o ochronie konkurencji lub przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej;

- 8) kontrola dotyczy podmiotów, którym na mocy odrębnych przepisów właściwy organ wydał decyzję o uznaniu prawidłowości wyboru i stosowania metody ustalania ceny transakcyjnej między podmiotami powiązаныmi – w zakresie związanym z wykonaniem tej decyzji;
- 9) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym;
- 10) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

3. Przedłużenie czasu trwania kontroli jest możliwe jedynie z przyczyn niezależnych od organu kontroli i wymaga uzasadnienia na piśmie. Uzasadnienie doręcza się przedsiębiorcy i wpisuje do książki kontroli przed podjęciem dalszych czynności kontrolnych. Przedłużenie czasu trwania kontroli nie może naruszać terminów, o których mowa w ust. 1.

4. Jeżeli wyniki kontroli wykazały rażące naruszenie przepisów prawa przez przedsiębiorcę, można przeprowadzić ponowną kontrolę w tym samym zakresie przedmiotowym w danym roku kalendarzowym, a czas jej trwania nie może przekraczać 7 dni. Czasu trwania ponownej kontroli nie wlicza się do czasu, o którym mowa w ust. 1.

5. Przedłużenie czasu trwania kontroli możliwe jest także, jeżeli w toku kontroli zostanie ujawnione zaniżenie zobowiązania podatkowego lub zawyżenie straty w wysokości przekraczającej równowartość 10% kwoty zadeklarowanego zobowiązania podatkowego lub straty, albo w przypadku ujawnienia faktu niezłożenia deklaracji mimo takiego obowiązku.

6. Organ kontroli zawiadamia kontrolowanego o ujawnionych okolicznościach, o których mowa w ust. 5, jednocześnie wskazując zgromadzony w tym zakresie materiał dowodowy. Uzasadnienie przedłużenia czasu trwania kontroli umieszcza się w książce kontroli i protokole kontroli.

7. Czas trwania kontroli, o której mowa w ust. 5, nie może spowodować przekroczenia odpowiednio dwukrotności czasu określonego w ust. 1.

8. Limit czasu trwania kontroli, o której mowa w art. 100 ust. 3, jest liczony dla każdego organu oddzielnie.

Art. 102. 1. Organ kontroli może, po przekazaniu przedsiębiorcy zawiadomienia w postaci papierowej lub elektronicznej, przerwać kontrolę na czas niezbędny do przeprowadzenia badań próbki produktu lub próbki kontrolnej, jeżeli jedyną czynnością

kontrolną po otrzymaniu wyniku badania próbki będzie sporządzenie protokołu kontroli. Czasu przerwy nie wlicza się do czasu, o którym mowa w art. 101 ust. 1, o ile podczas przerwy przedsiębiorca miał możliwość wykonywania działalności gospodarczej oraz miał nieograniczony dostęp do prowadzonej przez siebie dokumentacji i posiadanych rzeczy, z wyjątkiem zabezpieczonej w celu kontroli próbki.

2. W przypadku określonym w ust. 1, doręczenie przedsiębiorcy protokołu kontroli nie wymaga ponownego wszczęcia kontroli, a dnia, w którym doręczono przedsiębiorcy protokół kontroli, nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Dopuszcza się doręczenie protokołu kontroli w trakcie trwania kontroli innego organu.

3. Uzasadnienie czasu trwania przerwy organ kontroli jest obowiązany wpisać do książki kontroli przedsiębiorcy.

4. Przerwa, o której mowa w ust. 1, nie stanowi przeszkody do przeprowadzenia w czasie jej trwania kontroli przez inny organ kontroli.

Art. 103. 1. Ustalenia kontroli dokumentuje się w protokole kontroli albo w innym dokumencie sporządzonym z przeprowadzonej kontroli, o którym mowa w przepisach odrębnych.

2. Protokół sporządza się również w przypadku dokonania czynności, o których mowa w art. 92 ust. 5.

Art. 104. 1. Kontroli nie przeprowadza się, w sytuacji gdy dotyczy ona sprawy, w której doszło do wydania przez ten organ ostatecznego rozstrzygnięcia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania:

- 1) w sprawie stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia, uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej lub wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną;
- 2) w związku z uchyleniem lub stwierdzeniem nieważności decyzji przez sąd administracyjny;
- 3) w celu sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu lub wykonania decyzji nakazujących usunięcie naruszeń prawa, w związku z przeprowadzoną kontrolą.

Art. 105. Przepisów art. 100 i art. 101 nie stosuje się:

- 1) wobec działalności przedsiębiorców w zakresie objętym nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym;

- 2) wobec działalności przedsiębiorców objętej nadzorem sanitarnym na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.¹⁰⁾) i ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594), w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa żywności;
- 3) w odniesieniu do kontroli świadczeniodawców dokonywanej przez podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581).

Art. 106. Przepisów art. 92, art. 93, art. 95, art. 96, art. 98 ust. 4 oraz art. 99–101 nie stosuje się wobec działalności gospodarczej przedsiębiorców w zakresie objętym:

- 1) szczególnym nadzorem podatkowym, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 990 i 1045);
- 2) nadzorem weterynaryjnym, na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z 2014 r. poz. 1794 oraz z 2015 r. poz. 266), ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.¹¹⁾), ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1424 i 1662), ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2015 r. poz. 519), ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.¹²⁾), ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 oraz z 2015 r. poz. 266 i 470), ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1577), ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2014 r. poz. 398) oraz ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266);
- 3) kontrolą w trybie art. 71 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych;

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 460 i 892, z 2013 r. poz. 2 oraz z 2015 r. poz. 277 i 875.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 92, poz. 753, Nr 95, poz. 788 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 78, poz. 513 i Nr 107, poz. 679, z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 82, poz. 451, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657 i Nr 122, poz. 696, z 2012 r. poz. 1342 i 1544, z 2013 r. poz. 1245, z 2014 r. poz. 822 i 1491 oraz z 2015 r. poz. 28, 277, 788 i 875.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 54, poz. 278, z 2014 r. poz. 29 oraz z 2015 r. poz. 211, 266 i 308.

- 4) inspekcją doraźną przeprowadzaną na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne;
- 5) kontrolą związaną z nadawaniem towarom przeznaczenia celnego dokonywaną w urzędzie celnym albo w miejscu wyznaczonym lub uznanym przez organ celny, na podstawie przepisów celnych albo graniczną kontrolą fitosanitarną dokonywaną na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 621, z późn. zm.¹³⁾);
- 6) kontrolą przemieszczających się środków transportu, osób z nich korzystających oraz towarów nimi przewożonych, na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1414, z późn. zm.¹⁴⁾), ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393, z 2014 r. poz. 768 oraz z 2015 r. poz. 978), ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1594, z późn. zm.¹⁵⁾), ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej;
- 7) zakupem produktów lub usług sprawdzającym rzetelność usługi, na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 oraz z 2015 r. poz. 277);
- 8) sprzedażą dokonywaną poza punktem stałej lokalizacji, stanowiącą sprzedaż obwoźną i obnośną na targowiskach w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849, z późn. zm.¹⁶⁾).

Art. 107. Przepisów art. 92, art. 96, art. 100 i art. 101 nie stosuje się w odniesieniu do kontroli:

- 1) działalności leczniczej, prowadzonej przez organ prowadzący rejestr, ministra właściwego do spraw zdrowia, wojewodę i podmiot tworzący w zakresie zadań określonych w przepisach o działalności leczniczej;
- 2) przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie poszukiwania, rozpoznawania lub wydobywania kopalin objętych własnością górnictwem lub podmiotu wykonującego w

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 907 i 1662 oraz z 2015 r. poz. 211.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 486, 805, 915 i 1310 oraz z 2015 r. poz. 211, 390 i 978.

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 644, 768 i 962 oraz z 2015 r. poz. 200 i 978.

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 528, 699, 774 i 1045.

zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu przez tego przedsiębiorcę czynności w ruchu zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, prowadzonej przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska lub organy nadzoru górniczego.

Art. 108. 1. Przepisów art. 92, art. 96 i art. 101 ust. 1 i 3–8 nie stosuje się do kontroli wszczętej w toku postępowania prowadzonego w wyniku złożenia wniosku przez przedsiębiorcę we własnej sprawie, na podstawie przepisów odrębnych, bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa unijnego oraz kontroli prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378).

2. Ilekroć w przepisach odrębnych oraz bezpośrednio stosowanych przepisach powszechnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej używa się pojęć: zawiadomienie, wezwanie, zgłoszenie, których celem jest wszczęcie kontroli działalności gospodarczej przez właściwy organ kontroli, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 109. 1. Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności z naruszeniem przepisów art. 92–94, art. 95 ust. 1 i 2, art. 100 ust. 1 oraz art. 101 ust. 1 i 2.

2. Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec każdorazowego przedłużenia czasu trwania kontroli przez organ kontroli.

3. Przedsiębiorca wnosi sprzeciw w postaci papierowej lub elektronicznej do organu podejmującego i wykonującego kontrolę. Przedsiębiorca przekazuje kontrolującemu informację o wniesieniu sprzeciwu, w postaci papierowej lub elektronicznej.

4. Sprzeciw wnosi się w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli przez organ kontroli. Przedsiębiorca musi uzasadnić wniesienie sprzeciwu.

5. W przypadku gdy naruszenie przepisu art. 101 ust. 1 wystąpiło w trakcie prowadzonej kontroli, bieg terminu, o którym mowa w ust. 4, rozpoczyna się w dniu, w którym nastąpiło przekroczenie limitu czasu trwania kontroli.

6. Wniesienie sprzeciwu powoduje wstrzymanie czynności kontrolnych przez organ kontroli, którego sprzeciw dotyczy, z chwilą doręczenia kontrolującemu zawiadomienia o wniesieniu sprzeciwu do czasu rozpatrzenia sprzeciwu, a w przypadku wniesienia zażalenia – do czasu jego rozpatrzenia.

7. Wniesienie sprzeciwu powoduje wstrzymanie biegu czasu trwania kontroli od dnia wniesienia sprzeciwu do dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 10, albo do dnia, o którym mowa w ust. 13.

8. W przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę zażalenia, o którym mowa w ust. 11, wstrzymanie biegu czasu trwania kontroli następuje do dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 11, albo do dnia, o którym mowa w ust. 14.

9. W przypadku wniesienia sprzeciwu organ kontroli może, w drodze postanowienia, dokonać zabezpieczenia dowodów mających związek z przedmiotem i zakresem kontroli, na czas rozpatrzenia sprzeciwu. Zabezpieczeniu podlegają dokumenty, informacje, próbki produktu lub próbki kontrolne oraz inne nośniki informacji, jeżeli stanowią lub mogą stanowić dowód w toku kontroli.

10. Organ kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprzeciwu rozpatruje sprzeciw oraz wydaje postanowienie o:

- 1) odstąpieniu od czynności kontrolnych;
- 2) kontynuowaniu czynności kontrolnych.

11. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 10, przedsiębiorcy przysługuje zażalenie w terminie 3 dni od dnia otrzymania postanowienia. Rozstrzygnięcie zażalenia następuje w drodze postanowienia, nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia.

12. W przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 10 pkt 2, organ kontroli może kontynuować czynności kontrolne od dnia, w którym postanowienie doręczono przedsiębiorcy, a w przypadku wniesienia zażalenia, od dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 11.

13. Nierozpatrzenie sprzeciwu w terminie, o którym mowa w ust. 10, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia, o którym mowa w ust. 10 pkt 1.

14. Nierozpatrzenie zażalenia w terminie, o którym mowa w ust. 11, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia uznającego słuszność wniesionego zażalenia.

15. Postanowienie, o którym mowa w ust. 9, wygasa w dniu następującym po dniu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 10, a w przypadku, o którym mowa w ust. 13, w dniu następującym po dniu upływu terminu do rozpatrzenia sprzeciwu.

16. W przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę zażalenia na postanowienie, o którym mowa w ust. 9, wygasa ono w dniu następującym po dniu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 11, a w przypadku, o którym mowa w ust. 14, w dniu następującym po dniu upływu terminu do rozpatrzenia zażalenia.

17. Do postępowań, o których mowa w ust. 10 i 11, w zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

18. W przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 11, przedsiębiorca może złożyć skargę do sądu administracyjnego albo zażalenie do sądu powszechnego na postanowienie organu kontroli o kontynuowaniu czynności kontrolnych. Złożenie skargi lub zażalenia nie wstrzymuje czynności kontrolnych.

19. Wniesienie sprzeciwu nie jest dopuszczalne, gdy organ przeprowadza kontrolę, powołując się na przepisy art. 92 ust. 2 pkt 2, art. 95 ust. 2 pkt 1, art. 100 ust. 1 pkt 2, art. 101 ust. 2 pkt 2 i art. 106.

Rozdział 7

Przepis końcowy

Art. 110. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia ... 2015 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. poz. ...).

Załączniki
do ustawy
z dnia ...
– Prawo działalności gospodarczej
(poz. ...)

Załącznik nr 1

Rodzaje działalności regulowanej, której wykonywanie wymaga uzyskania koncesji

- 1) poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin objętych własnością górnictw, poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, wydobywanie kopalin ze złóż oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów, podziemne składowanie dwutlenku węgla;
- 2) wytwarzanie i obrót materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;
- 3) wytwarzanie, magazynowanie, przesyłanie, dystrybucja i obrót paliwami i energią;
- 4) ochrona osób i mienia;
- 5) rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, z wyłączeniem programów rozpowszechnianych wyłącznie w systemie teleinformatycznym, które nie są rozprowadzane naziemnie, satelitarnie lub w sieciach kablowych;
- 6) prowadzenie kasyna gry;
- 7) przewóz lotniczy.

Rodzaje działalności regulowanej

- 1) działalność gospodarcza polegająca na prowadzeniu szkoleń w zakresie środków ochrony roślin;
- 2) działalność gospodarcza w zakresie importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego biokomponentów, a następnie ich sprzedaży lub zbycia w innej formie;
- 3) działalność gospodarcza w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych;
- 4) działalność gospodarcza w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin;
- 5) działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia kursów ADR, kursu na eksperta ADN, eksperta ADN do spraw przewozu gazów, eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów oraz kursów dla doradców;
- 6) działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka doskonalenia techniki jazdy;
- 7) działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców;
- 8) działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia na podstawie art. 39g ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.
- 9) działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej wykonującej badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu;
- 10) działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów;
- 11) działalność gospodarcza w zakresie przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania;
- 12) działalność gospodarcza w zakresie udzielania zgody na korzystanie z uznanego systemu certyfikacji;
- 13) działalność gospodarcza w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków;
- 14) działalność gospodarcza w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych;
- 15) działalność gospodarcza w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich;
- 16) działalność gospodarcza w zakresie wyrobu, oczyszczania, skażania lub odwadniania alkoholu etylowego;

- 17) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego lub wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego;
- 18) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania biokomponentów, a następnie ich sprzedaży lub zbycia w innej formie, lub przeznaczenia ich do wytworzenia przez wytwórcę paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych;
- 19) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania wyrobów tytoniowych;
- 20) działalność w zakresie usług płatniczych w charakterze biura usług płatniczych;
- 21) działalność kantorowa;
- 22) działalność lecznicza;
- 23) działalność w zakresie wytwarzania, importu lub dystrybucji substancji czynnej;
- 24) pośrednictwo w obrocie produktami leczniczymi;
- 25) działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą;
- 26) działalność gospodarcza w zakresie świadczenia usług: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej;
- 27) działalność pocztowa;
- 28) kształcenie podyplomowe lekarza i lekarza dentystry wykonywane przez przedsiębiorcę;
- 29) kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych prowadzone przez przedsiębiorcę;
- 30) produkcja tablic rejestracyjnych;
- 31) prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego;
- 32) prowadzenie zakładu leczniczego dla zwierząt;
- 33) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych;
- 34) wykonywanie działalności szkoleniowej w zakresie prowadzenia szkolenia personelu lotniczego w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego oraz wpisywanych do niego uprawnień, z wyjątkiem prowadzenia szkolenia lotniczego w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji informatora służby informacji powietrznej oraz informatora lotniskowej służby informacji powietrznej;
- 35) działalność gospodarcza polegająca na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 36) działalność gospodarcza w zakresie wydawania certyfikatów podmiotom certyfikowanym;
- 37) czasowe świadczenie usług w zakresie importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego biokomponentów;
- 38) czasowe świadczenie usług w zakresie udzielania zgody na korzystanie z uznanego systemu certyfikacji;

- 39) czasowe świadczenie usług w zakresie wydawania certyfikatów;
- 40) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji;
- 41) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 42) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego w instalacjach innych niż mikroinstalacja;
- 43) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania biopłynów;
- 44) działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie z biopłynów;
- 45) działalność polegająca na prowadzeniu ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów.

Rodzaje działalności gospodarczej, której podjęcie i wykonywanie wymaga uzyskania zezwolenia, zgody lub licencji

- 1) obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu;
- 2) obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu;
- 3) sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży;
- 4) opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych;
- 5) ochrona przed bezdomnymi zwierzętami;
- 6) prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części;
- 7) utworzenie funduszu emerytalnego;
- 8) utworzenie powszechnego towarzystwa emerytalnego;
- 9) utworzenie banku w formie spółki akcyjnej i wykonywanie działalności bankowej;
- 10) utworzenie banku spółdzielczego i wykonywanie działalności bankowej;
- 11) utworzenie za granicą banku przez bank krajowy, jak również utworzenie oddziału banku krajowego za granicą;
- 12) otwarcie oddziału banku zagranicznego w kraju;
- 13) utworzenie przedstawicielstwa w Rzeczypospolitej Polskiej przez banki zagraniczne i instytucje kredytowe;
- 14) wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego, która wymaga zezwolenia albo zgłoszenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, polegającej na:
 - a) wytwarzaniu, przetwarzaniu, przechowywaniu, transporcie, stosowaniu materiałów jądrowych lub źródeł promieniotwórczych i obrocie tymi materiałami lub źródłami,
 - b) przechowywaniu, transporcie, przetwarzaniu lub składowaniu odpadów promieniotwórczych,
 - c) przechowywaniu, transporcie lub przerobie wypalonego paliwa jądrowego i obrocie tym paliwem,
 - d) wzbogacaniu izotopowym,
 - e) budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych,

- f) budowie, eksploatacji i zamknięciu składowisk odpadów promieniotwórczych,
 - g) produkowaniu, instalowaniu, stosowaniu i obsłudze urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze oraz obrocie tymi urządzeniami,
 - h) uruchamianiu i stosowaniu urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące,
 - i) uruchamianiu pracowni, w których mają być stosowane źródła promieniowania jonizującego, w tym pracowni rentgenowskich,
 - j) zamierzonym dodawaniu substancji promieniotwórczych w procesie produkcyjnym wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro*, wyposażenia wyrobów medycznych, wyposażenia wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro*, aktywnych wyrobów medycznych do implantacji, obrocie tymi wyrobami oraz przywozie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywozie z tego terytorium tych wyrobów i wyrobów powszechnego użytku, do których dodano substancje promieniotwórcze,
 - k) zamierzonym podawaniu substancji promieniotwórczych ludziom i zwierzętom w celu medycznej lub weterynaryjnej diagnostyki, leczenia lub badań naukowych;
- 15) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie instalacji lub napraw oraz sprawdzania pod względem zgodności z wymaganiami okresowo, przed i po zainstalowaniu oraz po naprawie określonych rodzajów przyrządów pomiarowych, jeżeli to wynika z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
 - 16) prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę;
 - 17) prowadzenie przez przewoźnika z państwa trzeciego sprzedaży przewozów lotniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 18) zbiorowe odprowadzanie ścieków;
 - 19) prowadzenie laboratorium referencyjnego;
 - 20) zamknięte użycie GMM (zgoda);
 - 21) zamknięte użycie GMO (zgoda);
 - 22) zamierzone uwolnienie GMO do środowiska (zgoda);
 - 23) prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej;
 - 24) wprowadzenie do obrotu produktu GMO;
 - 25) prowadzenie systemów płatności (zgoda);
 - 26) prowadzenie systemów rozrachunku papierów wartościowych;
 - 27) wytwarzanie lub import produktu leczniczego;
 - 28) wytwarzanie produktów leczniczych terapii zaawansowanej;

- 29) obrót detaliczny produktami leczniczymi;
- 30) obrót hurtowy produktami leczniczymi;
- 31) prowadzenie hurtowni farmaceutycznej;
- 32) prowadzenie apteki ogólnodostępnej;
- 33) uruchomienie apteki szpitalnej (zgoda);
- 34) wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego (podjęcie i wykonywanie transportu drogowego);
- 35) podjęcie i wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego (licencja wspólnotowa);
- 36) podjęcie i wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym;
- 37) podjęcie i wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- 38) podjęcie i wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką;
- 39) podjęcie i wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy (licencja);
- 40) wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym;
- 41) wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych w międzynarodowym transporcie drogowym;
- 42) wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (przez zagraniczny podmiot niemający siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
- 43) wykonywanie przewozu kabotażowego w zakresie transportu drogowego;
- 44) wykonywanie badań technicznych koniecznych do uzyskania świadectw dopuszczenia do eksploatacji typu, a także stwierdzenia zgodności z typem oraz wydawaniu certyfikatów zgodności typu i certyfikatów zgodności z typem;
- 45) zarządzanie lotniskiem użytku publicznego;

- 46) obsługa naziemna statków powietrznych, załóg, pasażerów i ładunku, wykonywana na rzecz przewoźników lotniczych i innych użytkowników statków powietrznych;
- 47) działalność gospodarcza polegająca na wykonywaniu przewozów kolejowych osób lub rzeczy albo na świadczeniu usług trakcyjnych (licencja);
- 48) wykonywanie działalności ubezpieczeniowej;
- 49) wykonywanie działalności reasekuracyjnej;
- 50) działalność brokerska;
- 51) wykonywanie rybołówstwa morskiego (licencja połowowa);
- 52) wykonywanie rybołówstwa morskiego (zezwolenie połowowe);
- 53) prowadzenie chowu lub hodowli ryb i innych organizmów morskich albo zarybiania w polskich obszarach morskich;
- 54) utworzenie funduszu inwestycyjnego;
- 55) wykonywanie działalności przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych;
- 56) zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych;
- 57) doradztwo inwestycyjne towarzystwa funduszy inwestycyjnych;
- 58) prowadzenie warsztatu w zakresie instalacji, w tym aktywacji, napraw lub sprawdzania pod względem zgodności z wymaganiami tachografów cyfrowych, w tym ich kalibracji;
- 59) leczenie substytucyjne;
- 60) wytwarzanie, przetwarzanie lub przerabianie środków odurzających lub substancji psychotropowych będących produktami leczniczymi;
- 61) wytwarzanie, przetwarzanie lub przerabianie środków odurzających lub substancji psychotropowych niebędących produktami leczniczymi;
- 62) wytwarzanie, przetwarzanie lub przerabianie prekursorów kategorii 1;
- 63) wytwarzanie, przetwarzanie lub przerabianie środków odurzających grup I-N, II-N i IV-N, substancji psychotropowych grup I-P, II-P, III-P i IV-P lub prekursorów kategorii 1, w celu prowadzenia badań naukowych;
- 64) stosowanie środków odurzających grupy IV-N lub substancji psychotropowych grupy I-P, w celu prowadzenia badań naukowych;
- 65) stosowanie innych niż określone w pkt 63 i 64 załącznika środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów kategorii 1, w celu prowadzenia badań naukowych;

- 66) zbiór mlecza makowego i opium z maku oraz ziela lub żywicy konopi innych niż włókniste, w celu prowadzenia badań naukowych;
- 67) obrót hurtowy środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub prekursorami kategorii 1;
- 68) sporządzanie wyciągów ze słomy makowej;
- 69) przywóz, wywóz, wewnątrzwspólnotowa dostawa lub wewnątrzwspólnotowe nabycie środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 70) obrót hurtowy środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi będącymi produktami leczniczymi albo niebędącymi produktami leczniczymi, a także prekursorami kategorii 1;
- 71) uprawa maku lub konopi włóknistych;
- 72) skup maku lub konopi włóknistych;
- 73) prowadzenie giełdy;
- 74) prowadzenie rynku pozagiełdowego;
- 75) prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych określonych w art. 50b ustawy o giełdach towarowych;
- 76) prowadzenie izby rozliczeniowej lub izby rozrachunkowej;
- 77) prowadzenie działalności maklerskiej;
- 78) prowadzenie rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych (działalność powiernicza);
- 79) pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych oraz tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych, funduszy inwestycyjnych otwartych z siedzibą w państwach EOG oraz funduszy inwestycyjnych otwartych z siedzibą w państwach należących do OECD innych niż państwo członkowskie lub państwo należące do EEA;
- 80) zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych;
- 81) jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca;
- 82) nabywanie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca;
- 83) prowadzenie składu podatkowego;
- 84) wykonywanie czynności w charakterze przedstawiciela podatkowego;
- 85) prowadzenie działalności jako podmiot pośredniczący na podstawie art. 16 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym;

- 86) wyprowadzenia ze składu podatkowego, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, wyrobów akcyzowych niebędących własnością podmiotu prowadzącego ten skład podatkowy;
- 87) wysyłanie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany wysyłający;
- 88) utworzenie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- 89) prowadzenie salonu gry bingo pieniężne;
- 90) urządzanie zakładów wzajemnych;
- 91) urządzanie turnieju gry pokera;
- 92) urządzanie loterii fantowych, loterii audiotekstowych, gry bingo fantowe i loterii promocyjnych;
- 93) świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej;
- 94) wydawanie pieniądza elektronicznego oraz świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji pieniądza elektronicznego;
- 95) prowadzenie zbierania odpadów i prowadzenie przetwarzania odpadów;
- 96) wydobywanie odpadów (zgoda);
- 97) prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba regulacji

Dziesięcioletni okres stosowania ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej¹ (SDG) pozwala na przeprowadzenie, w świetle aktualnych warunków gospodarczych, oceny pod kątem realizacji jej celów.

Niezaprzeczalnie niektóre z obecnych ustawowych rozwiązań, w tym częściowo przejętych z wcześniej obowiązujących ustaw², powinny pozostać w systemie prawa. Niemniej w wyniku kompleksowego przeglądu obecnego stanu prawnego oraz analizy systematyki przyjętej w SDG, uprawniony jest wniosek o potrzebie eliminacji instytucji prawnych wykraczających poza zakres przedmiotowy tej ustawy, jakim powinno być zapewnienie gwarancji wolności działalności gospodarczej, wynikającej przede wszystkim z art. 20 Konstytucji RP³, a także przyjęcie nowych instytucji prawnych stanowiących wyraz tych gwarancji.

Systematyczny przegląd przepisów i wprowadzane zmiany o charakterze deregulacyjnym (uproszczeniowym), zwłaszcza w ramach tzw. ustaw deregulacyjnych, prowadzą do zmniejszania barier w wykonywaniu działalności gospodarczej. Jednak istotne ograniczenia swobody działalności gospodarczej wynikają również z praktyki stosowania prawa. Zmiana praktyki administracyjnej wymaga odpowiednich ram prawnych, zwłaszcza przez wprowadzenie wyraźnych zasad ogólnych prawa gospodarczego, które będą swojego rodzaju punktem odniesienia oraz wskazówką interpretacyjną dla stosujących prawo.

Polska buduje gospodarkę rynkową od 25 lat. Na okres obowiązywania SDG przypada również 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej, co miało znaczący wpływ nie tylko na rozwój gospodarczy, ale także na prawne warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Przyjęcie nowej ustawy uzasadnione jest szerokim zakresem zmian oraz położeniem w nowej ustawie nacisku na charakter gwarancyjny regulacji, obrazujący wartości, jakimi kieruje się prawodawca, stanowiąc o zasadach podejmowania i wykonywania

¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.

² Ustawa z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.).

³ Inne przepisy Konstytucji, które określają treść wolności działalności gospodarczej to m.in. art. 1 (zasada ochrony dobra wspólnego), art. 2 (zasada państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej) czy art. 32 (zasada równości).

działalności gospodarczej. Skutku tego nie można osiągnąć w drodze kolejnej nowelizacji SDG.

II. Cel regulacji

Podstawowym celem regulacji jest urzeczywistnienie konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej i zagwarantowanie jej wykonywania w duchu społecznej gospodarki rynkowej, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji społecznej i gospodarczej. Cel ten zamierza się osiągnąć przez ustanowienie norm prawnych o charakterze ogólnym, znajdujących zastosowanie dla każdego rodzaju działalności gospodarczej podejmowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Normy te będą wyrazem dążenia do ukształtowania przyjaznego *modus* działania organów administracji publicznej. Rozwiązania ujęte w projekcie ustawy stanowią swoisty wyraz samoograniczenia administracji publicznej. Tym samym zakłada się, że przepisy ustawy zapewnią przedsiębiorcom skuteczne instrumenty prawne do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej z poszanowaniem m.in. takich wartości jak: równość, interes prywatny i interes publiczny.

Projektowane przepisy będą w pierwszym rzędzie służyć wzmocnieniu praw i gwarancji dla przedsiębiorców. W sposób wyraźny zostaną zaakcentowane oraz usystematyzowane ogólne zasady dotyczące wykonywania działalności gospodarczej, stanowiące katalog podstawowych praw przedsiębiorcy. W efekcie zmniejszy się ryzyko pomijania naczelnych zasad prawa gospodarczego przy podejmowaniu rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach przedsiębiorcy. Zbiór tych zasad będzie miał bowiem w projektowanej ustawie istotne znaczenie dla stosowania przepisów prawnych szeroko pojętego prawa gospodarczego, w tym w szczególności ich interpretacji.

Przepisy projektowanej ustawy dotyczą przede wszystkim relacji przedsiębiorców z organami władzy publicznej. W projekcie określono również szczegółowe zasady działania organów administracji w dziedzinie gospodarki oraz wprowadza się nowe instytucje, których celem jest wzmocnienie „dialogu” między administracją a przedsiębiorcą.

Dodatkowo reforma zmierza do zbliżenia terminologii i instytucji prawnych prawa krajowego z prawem unijnym. Zaproponowana systematyka ustawy pozwoli zaś na uzyskanie przejrzystości, co ułatwi stosowanie jej przepisów w praktyce.

Oczekuje się, że w zakresie przyjętych w projektowanej ustawie instytucji prawnych i określeń, ustawy zawierające przepisy szczególne będą posługiwać się – jako

modelowymi – instytucjami i określeniami w rozumieniu nadanym im ustawą – Prawo działalności gospodarczej (PDG). Rozwiązanie takie przyczyniłoby się do zapewnienia spójności i transparentności wszystkich regulacji krajowego prawa gospodarczego i jednocześnie rozważnego wprowadzania wyjątków od obowiązujących już norm prawnych.

III. Tytuł ustawy

Posłużenie się w tytule ustawy wyrazem „prawo” jest uzasadnione, gdyż ustawa ta będzie regulować w sposób wyczerpujący obszerny zakres podstawowych zagadnień prawa gospodarczego. PDG będzie pełnić podstawową rolę w danej dziedzinie stosunków społecznych, ale w związku z tym, że będzie posługiwać się rozwiązaniami właściwymi dla różnych gałęzi prawa, nie może być zatytułowana „kodeks”. Proponowany zaś tytuł „Prawo działalności gospodarczej” odzwierciedla ogólne określenie przedmiotu ustawy.

IV. Zakres regulacji

Projekt przewiduje uregulowanie podstawowych zagadnień związanych z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez przedsiębiorców zarówno krajowych, jak i zagranicznych, podstawowych zasad dotyczących działalności gospodarczej, a także problematykę dotyczącą działalności regulowanej oraz kontroli działalności gospodarczej.

Co do zasady w niniejszym uzasadnieniu nie odwoływano się wprost do wszystkich regulacji obowiązujących w SDG, które zostaną przeniesione do PDG.

W celu zapewnienia przejrzystości ustawy proponuje się następujący jej podział:

- Preambuła
- Rozdział 1. Przepisy ogólne
- Rozdział 2. Podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej
- Rozdział 3. Załatwianie przez organy z zakresu działalności gospodarczej
- Rozdział 4. Organizacje przedsiębiorców
- Rozdział 5. Reglamentacja działalności gospodarczej
- Rozdział 6. Kontrola wykonywania działalności gospodarczej.

1. Preambuła

Mimo że w systemie źródeł powszechnie obowiązującego prawa, co do zasady, ustawy mają jednakową moc, niektóre z nich mają charakter podstawowy dla danej dziedziny prawa i tym samym stanowią swoisty punkt odniesienia dla przepisów innych ustaw, które regulują zagadnienia należące do tej samej dziedziny. W zamyśle projektodawcy PDG zajmie centralne miejsce w dziedzinie prawa gospodarczego, a jej przepisy będą stanowiły normy horyzontalne, wymagające uwzględnienia przez wszystkich adresatów tych norm prawnych wprost, bądź będą brane pod uwagę w ramach wykładni prawa.

Cele, jakimi kieruje się ustawodawca w zakresie prawa działalności gospodarczej, proponuje się zawrzeć w preambule. W projektowanej preambule wskazano na wartości, które powinny być uwzględniane przy wykładni przepisów PDG. Są to: równość i niedyskryminacja, społeczna gospodarka rynkowa, zrównoważony rozwój, rzetelność i dobre obyczaje, a także praworządność.

2. Rozdział 1. Przepisy ogólne

Ustawa będzie regulowała podejmowanie, wykonywanie, zawieszenie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zadania organów w tym zakresie.

W przepisach ogólnych zdefiniowano podstawowe pojęcia z zakresu działalności gospodarczej oraz statuowano podstawowe zasady rządzące działalnością gospodarczą i działaniem organów władzy publicznej w dziedzinie gospodarki.

Projektodawca, przywiązując szczególną wagę do konstytucyjnych wolności i praw w zakresie wykonywania działalności gospodarczej, dążąc do aktualizacji obecnego katalogu zasad, zamieścił w projekcie ustawy zbiór zasad mających istotne znaczenie dla przedsiębiorców. Centralny akt prawny prawa gospodarczego publicznego, żeby móc taką rolę pełnić, powinien zawierać możliwie kompletny katalog zasad ogólnych tej gałęzi prawa. Propozycja zamieszczenia w PDG katalogu zasad nawiązuje zarówno do SDG, jak i ustaw poprzednio obowiązujących w materii prawa gospodarczego.

Zasady ogólne stanowią konkretyzację zasad konstytucyjnych, zasad wypracowanych przez polskie orzecznictwo oraz zasad przejętych z prawa unijnego i dokumentów Rady Europy. Nie powinno być wątpliwości, że polskie prawo gospodarcze jest systemem na tyle dojrzałym, że nadszedł właściwy moment na kompleksową kodyfikację zasad naczelnych. Jest to zresztą proces naturalny. Zasady prawa w poszczególnych obszarach regulacji najpierw są wypracowywane przez judykaturę i orzecznictwo, następnie są

potwierdzone w dokumentach nielegislacyjnych, aby wreszcie trafić do zbioru norm prawnych. Z tego względu zebranie ich w centralnym akcie prawa gospodarczego publicznego jest w pełni uzasadnione. Z uwagi na źródło tych zasad część z nich jest zbliżona do zasad obecnych w innych aktach prawnych rangi ustawowej. Mimo to te konstytucyjne zasady obowiązują w całym systemie prawnym. Nie sposób bowiem przyjąć, że potwierdzenie ich w jednej ustawie zwykłej wyłącza ich zastosowanie poza zakresem zastosowania tej ustawy. Taki wniosek w istocie podważyłby jednoznaczną hierarchiczność systemu źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej. Sformułowanie zasad w PDG nie podważa dorobku wypracowanego na gruncie Konstytucji, który nadal będzie miał zastosowanie do wszystkich, nie tylko przedsiębiorców.

Nawet wśród zasad niektóre z nich są bardziej ogólne, a inne stanowią ich konkretyzację. Takie powtórzenia zasad nie pozbawiają ich istotnej treści. Trybunał Konstytucyjny wyraził pogląd, że „[O]becnym pewne zasady i reguły znajdują wyraz zarówno w ogólnej klauzuli art. 2 Konstytucji jak też – niekiedy w sposób znacznie konkretniejszy – w dalszych szczegółowych postanowieniach tego aktu. Inne zasady i reguły, których nie powtórzono w dalszym tekście Konstytucji, wynikają tak jak poprzednio – z ogólnej treści klauzuli demokratycznego państwa prawnego. (...) Owego powtórzenia nie można jednak traktować jako wyłączenia takich treści szczegółowych z ogólnego rozumienia klauzuli demokratycznego państwa prawnego i pozostawienia tej klauzuli w „okrojonym” kształcie, który pozostałby po oddzieleniu od niej tego, co zostało zapisane w przepisach szczegółowych. Prowadziłoby to do – nieuzasadnionej, tak logicznie, jak i aksjologicznie – deformacji klauzuli demokratycznego państwa prawnego i nadawałoby jej postać kalekę, nieznaną innym systemom ustrojowym”⁴.

W katalogu zasad znajdują się w nim zarówno zasady już wyrażone w SDG, z tym że odpowiednio doprecyzowane, jak i nowe zasady, przede wszystkim wywiedzione z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości UE.

Ze względów praktycznych sformułowanie zasad w akcie rangi ustawowej jest potrzebne, bowiem odwoływanie się do dorobku orzecznictwa na gruncie Konstytucji w codziennych kontaktach z administracją napotyka na bariery, także mentalne. Zamieszczenie określonej zasady konstytucyjnej w ustawodawstwie zwykłym ułatwi sięganie do nich w codziennej praktyce.

⁴ Wyrok TK z dnia 25 listopada 1997 r., sygn. akt K 26/97, Z.U. 1997/5_6/64.

Katalog zasad zawiera naczelne zasady, takie jak: wolności gospodarczej, równego traktowania, a także zasady kreujące standardy należytego działania przedsiębiorcy oraz gwarancje wynikające z zasady wolności gospodarczej zapewniane przez organy administracji publicznej. Ze względu na sformułowanie ich jako zasad ogólnych w PDG, będą one stosowane również do spraw prowadzonych z udziałem przedsiębiorców na podstawie przepisów ustaw szczegółowych.

Należy zauważyć, że praktyka stosowania prawa gospodarczego powinna w większym stopniu uwzględniać realia życia gospodarczego. W szczególności istotne jest uzupełnienie systemu prawnego o zasady i rozwiązania, które pozwolą na racjonalne, wolne od zbędnego formalizmu postępowanie administracji publicznej. Większy wzgląd po stronie administracji na zasady podstawowe, a dzięki temu upowszechnienie stosowania prawa z uwzględnieniem jego celu, pozwoli na ograniczenia pola niepotrzebnych sporów w stosunkach między przedsiębiorcami, a nawet szerzej – obywatelami a organami administracji publicznej. Jest to szczególnie istotny aspekt projektowanej ustawy, bowiem od szeregu lat rośnie liczba spraw, które trafiają do sądów administracyjnych, a także wśród nich rośnie liczba spraw, w których sądy przyznają rację przedsiębiorcom i obywatelom⁵.

Zasady w PDG stanowią zatem zebrany w jednym akcie prawnym zbiór wytycznych, jak układać relacje zachodzące między organem a przedsiębiorcą. Wpisuje się to i koresponduje z zasadami sformułowanymi na gruncie k.p.a., w prawie unijnym i dokumentach Rady Europy. Wszystkie te zasady wypływają z zasad konstytucyjnych. W PDG zostały one skonkretyzowane i dostosowane do warunków charakteryzujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej. Katalog zasad w PDG odzwierciedla najważniejsze – z punktu widzenia przedsiębiorcy – aspekty postępowania administracyjnego, które stanowią dla niego gwarancję należnych mu, jako stronie postępowania, uprawnień, z uwzględnieniem jego uczestnictwa w profesjonalnym obrocie gospodarczym. Celem „skodyfikowania” tych zasad przy tym nie jest uprzywilejowanie przedsiębiorców wobec innych podmiotów, lecz wpisanie w podstawowy akt prawny dotyczący przedsiębiorców tych reguł, które wyrażają najważniejsze gwarancje ich praw.

⁵ Informacja o działalności sądów administracyjnych w 2013 r., Warszawa 2014, s. 11–13.

1) Art. 2. Definicje działalności gospodarczej i przedsiębiorcy

W projekcie zaproponowano, aby – na potrzeby prawa gospodarczego publicznego – za działalność gospodarczą uznawano działalność prowadzoną zarobkowo w sposób zorganizowany⁶ i ciągły, natomiast za przedsiębiorcę – osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 33¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), który wykonuje działalność gospodarczą w rozumieniu PDG. Jednocześnie w projekcie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej (UD223) przewiduje się nowelizację k.c. w zakresie kodeksowej definicji pojęć: „przedsiębiorca”, „działalność gospodarcza” i „konsument”.

W miejsce samodzielnej definicji przedsiębiorcy tak jak obecnie jest to ujęte w SDG, zaproponowano odesłanie do definicji przedsiębiorcy w rozumieniu tego pojęcia na gruncie k.c. z jednoczesną zmianą tej ustawy.

W definicji kodeksowej proponuje się zrezygnować ze wskazywania na działalność zawodową jako odrębny rodzaj działalności identyfikujący przedsiębiorcę. W nowej definicji działalność zawodowa zostanie *expressis verbis* włączona do pojęcia działalności gospodarczej.

Celem proponowanych zmian jest ujednoczenie terminologii zastosowanej w definicjach w art. 4 SDG i art. 43¹ k.c. i wskazanie na rozróżnienie cech przedsiębiorcy i działalności gospodarczej, które są brane pod uwagę w sferze prawa prywatnego bądź w sferze prawa publicznego. Definicja w k.c. została przeformułowana w ten sposób, że działalność zawodowa będzie zawierała się w pojęciu działalności gospodarczej. Obecna definicja w k.c. sugeruje, że za przedsiębiorcę może być uznana osoba niewykonywająca działalności gospodarczej, a wykonująca jedynie działalność zawodową. Tego typu rozbieżność w systemie prawnym nie ma uzasadnienia. Od pojęcia działalności zawodowej w rozumieniu obecnego art. 43¹ k.c. należy odróżnić użycie pojęcia „zawodowego charakteru” określonych czynności. Charakter zawodowy (profesjonalny) mają czynności

⁶ Formalne zorganizowanie działalności gospodarczej należy rozumieć jako prawnie określony zakres obowiązków związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą (rejestracja działalności gospodarczej, zgłoszenia podatkowe oraz statystyczne, obowiązki związane z ubezpieczeniem społecznym, konieczność prowadzenia działalności gospodarczej w określonej formie organizacyjno-prawnej, konieczność uzyskania określonych aktów administracyjnych, tj. koncesji, zezwoleń). W ramach warunków materialnych, wymienia się listę czynności organizacyjnych w zakresie uzyskania środków finansowych na podjęcie działalności gospodarczej, zatrudnienia pracowników, wynajęcia czy też zakupu lokalu. To wszystko wskazuje, iż działalność gospodarcza jest aktywnością, która nie ma charakteru przypadkowego (M. Szydło, Swoboda działalności gospodarczej, Warszawa 2005, s. 50).

podejmowane w ramach wykonywania nie tylko zawodu, ale w ogóle działalności gospodarczej.

Ponadto, tak jak obecnie, niektóre ustawy mogą definiować pojęcie przedsiębiorcy autonomicznie, jeżeli jest to uzasadnione ich materią, a zarazem stanowi to najprostszy sposób regulacji. Przykładem takich uregulowań może być art. 4 ustawy z dnia 4 listopada 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184).

Definicja działalności gospodarczej umieszczona w art. 2 SDG jest nadmiernie rozbudowana i przestała odpowiadać aktualnej sytuacji gospodarczej. Stąd w PDG zakłada się, że pojęcie to będzie definiowane za pomocą jedynie jej podstawowych i zarazem ogólnych cech, tj. zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Natomiast wyliczenie przykładowych dziedzin, w jakich działalność ujętej w definicji z SDG może być prowadzona, jest zbędne.

Nawiązanie do definicji przedsiębiorcy w k.c. ma na celu – z jednej strony – wyraźne wskazanie na przenikanie się i wzajemny rdzeń tego pojęcia zarówno w prawie prywatnym, jak i w prawie publicznym, z drugiej zaś – uwypuklenie różnic w zakresie rozumienia tego pojęcia na gruncie prawa prywatnego i publicznego. Przyjęcie ww. rozwiązania jest uzasadnione nierozzerwalnym związkiem aktywności przedsiębiorcy wywierającej skutki prywatnoprawne i publicznoprawne.

Do PDG przeniesiono wyłączenia z definicji działalności gospodarczej przewidziane obecnie w SDG⁷ oraz dodano wyłączenie przewidziane w ustawie z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw⁸, która ma wejść w życie w dniu 1 stycznia 2016 r.

Przepisy PDG nie znajdą zastosowania do działalności polegającej na prowadzeniu gospodarstwa rolnego w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego oraz świadczeniu w gospodarstwie rolnym usług związanych z pobytem turystów, jak również produkcji mniej niż 100 hektolitrow wina w ciągu roku, o których mowa w ustawie

⁷ Ponadto do ustawy o wyrobieniu i rozlewie wina należy wprowadzić w art. 17 odesłanie wskazujące na wyłączenie stosowania przepisów PDG do producentów produkujących poniżej 100 hektolitrow wina w ciągu roku.

⁸ Dz. U. poz. 699.

z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina⁹ oraz działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych¹⁰. Wyłączenia ujęte w art. 4 projektu obejmują wszystkie przepisy ustawy, a zatem osoby prowadzące działalność, o której mowa w tym przepisie, nie mogą być uznawane za przedsiębiorców w rozumieniu PDG.

2) Art. 5 pkt 2–4. Definicja mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy

W rozdziale PDG dotyczącym przepisów ogólnych zamieszczono definicję mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy na potrzeby przepisów o kontrolach.

Definicja nawiązuje do definicji zawartej w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹¹. Definicje w PDG nie uwzględniają powiązań między przedsiębiorcami.

Definicja mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw wywodzi się z prawa unijnego. Stąd celowe jest nawiązanie do odpowiedniego aktu prawa unijnego. Nawiązanie do ww. definicji uregulowanej w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 uznać należy za zasadne, z uwagi na to, że rozporządzenie unijne jest aktem normatywnym bezpośrednio stosowanym na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Ponieważ na gruncie obecnie obowiązującej ustawy SDG definicja przesądza o regulacjach w zakresie kontroli, proste odesłanie zaostrzyłoby reżim kontroli dla mniejszych przedsiębiorców, nadal należy ograniczyć się do przedsiębiorcy rozumianego jako oddzielna całość, bez względu na powiązania rodzinne, kapitałowe lub finansowe z innymi przedsiębiorcami.

3) Art. 5 pkt 7. Definicja organu

Na gruncie PDG proponuje się zdefiniować pojęcie „organ” jako organ administracji publicznej lub inny organ władzy publicznej właściwy do podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Takie

⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1104.

¹⁰ Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.

¹¹ Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1.

określenie zakresu przedmiotowego ww. pojęcia będzie zgodne z art. 4 pkt 9¹² dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym¹³. Niektóre z przejętych z SDG przepisów PDG będą stanowiły wdrożenie dyrektywy. Konieczne zatem jest zapewnienie spójności definicji ustawowej z definicją z dyrektywy.

Obecnie obowiązująca definicja organu w SDG może wywoływać wątpliwości wynikające z użycia w niej pojęć mających bardzo szerokie znaczenie. Sprecyzowanie definicji w PDG ma więc na celu wyeliminowanie rozbieżności co do znaczenia zakresu zastosowania przepisów ustawy adresowanych do organów.

Jednocześnie dla zapewnienia jasności, do jakiego kręgu podmiotów jest kierowana dana norma, w projekcie ustawy wprowadzono wyraźne rozróżnienie, które przepisy będą adresowane tylko do organów administracji publicznej (w rozumieniu k.p.a.), a które do organów administracji publicznej i sądu rejestrowego. W tym drugim przypadku ustawa będzie posługiwała się zbiorczym pojęciem „organ”.

4) Art. 6. Wolność podejmowania działalności gospodarczej, równość i niedyskryminacja

W projekcie rozbudowano i wydzielono do odrębnego przepisu zasadę wolności działalności gospodarczej oraz zasadę równości i niedyskryminacji.

W tym celu przyjęto, że podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych warunkach.

Zasada wolności działalności gospodarczej wymaga wyraźnego zaakcentowania, ponieważ stanowi źródło pozostałych gwarancji materialnych i proceduralnych. Należy jednak podkreślić, że wolność gospodarcza nie wyklucza nakładania na przedsiębiorców obowiązków. Obowiązki stanowiące ograniczenie wolności są nakładane w drodze ustaw. U podstaw takiego podejścia leży założenie, że granice wolności są wyznaczane obszarem wolności innych podmiotów.

Uzupełnieniem i rozwinięciem tej zasady jest kolejna zasada, tj. zasada „co nie jest prawem zabronione jest dozwolone”.

¹² Art. 4 pkt 9 dyrektywy: właściwy organ – oznacza każdą instytucję lub organ, które w państwie członkowskim pełnią rolę nadzorczą lub regulacyjną w odniesieniu do działalności usługowej, w tym w szczególności organy administracyjne, łącznie z sądami występujące w charakterze organów administracyjnych, zrzeszenia zawodowe oraz stowarzyszenia lub inne organizacje zawodowe, które w ramach przyznanej im autonomii prawnej wspólnie regulują podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej.

¹³ Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36.

5) Art. 7. Zasada „co nie jest prawem zabronione jest dozwolone”

Projektowana norma zakłada, że przedsiębiorca, w ramach wykonywanej działalności gospodarczej, w sferze prawa publicznego, może podejmować wszelkie działania, o ile nie są sprzeczne z prawem.

Innymi słowy w obszarze nieuregulowanym prawem przedsiębiorca dysponuje swobodą wyboru celów i środków swojego działania, o ile nie narusza praw i wolności innych podmiotów.

Powyższa zasada – w podobnym kształcie – obowiązywała na gruncie ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej¹⁴. Ponowne jej wyartykułowanie w PDG ma na celu jednoznaczne potwierdzenie dopuszczalności podejmowania przez przedsiębiorców wszelkich działań wprost niezabronionych przez prawo, w tym w szczególności zmierzających do zabezpieczenia ich interesu gospodarczego. Naturalne bowiem jest, że obywatele, w tym przedsiębiorcy, podejmują swoje działania w sposób wolny, a ich ograniczenie może nastąpić wyłącznie na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Projektowana zasada będzie więc stanowić barierę dla nieuzasadnionego kwestionowania działań przedsiębiorców przez organy administracji publicznej.

Zasadę „co nie jest prawem zabronione jest dozwolone” należy rozumieć w ten sposób, że ograniczenia wolności działalności gospodarczej mogą być sformułowane w postaci zarówno wyraźnych zakazów, jak również w postaci regulacji pozytywnych, określających zakres dopuszczalnych działań lub obowiązki podmiotów. Zasada będzie miała zastosowanie w obszarze regulowanym prawem publicznym. Zatem korzystanie z wolności nie może odbywać się z naruszeniem wolności i praw innych podmiotów. W sferze prywatnoprawnej, oprócz przepisów prawa, ważne znaczenie mają ograniczenia wynikające z klauzul generalnych, np. zasad współżycia społecznego, dobrych obyczajów, uczciwej konkurencji.

Szczególnym przypadkiem jest sfera objęta różnymi formami reglamentacji. Jeżeli prowadzenie danego rodzaju działania wymaga np. zezwolenia, wówczas wykonywanie takiej działalności jest dopuszczalne w zakresie określonym przepisami prawa lub treścią zezwolenia.

Zgodnie z art. 22 Konstytucji, ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes

¹⁴ Dz. U. Nr 41, poz. 324, z późn. zm.

publiczny. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się, że wolność gospodarcza jest prawem podmiotowym o dwojakim charakterze. Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny „[a]spekt pozytywny „wolności jednostki” polega na tym, że jednostka może swobodnie kształtować swoje zachowania w danej sferze, wybierając takie formy aktywności, które jej samej najbardziej odpowiadają, lub powstrzymać się od podejmowania jakiegokolwiek działalności. Aspekt negatywny „wolności jednostki” polega na prawnym obowiązku powstrzymania się – kogokolwiek – od ingerencji w sferę zastrzeżoną dla jednostki”¹⁵. Stanowisko sądu konstytucyjnego znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie innych sądów. Wojewódzki Sąd Administracyjny wprost stwierdził, że „[W] zakresie prowadzenia działalności gospodarczej uznaje się więc zasadę, że wszystko co nie jest zakazane jest dozwolone”¹⁶.

Wprowadzenie do PDG zasady „co nie jest prawem zabronione jest dozwolone” ułatwi jej stosowanie w praktyce administracyjnej i sięganie do niej przedsiębiorcom. Jednocześnie z racji tego, że zasada została wywiedziona z Konstytucji, umiejscowienie jej w akcie prawa gospodarczego w żaden sposób nie umniejszy możliwości korzystania z niej przez jednostki w innych obszarach życia.

6) Art. 8. Przyjazna interpretacja przepisów (*in dubio pro libertate*)

Zgodnie z projektowaną normą organy, w przypadku niedających się usunąć w danej sprawie wątpliwości co do treści normy prawnej (zwłaszcza w razie możliwych wielu interpretacji), będą rozstrzygały je na korzyść przedsiębiorcy.

Zasada będzie wyłączona w przypadku postępowań, w których występuje więcej niż jedna strona o spornych interesach lub wynik postępowania bezpośrednio wpływa na interesy osób trzecich.

Interpretacja przepisów może powodować trudności zarówno po stronie obywateli (innych podmiotów), jak i po stronie organów administracji, a także sądów i podmiotów wykonujących zadania powierzone z zakresu administracji publicznej. Decyzje organów władzy publicznej, w których wątpliwości interpretacyjne rozstrzygnięto na niekorzyść strony, obniżają zaufanie do państwa i stanowionego przez nie prawa.

¹⁵ Wyrok TK z dnia 18 lutego 2004 r., sygn. akt P21/02, OTK 9/2A/2004.

¹⁶ Zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 maja 2007 r., sygn. VI SA/Wa 422/07 (orzeczenia.nsa.gov.pl).

Zasada znajdzie zastosowanie tylko w tych przypadkach, w których przepis pozostawia pole do pewnego luzu interpretacyjnego, wywołując przy tym wątpliwości. Projektowana zasada będzie miała szczególną doniosłość w postępowaniach, w których na przedsiębiorcę ma być nałożony obowiązek, ma być mu odebrane uprawnienie lub ma być mu wymierzona kara. W takich postępowaniach dochodzi bowiem do bezpośredniego bądź pośredniego ograniczenia jego sfery wolności. Zgodnie z zasadą wolności takie ograniczenia powinny mieć charakter wyjątkowy, a ich zakres powinien być możliwie wąski.

Na gruncie prawa podatkowego, Trybunał Konstytucyjny¹⁷ wskazywał, że organy administracji publicznej powinny – zgodnie z zasadą *in dubio pro tributario* – rozstrzygać wątpliwości interpretacyjne na korzyść podatnika. Natomiast na tle ochrony prawa własności Naczelny Sąd Administracyjny opowiedział się za wykładnią zawężającą ingerencję w prawa właściciela¹⁸. Nie ma wątpliwości, że zasada *in dubio pro libertate* przenika całe prawo administracyjne¹⁹. Zgodnie z art. 22 Konstytucji zasadą jest wolność gospodarcza, a dopiero jej ograniczenia są wyjątkami, które należy interpretować zawężająco²⁰. Przenosząc tę regułę na poziom postępowań przed organami administracji, przepisy dotyczące działalności gospodarczej, których treść nasuwa wątpliwości, powinny być interpretowane w taki sposób, żeby ingerencja w wolność gospodarczą była jak najmniejsza.

Konstytucyjna zasada poprawnej legislacji służy ochronie zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Tymczasem te same wartości powinny w pogłębiany sposób być chronione także na płaszczyźnie stosowania prawa. Zasada ta ma zatem na celu urzeczywistnienie tych samych wartości co wspomniana powyżej zasada konstytucyjna.

Chociaż prawo powinno być sformułowane w taki sposób, aby ustalenie znaczenia przepisów nie nastęrczało trudności, nie można wykluczyć, że takie trudności będą miały miejsce. Proponowana zasada ma więc na celu ograniczenie ryzyka, aby ewentualne niejasności przepisów nie obciążały strony.

¹⁷ Wyrok TK z dnia 18 lipca 2013 r., sygn. akt SK 18/09, OTK 2013/6/80.

¹⁸ Uchwała NSA z dnia 13 listopada 2012 r. „Po pierwsze, w przypadku niejednoznacznego brzmienia przepisu ograniczającego uprawnienia właściciela – a z takim przypadkiem mamy do czynienia – sąd jest zobligowany do kierowania się dyrektywą *in dubio pro libertate*. Powinien zatem odczytywać przepis w taki sposób, aby ingerencja w treść uprawnienia współwłaścicieli do udziału w zarządzie rzeczą wspólną była jak najmniejsza.”

¹⁹ Zob. np. J. Zimmermann, Prawo administracyjne, 2014, s. 45.

²⁰ Jest to zatem konstrukcja analogiczna do art. 64 ust. 3 Konstytucji, który statuuje prawo do własności.

7) Art. 9. Zasada „domniemania uczciwości przedsiębiorcy” (rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść strony)

W myśl projektowanego art. 9 PDG nakazuje się organowi administracji publicznej przyjąć, że wątpliwości faktyczne, których nie dało się usunąć w toku postępowania, podejmując wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, rozstrzyga się na korzyść przedsiębiorcy.

Zasada nie będzie miała zastosowania, w przypadkach gdy przepisy odrębne określają obowiązek ciążyący na przedsiębiorcy w zakresie prowadzenia, sporządzania i przechowywania dokumentów lub wprost i w określonym zakresie wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów.

Ponadto zasada będzie wyłączona w przypadku postępowań, w których występuje więcej niż jedna strona o spornych interesach lub wynik postępowania wpływa na interesy osób trzecich.

Powyższa zasada została sformułowana na wzór zasady *in dubio pro reo* i znajdzie zastosowanie, w przypadku gdy po przeprowadzeniu wszystkich dostępnych dowodów, w dalszym ciągu istnieć będą niejasności lub wątpliwości dotyczące oceny stanu faktycznego. W takiej sytuacji niedające się usunąć wątpliwości – natury faktycznej – rozstrzygane będą na korzyść przedsiębiorcy.

Podobnie jak zasada przyjaznej interpretacji przepisów, zasada ta będzie miała szczególną doniosłość w postępowaniach, w których na przedsiębiorcę ma być nałożony obowiązek, odebrane uprawnienie lub nałożona kara (zob. wyżej). Niektóre przepisy ustanawiają szczególnie zaostrzone, ściśle sformalizowane reżimy dowodowe albo przewidują rozwiązania dostosowane do charakteru regulowanego obszaru, które mogą inaczej kształtować kwestię dowodów w postępowaniu, w szczególności zaostrzając standard dowodu²¹. Takich szczególnych rozwiązań, zwłaszcza wywiedzionych z prawa unijnego i podatkowego, propozycje PDG nie naruszają.

Zasada nie będzie stosowana w tych sytuacjach, gdy przedsiębiorca ma do spełnienia określone, wymagane prawem wymogi, bez których organ nie może wydać pozytywnej decyzji. W tej sytuacji przedsiębiorca, tak jak w obecnym stanie

²¹ Zob. np. ustawa z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 107, poz. 679, z późn. zm.) w zakresie zewnętrznych działań korygujących (FSCA) lub ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), które przewiduje w art. 6 ust. 2 tzw. zasadę przezorności.

prawnym, będzie musiał te przesłanki spełnić. Wyjątek od powyższego będą mogły stanowić jedynie przypadki, gdy obowiązek, jaki spoczywa na przedsiębiorcy, nie jest obiektywnie możliwy do wykonania²², także w przypadku siły wyższej.

8) Art. 10. Zasada proporcjonalności

Zasada proporcjonalności przewiduje, że organ administracji publicznej podejmuje jedynie takie działania, które prowadzą bezpośrednio do celu, którym służą te działania (są odpowiednie), niezbędne i które są współmierne do obranego celu, w szczególności przez rozsądne wyważenie słusznego interesu prywatnego i interesu publicznego. Dodatkowo organ administracji publicznej, zobowiązując przedsiębiorcę do dokonania określonych czynności, ogranicza je do niezbędnego minimum.

Kierując się dorobkiem judykatury polskiej i europejskiej, uznano za zasadne skodyfikowanie tzw. zasady proporcjonalności, której celem jest zobowiązanie władz do dobierania odpowiednich środków (decyzji i innych działań, także faktycznych), które są niezbędne do osiągnięcia celu i są współmierne w stosunku do tego celu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności konsekwencje działań administracji powinny być adekwatne do celu działań, a tym samym nie mogą być nadmiernie uciążliwe. Immanentnym elementem zasady proporcjonalności jest także nakaz podejmowania tylko takich działań, które faktycznie prowadzą do osiągnięcia celu, a więc ograniczenie swobody uznania organu administracji publicznej co do doboru środków²³.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1993 r., III ARN 49/93 stwierdzono, że „w państwie prawa nie ma miejsca dla mechanicznie i sztywno pojmowanej nadrzędności interesu ogólnego nad interesem indywidualnym. [...] Ogólnie można stwierdzić, iż powyższy przepis nakłada na organy prowadzące postępowanie obowiązek harmonizowania interesu publicznego i interesu indywidualnego, jeżeli są one w konkretnym przypadku ze sobą sprzeczne.”.

Z powyższego wynika, że realizacja interesu społecznego nie może prowadzić do nieuzasadnionego, nadmiernego naruszenia interesu indywidualnego. Zasada proporcjonalności w PDG ma na celu wzmocnienie rozumowania, które już jest

²² Por. np. wyrok NSA z dnia 18 stycznia 1988 r., sygn. akt III SA 964/87 (orzeczenia.nsa.gov.pl).

²³ Zob. np. wyrok NSA z dnia 1 grudnia 2009 r., I OSK 249/09, ONSAiWSA z 2011 r. Nr 2, poz. 39.

stosowane w orzecznictwie sądowym, ale musi zostać zaakceptowane i uwzględniane w większym stopniu w praktyce administracyjnej.

Organy administracji publicznej powinny podejmować działania, gdy nakłady są współmierne do osiąganego efektu. Stąd w ramach prowadzonych działań powinny, kierując się pragmatyzmem, powstrzymać się od działań, których efekty dla interesu publicznego i praworządności będą niewielkie. Takie postępowanie organu nie może ograniczać praw podmiotu ani prowadzić do nałożenia na niego obowiązku.²⁴

Zasada proporcjonalności została wprost wyrażona w art. 6²⁵ Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej.

9) Art. 11. Zasada uprawnionych oczekiwań

W projekcie znalazła się zasada uprawnionych oczekiwań. O uprawnionych oczekiwaniach można mówić, jeżeli dotyczą działań zgodnych z prawem, a organ administracji publicznej – działając w granicach prawa – będzie stosował się do utrwalonej praktyki i działań organu w zakresie rozstrzygnięcia sprawy. Od przedmiotowej zasady organ będzie mógł odstąpić jedynie w przypadku, gdy będzie to uzasadnione ważnymi powodami.

Przewidywalność działań władzy publicznej i jej poszanowanie dla jednostki stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny, na ile władza jest przyjazna jednostce. Przedsiębiorca występuje do organu z reguły w sprawach wiążących się z nakładami inwestycyjnymi lub wymagającymi uprzedniego zaangażowania istotnych zasobów, w tym czasu. W związku z tym ma prawo układać swoje interesy w przekonaniu, że działając w dobrej wierze i z poszanowaniem prawa, nie naraża się na niekorzystne skutki prawne swoich decyzji, zwłaszcza skutki, których nie mógłby przewidzieć w chwili ich podejmowania. Racjonalne planowanie działalności gospodarczej wymaga zatem od organów administracji publicznej respektowania zasady uprawnionych oczekiwań.

²⁴ Por. Kierunkowe założenia nowej ordynacji podatkowej przygotowane przez Komisję Kodyfikacyjną Ogólnego Prawa Podatkowego, Warszawa 11 marca 2015 r., str. 22.

²⁵ Artykuł 6 Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej – Zasada proporcjonalności.

1. W toku podejmowania decyzji urzędnik zapewni, że przyjęte działania pozostaną proporcjonalne do obranego celu. Urzędnik będzie w szczególności unikać ograniczania praw obywateli lub nakładania na nich obciążeń, jeżeli ograniczenia te lub obciążenia byłyby niewspółmierne do celu prowadzonych działań.
2. W toku podejmowania decyzji urzędnik zwróci uwagę na sprawiedliwe wyważenie praw osób prywatnych i ogólnego interesu publicznego.

Granicą uprawnionych oczekiwań jest zgodność z prawem działania organu, w tym rozstrzygnięć administracyjnych. Oczekiwanie załatwienia sprawy z naruszeniem przepisów prawa nie podlega ochronie. Zasada uprawnionych oczekiwań jest zatem konsekwencją zasady legalizmu (praworządności) i nie narusza jej centralnego miejsca wśród zasad działania władz publicznych. Zasada uprawnionych oczekiwań stanowić będzie legislacyjny wyraz i konkretyzację zasady pogłębienia zaufania (art. 8 k.p.a.)²⁶. Wskazać w tym miejscu należy także na stanowisko Trybunału Konstytucyjnego²⁷, który stwierdził, iż: „[j]ednym z rudymentów zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa jest bowiem to, że obywatel może zakładać, że treści obowiązującego prawa są dokładnie takie, jak to zostało ustalone przez sądy, (...) albo znajduje wyraz w jednolicie ustabilizowanym stanowisku judykatury”. Pogląd ten można w pełni przenieść na grunt działalności administracji publicznej, która dostrzegając potrzebę zmiany zajętego wcześniej stanowiska w odniesieniu do tej samej strony postępowania, decyzję taką powinna podejmować ze szczególną rozważą, jedynie w sytuacjach niewątpliwych i niewynikających wyłącznie z możliwości dokonywania różnorodnej wykładni niejasnych przepisów prawa. Ponadto zasada uprawnionych oczekiwań powinna się przejawiać nie tylko w bezstronności rozstrzygnięć i dbałości o wyjaśnienie wszystkich aspektów sprawy, lecz także w działaniu na korzyść strony, przeciwko naruszaniu jej interesów. Działania organów administracji powinny bowiem prowadzić stronę do przekonania, iż odpowiadają one prawu.

Zasada uprawnionych oczekiwań wywodzi się również z ugruntowanej w prawie UE zasady pewności prawa i zakłada, że stosowanie prawa w konkretnych sytuacjach musi być przewidywalne. Zasada uprawnionych oczekiwań jest jedną z podstawowych zasad prawa publicznego w państwach anglosaskich, Niemczech²⁸ i Holandii²⁹. Na forum europejskim zasada uprawnionych oczekiwań została wyrażona m.in. w Europejskim Kodeksie Dobrej Praktyki Administracyjnej. Przepis art. 10 ust. 2 Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej przewiduje

²⁶ Np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1992 r., sygn. akt I PA 5/92, OSP 1993/7/142, lub wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 20 listopada 2013 r., sygn. akt II SA/Wa 792/13 (orzeczenia.nsa.gov.pl).

²⁷ Np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 kwietnia 1999 r., sygn. akt K 36/98, OTK 1999, nr 3, poz. 40.

²⁸ Zob. np. Daphne Barak-Erez, *The Doctrine of Legitimate Expectations and the Distinction between the Reliance and Expectation Interests*, *European Public Law*, Volume 11, Issue 4, 2005, s. 583.

²⁹ Gio ten Berge; Rob Widdershove, *Netherlands reports to the fifteenth international congress of comparative law* (1998), s. 421, <http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/43885>.

obowiązek administracji do poszanowania uzasadnionych i słuszych oczekiwań jednostki, które wynikają z działań podejmowanych przez daną instytucję w przeszłości³⁰. W odniesieniu do sfery uznania administracyjnego, zasada uprawnionych oczekiwań została wprost zawarta w Rekomendacji nr R(80) Komitetu Ministrów Rady Europy dotyczącej wykonywania dyskrecjonalnych kompetencji administracji przyjętej 11 marca 1980 r.³¹

Zasada zyskuje szczególne znaczenie w sferze uznania administracyjnego oraz w zakresie spraw, w których organ zajął stanowisko, np. przyjmując wytyczne lub ogłaszając interpretacje praw, czy w innych wypowiedziach o charakterze tzw. miękkiego prawa. W sferze uznania administracyjnego ryzyko rozbieżności w praktyce administracyjnej jest największe. Z kolei wytyczne i inne akty tzw. miękkiego prawa kreują uzasadnione, rozsądne oczekiwanie, że organy będą się do nich stosowały.

10) Art. 12. Zasada uczciwej konkurencji oraz poszanowania dobrych obyczajów i słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów

Proponowano sformułowanie normy wskazującej, że przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów.

Konkurencja stwarza przedsiębiorcom możliwość rywalizowania o rynek zbytu według takich samych reguł. Przewidziana w art. 17 SDG zasada uczciwej konkurencji kreuje model pozytywnego zachowania przedsiębiorcy w obrocie gospodarczym, rolą państwa natomiast jest stworzenie warunków dla skutecznej ochrony i rozwoju konkurencji przez przeciwdziałanie praktykom naruszającym konkurencję. Powyższa zasada została rozszerzona o wymóg uwzględniania także słuszych interesów innych przedsiębiorców i kontrahentów.

Nowoczesne prawo musi być na tyle pojemne, aby mogło być bez przeszkód stosowane wobec coraz to nowych zjawisk. Klauzule generalne są odpowiednim sposobem regulowania wielu stosunków społecznych, w tym gospodarczych. Dlatego też w PDG silniej zaakcentowano zasadę poszanowania dobrych obyczajów. Skoro ustawodawca uznaje, że domniemywa się uczciwość

³⁰ Art. 10 ust. 2 Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej: Urzędnik uwzględni uzasadnione i słuszne oczekiwania jednostki, które wynikają z działań podejmowanych przez daną instytucję w przeszłości.

³¹ Zob. zasadę II.6 (<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=678043>).

przedsiębiorców, to zasadne jest również oczekiwanie postępowania zgodnie z dobrymi obyczajami.

Za celowością uzupełnienia katalogu podmiotów, których słusze interesy powinny być uwzględniane, przemawia potrzeba promowania pozytywnych wzorców zachowań wśród przedsiębiorców wobec jak najszerszego kręgu podmiotów, z którymi przedsiębiorca utrzymuje choćby incydentalne relacje o charakterze gospodarczym.

Tryb dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia tej zasady określają przepisy odrębnych ustaw, np. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

11) Art. 13. Zasada profesjonalizmu i odpowiednich kwalifikacji

Proponuje się przyjąć normę odpowiadającą dzisiejszemu brzmieniu art. 19 SDG, zgodnie z którą, w przypadku gdy przepisy odrębne nakładają obowiązek posiadania odpowiednich uprawnień zawodowych przy wykonywaniu określonego rodzaju działalności gospodarczej, przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić, aby czynności w ramach działalności gospodarczej były wykonywane bezpośrednio przez osobę legitymującą się dokumentami potwierdzającymi posiadanie takich uprawnień zawodowych.

Wprowadzenie powyższej zasady w brzmieniu analogicznym do w SDG ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa oraz ochrony życia i zdrowia człowieka, a także jego interesów ekonomicznych, zagwarantowania odpowiedniej jakości produkowanych towarów oraz usług świadczonych w ramach działalności wykonywanej przez przedsiębiorcę.

Przepisy PDG nie ingerują przy tym w reguły wykonywania czynności zawodowych przewidziane w innych przepisach.

12) Art. 14. Zasada udzielania informacji

Zakłada się, że organ administracji publicznej, w zakresie swojej właściwości, powinien udzielać przedsiębiorcy informacji o wymogach prowadzenia działalności gospodarczej danego rodzaju.

Materializacja powyższej zasady będzie następowała m.in. przez publikację na stronach BIP organów oraz stronach internetowego punktu kontaktowego, prowadzonego przez Ministra Gospodarki, informacji o wymogach wykonywania działalności gospodarczej, zgodnie ze zmianą art. 22b ust. 2 SDG, zaproponowaną

w art. 79 pkt 1 projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej.

W celu poprawy relacji między przedsiębiorcami i organami administracji publicznej zaproponowano wprowadzenie zasady udzielania informacji. Zasadę udzielania informacji należy odróżnić od obowiązków organów wynikających z przepisów odrębnych (np. zasady informowania w postępowaniu administracyjnym, obowiązków wynikających z przepisów o dostępie do informacji publicznej, informacji o środowisku, obowiązku publikacji informacji w biuletynie informacji publicznej i promulgatorach urzędowych czy tzw. urzędowej interpretacji prawa). Zasada udzielania informacji nie oznacza obowiązku udzielania pomocy prawnej.

Udzielenie informacji polega na wskazaniu przede wszystkim regulacji i wymogów w sposób abstrakcyjny, nie zaś na prowadzeniu sprawy zwracającego się o informację.

Wprowadzenie zasady udzielania informacji wpłynie na poprawę jakości świadczonych przez administrację usług, przyczyni się do zwiększenia wiedzy i świadomości prawnej przedsiębiorców, ułatwi tym samym wykonywanie działalności, a jednocześnie wzmocni służebną rolę administracji. Nie powinno budzić wątpliwości, że organy administracji publicznej powinny pomagać przedsiębiorcom w załatwianiu spraw urzędowych, w szczególności przez informowanie o okolicznościach mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy danego rodzaju. W tym zakresie nie wystarczy, aby organ administracji publicznej przytoczył obowiązujące przepisy, ale również – w sposób zwięzły – powinien wyjaśnić ich znaczenie.

Należy jednocześnie podkreślić, że udzielenie informacji nie rodzi po stronie organu administracji obowiązku wydania rozstrzygnięcia o określonej treści. Udzielenie informacji ma mieć jedynie charakter działania wspierającego, nie zaś zastępować rozstrzygnięcia podjęte we właściwym trybie. Nie może zatem rodzić żądania rozstrzygnięcia konkretnej sprawy administracyjnej w określony sposób, jeżeli oznaczałoby to naruszenie prawa³².

³² Zob. wyrok NSA z dnia 13 listopada 2009 r., sygn. akt II FSK 919/08 (orzeczenia.nsa.gov.pl): „udzielenie stronie błędnych informacji o przepisach prawa związanych z załatwianą sprawą, nie może prowadzić do wydania przez niego decyzji, o treści sprzecznej z wyraźnie sprecyzowanymi przepisami prawa determinującymi w określonym stanie faktycznym z treścią rozstrzygnięcia.”.

Realizacja tej zasady może następować w różnych formach, a ich wybór powinien zależeć od danego organu i specyfiki jego działalności. Tytułem przykładu można wskazać wydawanie broszur i poradników udostępnianych nieodpłatnie w formie papierowej lub elektronicznej, tworzeniu w siedzibach organów administracji publicznej punktów informacyjnych itp.

13) Art. 15. Przepis końcowy rozdziału dotyczącego przepisów ogólnych

Zasady uregulowane w rozdziale 1 nie naruszają praw przysługujących innym stronom postępowania lub osobom trzecim.

Zasady te bowiem mają na celu konkretyzację i wzmocnienie w praktyce administracji zasad wynikających z Konstytucji, prawa unijnego i orzecznictwa sądowego. Zamiarem projektodawcy nie jest uprzywilejowanie przedsiębiorców wobec innych podmiotów, dlatego skorzystanie przez nich z powyższych zasad nie będzie mogło naruszyć praw przysługujących tym innym podmiotom.

3. Rozdział 2. Podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej

1) Art. 16. Wpis i wykreślenie przedsiębiorcy z ewidencji działalności gospodarczej

Obecny art. 14 SDG został uproszczony, m.in. poprzez połączenie normy z ust. 4 z normą z ust. 1.

W polskim porządku prawnym utrwalony jest model, zgodnie z którym podejmujący działalność gospodarczą zobowiązani są do zarejestrowania tego faktu w odpowiednim rejestrze. W związku z tym w PDG znajdzie się generalny przepis potwierdzający ten obowiązek.

2) Art. 17–20. Zawieszenie działalności gospodarczej

W projekcie ustawy przewidziano:

- 1) uelastycznienie zawieszenia działalności gospodarczej (obecny art. 14a SDG) przez wydłużenie możliwości zawieszenia do 36 miesięcy. W tym zakresie zostaną dokonane także odpowiednie zmiany w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (art. 20d)³³;
- 2) przyjęcie przepisu określającego konsekwencje niezłożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności przed upływem maksymalnego okresu zawieszenia, tj. przepis o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru z urzędu;

³³ Dz. U. z 2013 r. poz. 1203, z późn. zm.

3) utrzymanie pozostałych przepisów dotyczących zawieszania działalności gospodarczej z uwzględnieniem rozwiązań proponowanych w tym zakresie w aktualnie procedowanej nowelizacji SDG³⁴.

Ze względu na utrzymanie w mocy przepisów dotyczących CEIDG, w PDG zostaną zamieszczone jedynie wybrane, podstawowe przepisy statuujące najistotniejsze instytucje. Sprecyzowane zostanie, że do obliczania okresu zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy art. 57 § 1 i 3 k.p.a.

Wydłużenie okresu możliwego zawieszenia działalności gospodarczej do 36 miesięcy zwiększy elastyczność tej instytucji. Zmiany te, zgłaszane przez samych przedsiębiorców, ułatwią przedsiębiorcom dostosowanie się do zmian koniunkturalnych w gospodarce.

W stosunku do przedsiębiorców wpisanych do CEIDG organ ewidencyjny, tj. minister do spraw gospodarki, w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych będzie mógł określić wcześniejszy termin rozpoczęcia okresu zawieszenia działalności niż dzień złożenia wniosku w tym przedmiocie. Rozwiązanie to jest uzasadnione ze względu na konieczność ochrony interesu przedsiębiorcy, ale i jego kontrahentów, w tym w szczególności konsumentów, np. gdy przedsiębiorca uległ poważnemu wypadkowi lub zapadł na nagłą chorobę stanowiącą przeszkodę w wykonywaniu działalności. Przepis znajdzie zastosowanie także w przypadkach, gdy przedsiębiorca z uwagi na stan zdrowia bądź inną ważną przyczynę nie może złożyć wniosku o wpis informacji o zawieszeniu działalności samodzielnie.

W projektowanym art. 20 ust. 2 pkt 1 PDG zaproponowano wprost wskazanie, że w okresie zawieszenia przedsiębiorca może rozwiązać wcześniej zawartą umowę. Stanowi to wyraz działań mających na celu zachowanie lub zabezpieczenie źródła przychodów.

3) Art. 21–23. Niektóre obowiązki przedsiębiorcy

W PDG zostały umieszczone normy odpowiadające treści:

- 1) art. 21 SDG regulującego oznaczanie towarów na terytorium RP (oznaczanie towarów wprowadzanych na terytorium RP);
- 2) art. 22 SDG regulującego dokonywanie i przyjmowanie płatności za pośrednictwem rachunku bankowego.

³⁴ Wykaz prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – UA31.

Przepis art. 21 SDG, który nakłada na przedsiębiorcę oferującego towary lub usługi w sprzedaży bezpośredniej lub na odległość obowiązek podania w ofercie firmy numeru NIP oraz siedziby i adresu przedsiębiorcy (oznaczenie przedsiębiorcy), został dostosowany do obowiązków informacyjnych określonych w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.³⁵

Do PDG przeniesiono normy z art. 20 i art. 22 SDG. Natomiast norma z art. 21 SDG została dostosowana do ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

W art. 23 projektu, zgodnie z procedowanym równolegle projektem zmiany SDG (UA31), zaproponowano wprowadzenie obowiązku posiadania przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą tytułu prawnego do nieruchomości lub lokalu, których adresy podlegają wpisowi do CEIDG. Tytuł ten nie będzie dołączany do wniosku o wpis do CEIDG, jednakże organ ewidencyjny może wezwać do jego przedłożenia. Wezwanie będzie mogło być skierowane jedynie w przypadku, o którym mowa w projektowanym art. 35 ust. 1a SDG.

Rozwiązanie to ma przyczynić się do wyeliminowania spotykanego w praktyce negatywnego zjawiska wskazywania jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej adresów nieruchomości lub lokali bez zgody, a niekiedy nawet wiedzy, właścicieli lub prawnie umocowanych posiadaczy tych nieruchomości lub lokali.

4) Art. 24–32. Oddziały przedsiębiorców zagranicznych

a) utworzenie, działalność i likwidacja oddziału

Do PDG zostały przeniesione przepisy art. 85–86 i art. 88–92 SDG dotyczące utworzenia i działalności oddziałów przedsiębiorcy zagranicznego.

Dodatkowo zmodyfikowano obecny art. 92 SDG.

Dla oddziałów przedsiębiorców zagranicznych z krajów UE/EOG należy uregulować zasady zamykania oddziałów przez wskazanie konieczności zawiadomienia o zamknięciu oddziału (ujawnienie zdarzenia w rejestrze) oraz zakończenia działalności gospodarczej wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w takim zakresie, w jakim wymaga ona otwarcia oddziału.

³⁵ Dz. U. poz. 827.

Zawiadomienie powinno być dokonane co najmniej na 3 miesiące przed datą zamknięcia oddziału. Ze względu na ochronę wierzycieli i bezpieczeństwa obrotu gospodarczego jest wskazane wyznaczenie terminu krótszego niż 3 miesiące. Zawiadomienie będzie podlegało publikacji w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Dla oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych z krajów trzecich zaproponowano natomiast regulację, zgodnie z którą niezaspokojenie wierzycieli jest przesłanką negatywną zamknięcia oddziału.

W zakresie oddziałów przedsiębiorców zagranicznych ustawa określająca sposób ich powstania, działalności i zamknięcia ma charakter ustawy dla nich ustrojowej. Obok zatem określenia zasad podejmowania działalności przez przedsiębiorców zagranicznych określać musi sposób prowadzenia działalności z wykorzystaniem oddziałów.

Obecny art. 92 SDG nakazuje odpowiednie zastosowanie do likwidacji oddziału przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych³⁶ o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Regulacja ta budzi w praktyce wątpliwości co do zakresu odpowiedniego zastosowania (choćby już co do tego, czy jest potrzebna w takim przypadku forma aktu notarialnego wymagana przepisami Kodeksu spółek handlowych), szczególnie w odniesieniu do oddziałów z państw EOG. O ile bowiem można postawić przedsiębiorcom zagranicznym spoza EOG wymóg klasycznej likwidacji przedsiębiorstwa oddziału w związku z zamknięciem oddziału w RP, tj. zawiadomienia o zamknięciu, przeprowadzenia likwidacji majątku w RP i zaspokojenia wierzycieli, to stosowanie takich samych reguł dla oddziałów przedsiębiorców w europejskim obszarze prawnym nie jest już dopuszczalne. Z uwagi na treść jedenastej dyrektywy Rady z 21 grudnia 1989 r. dotyczącej wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w Państwie Członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa³⁷ dla takich podmiotów można natomiast uregulować same zasady zamknięcia oddziału. Dla podmiotów z europejskiego obszaru prawnego wyraźnie wskazano na konieczność zawiadomienia o zamknięciu

³⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1030, z późn. zm.

³⁷ Dz. Urz. UE L 395 z 30.12.1989, str. 36, z późn. zm.

oddziału przez ujawnienie takiego zdarzenia w rejestrze, na trzy miesiące przed złożeniem wniosku o wykreślenie oddziału z rejestru oraz zakończenia działalności gospodarczej prowadzonej w RP w zakresie, w jakim prowadzenie takiej działalności wymaga otwarcia oddziału (a obowiązek otwarcia oddziału dla prowadzenia samej działalności gospodarczej w RP niewątpliwie istnieje w zakresie, w jakim prowadzi się działalność gospodarczą na terytorium RP wykraczającą poza czasową działalność wskazaną np. w ustawie z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej³⁸). Zawiadomienie umożliwi ewentualnym krajowym wierzycielom, którzy posiadają wymagalne wierzytelności, podjęcie kroków prawnych jeszcze przed wykreśleniem oddziału. Wskazać należy przy tym, że niewątpliwie zamknięcie oddziału powinno wiązać się z zaspokojeniem wierzycieli/wierzytelności wymagalnych (wierzytelność wymagalna już z samego faktu jej wymagalności, a nie tylko z faktu zamknięcia oddziału powinna być zaspokojona), niemniej jednak jej niezaspokojenie nie jest przesłanką negatywną zamknięcia oddziału przedsiębiorcy z europejskiego obszaru prawnego³⁹. Osobną kwestią jest ewentualne sporządzanie bilansu zamknięcia składanego przy wykreśleniu oddziału, jak też szczególne regulacje dotyczące umów o pracę. Pamiętać należy przy tym, że oddział nie jest osobnym podmiotem prawa, a jedynie emanacją przedsiębiorcy zagranicznego. Dla oddziałów spoza europejskiego obszaru prawnego możliwe jest natomiast wprowadzenie regulacji w większym stopniu chroniących podmioty krajowe, tj. kontrahentów przedsiębiorców zagranicznych i w szczególności pracowników, łącznie z możliwością zamknięcia oddziału po zaspokojeniu krajowych wierzycieli.

Należy również zwrócić uwagę na konieczność zapewnienia zgodności tego rozwiązania z pozostałymi zawartymi w projekcie, odnoszącymi się do oddziałów przedsiębiorcy zagranicznego z przepisami unijnymi, w szczególności jedenastej dyrektywy Rady z 21 grudnia 1989 r. dotyczącej wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w

³⁸ Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm..

³⁹ Choć obowiązek zaspokojenia wierzytelności wymagalnych, ale też i niewymagalnych, związanych z działalnością oddziału możliwy jest dla oddziałów przedsiębiorców spoza tego obszaru.

Państwie Członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa.

Wobec wydania rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/884 z dnia 8 czerwca 2015 r. ustanawiającego specyfikacje techniczne i procedury niezbędne dla systemu integracji rejestrów ustanowionego dyrektywą 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady rozpoczął bieg dwuletni termin implementacji przewidziany w art. 5 ust. 2 tiret drugie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/17/UE z dnia 13 czerwca 2012 r. zmieniającej dyrektywę Rady 89/666/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/56/WE i 2009/101/WE w zakresie integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek, który upływie z dniem 8 czerwca 2017 r.,

- b) zakres upoważnienia osoby ustanowionej przez przedsiębiorcę zagranicznego do reprezentacji

W zakresie reprezentacji przedsiębiorcy zagranicznego przez osobę ustanowioną do reprezentacji doregulowano normę odpowiadającą obecnemu art. 87 SDG przez wyraźne wskazanie, iż osoba taka reprezentuje przedsiębiorcę zagranicznego w zakresie wszystkich czynności podejmowanych w oddziale, bez względu na ewentualne ograniczenia wskazane przy jej ustanowieniu, wraz z uprawnieniem do podejmowania czynności w zakresie zgłaszania samego oddziału do rejestru (wraz ze zmianami) oraz wszelkich czynności szczególnych wraz z czynnościami dotyczącymi nieruchomości. Ograniczenia w wykonywaniu reprezentacji, tak samo jak przy reprezentacji spółek czy też przy wykonywaniu prokury, mają charakter wewnętrzny i powinno to być jednoznacznie wskazane. Umocowanie reprezentanta przedsiębiorcy zagranicznego na zewnątrz powinno być natomiast pełne, mieć ustawowo określony zakres i być na zewnątrz niezależne od ewentualnych ograniczeń wewnętrznych.

Propozycja dookreślenia charakteru umocowania osoby upoważnionej w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego ma na celu przyjęcie jednoznacznego rozwiązania, które obecnie nie jest możliwe ze względu na niejednolite stanowisko doktryny i orzecznictwa.

5) Art. 33. Przedsiębiorcy zagraniczni

Pojęcie przedsiębiorcy zagranicznego zdefiniowano na wzór rozwiązania przyjętego w SDG oraz:

- 1) utrzymano zasadę dotyczącą podejmowania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne wskazane w art. 13 SDG z uwzględnieniem uzasadnionych ograniczeń dopuszczonych na gruncie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁴⁰ i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, takich jak: porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne czy bezwzględne wymogi dotyczące dobra ogólnego. Jednocześnie zmieniono redakcję przepisów obecnego art. 13 SDG, tak aby nie było wątpliwości na jakich zasadach działalność gospodarczą na terytorium RP mogą podejmować przedsiębiorcy zagraniczni;
- 2) przeniesiono przepisy art. 9a i art. 9b SDG (uznanie certyfikatów, zaświadczeń oraz gwarancji i ubezpieczeń udzielonych i wydanych w państwach członkowskich UE).

Redakcja przepisów obecnego art. 13 SDG znacznie utrudnia określenie, na jakich zasadach osoby zagraniczne mogą podejmować działalność gospodarczą na terytorium RP. Tym samym było konieczne przygotowanie w tym zakresie przepisów, które nie będą pozostawiały wątpliwości interpretacyjnych.

Należy pamiętać, że przedsiębiorcy zagraniczni mogą także wykonywać działalność gospodarczą na terytorium RP w ramach instytucji tzw. czasowego świadczenia usług, o której mowa w ustawie z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 56 i art. 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przedsiębiorcy zagraniczni świadczący usługi czasowo na terytorium RP nie podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru. Należy rozgraniczyć sytuacje, w których konieczne jest do wykonywania działalności gospodarczej w Rzeczypospolitej Polskiej założenie oddziału, od sytuacji, gdy działalność ta jako czasowa nie wymaga zawiązania oddziału.

Przepisy art. 9a i art. 9b SDG wdrażają do polskiego porządku prawnego część przepisów dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym⁴¹ i zobowiązują organy

⁴⁰ Dz. Urz. UE C 326, z 26.10.2012, str. 1.

⁴¹ Dz. Urz. WE L 376 z 27.12.2006, str. 36.

administracji publicznej do uznania certyfikatów, zaświadczeń oraz gwarancji i ubezpieczeń udzielonych i wydanych w państwach członkowskich UE. Przepisy te stanowią podstawę prawną dla organów administracji publicznej do dokonania oceny równoważności wymogów i jednocześnie obowiązek uznawania wymogów spełnionych na terytorium innych państw członkowskich oraz uznawania dokumentów potwierdzających spełnienie tych wymogów.

4. Rozdział 3. Załatwianie przez organy spraw z zakresu działalności gospodarczej

Projektowane przepisy mają na celu ułatwienie przedsiębiorcom załatwiania spraw administracyjnych z zakresu działalności gospodarczej. Należy podkreślić, że przedsiębiorcy w ramach wykonywanej działalności częściej niż inni obywatele kontaktują się z różnymi organami administracji publicznej, a ich sprawy mają charakter niekiedy bardzo złożony.

W rozdziale 3 PDG umieszczono przepisy regulujące istotne etapy procesu związanego z załatwieniem sprawy przez przedsiębiorcę, zaczynając od dostarczania przez niego dokumentów i informacji, terminów rozpatrywania wniosków i warunków udzielenia tzw. „milczącej zgody”, przez zasady przyjmowania wniosków (wnioski niekompletne i potwierdzania wpływu wniosków), a kończąc na nowych rozwiązaniach, takich jak mediacja.

Proponowane rozwiązania uproszczą i przyspieszą postępowania, skutecznie przyczyniając się do poprawy funkcjonowania przedsiębiorców, co będzie sprzyjało rozwojowi gospodarki i tworzeniu nowych miejsc pracy.

Projektowane przepisy w znacznej mierze będą stanowić kontynuację rozwiązań wprowadzonych do SDG przyjętych w ramach transpozycji dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym.

1) Art. 35. Zakaz nakładania dodatkowych wymogów i żądania dokumentów w formie oryginałów

Przejęta do PDG została norma art. 6 ust. 2 SDG, zgodnie z którą organ nie może żądać ani uzależniać swojego rozstrzygnięcia od spełnienia przez przedsiębiorcę warunków lub podania informacji nieprzewidzianych w przepisach prawa.

Ponadto przeniesione zostały przepisy z art. 6 ust. 3 SDG, na podstawie których organ administracji publicznej nie może żądać ani uzależnić swoich rozstrzygnięć od przedłożenia dokumentów w formie oryginału, poświadczonej kopii lub

poświadczonych tłumaczenia, chyba że obowiązek taki jest przewidziany wprost w przepisach odrębnych z uwagi na nadrzędny interes publiczny lub wynika z bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Powyższe przepisy wprowadziły zasady, które zasługują na utrzymanie w nowej ustawie. Zakaz nakładania dodatkowych wymogów i żądania dokumentów w formie oryginałów jest użyteczny i sprzyja ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej.

2) Art. 36. Identyfikacja przedsiębiorcy przez organy administracji publicznej wyłącznie po numerze NIP

Utrzymano w PDG przepisy art. 16 SDG dotyczące obowiązku posługiwania się numerem NIP oraz identyfikacji przedsiębiorcy na podstawie tego numeru. Norma ta ma zastosowanie przede wszystkim do przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, podlegających wpisowi do CEIDG.

W poszczególnych obszarach przepisy mogą przewidywać posługiwanie się numerem wpisu do określonego rejestru, np. rejestru działalności regulowanej.

NIP umożliwia uzyskanie informacji na temat spółek i osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą w rejestrach KRS i CEIDG dostępnych w Internecie. Przepisy ustaw szczegółowych w kontaktach przedsiębiorców z administracją nakładają na przedsiębiorców obowiązek podawania różnych numerów, np. w Krajowym Rejestrze Sądowym, lub innych danych identyfikujących przedsiębiorców, przykładowo w formularzach składanych wniosków. Usunięcie tych wymogów, przede wszystkim w odniesieniu do przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, uprości identyfikację przedsiębiorcy. Dodatkowo rozwiązanie to przyczyni się do ograniczenia obowiązków informacyjnych. Przedsiębiorca we wniosku np. o wydanie zezwolenia bądź wpis do RDR będzie podawał tylko jeden numer.

3) Art. 37. Wpływ złożenia wniosku na terminy załatwiania spraw przez organ administracji publicznej

Przejęto następujące przepisy art. 11 SDG dotyczące terminowego rozpoznawania spraw przez organ administracji: ust. 5 (wniosek wszczynający postępowanie i wpływ złożenia wniosku na terminy), ust. 7 (jednokrotne przedłużenie terminu

rozpatrzenia wniosku wraz z informacją o jego przedłużeniu) oraz ust. 9 (tzw. „milcząca zgoda”).

Ponadto, po upływie terminu na wydanie decyzji, przedsiębiorca będzie mógł żądać od organu administracji publicznej zaświadczenia o wydaniu rozstrzygnięcia w drodze tzw. „milczącej zgody”.

Obowiązujące regulacje zapewniają w pożądanym stopniu terminowe załatwianie spraw przedsiębiorców i w związku z tym powinny zostać utrzymane.

Organ administracji publicznej będzie dawał wyraz załatwienia sprawy przedsiębiorcy w trybie tzw. „milczącej zgody” w formie zaświadczenia wydawanego na podstawie art. 217 § 1 k.p.a. Pozwoli to usunąć przedsiębiorcy stan niepewności co do rozstrzygnięcia jego sprawy i uzyskać dokument urzędowy potwierdzający wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z wnioskiem.

W redakcji przepisu dokonano w stosunku do SDG zmiany polegającej na zastąpieniu zwrotu „nadrzędny interes publiczny” sformułowaniem „ważny interes publiczny”, którym posłużono się w przepisach Konstytucji RP i które ma już w dorobku orzecznictwa i doktryny ugruntowane znaczenie.

4) Art. 38. Rozsądne terminy dla przedsiębiorcy

Wprowadzono reguły, zgodnie z którymi organ administracji publicznej, wyznaczając przedsiębiorcy termin na dokonanie określonej czynności, będzie uwzględniał czas niezbędny do jej wykonania, słuszny interes prywatny oraz interes publiczny.

Jedną z największych barier w stosunkach z organami administracji publicznej jest wyznaczanie przez organy nieadekwatnych terminów na dokonanie określonych czynności przez przedsiębiorcę. Stąd celowe jest zagwarantowanie, aby wyznaczane przez organ administracji publicznej terminy były realne (nie za krótkie i jednocześnie wystarczające dla wykonania żądanych czynności). Powyższa zasada znajdzie zastosowanie wszędzie tam, gdzie termin nie jest wprost określony w przepisach prawa, przyczyniając się do ograniczenia dowolności działań organów administracji publicznej. W związku z tym, że nie jest możliwe abstrakcyjne wskazanie „rozsądnych terminów”, organ każdorazowo będzie musiał ocenić, jaki termin jest rozsądny.

5) Art. 39. Nakaz przyjmowania niekompletnych wniosków

Wyodrębniono z art. 11 ust. 2 SDG normę, zgodnie z którą organ administracji publicznej nie może odmówić przyjęcia pism i wniosków niekompletnych ani żądać jakichkolwiek dokumentów, których konieczność przedstawienia lub złożenia nie wynika z przepisu prawa.

Obowiązek przyjęcia niekompletnego wniosku jest rozwiązaniem dogodnym dla przedsiębiorcy, bowiem skutkuje wszczęciem postępowania. W tym zakresie spełnia oczekiwania przedsiębiorców oraz nie budzi zastrzeżeń. Tym samym taki nakaz powinien zostać utrzymany.

6) Art. 40. Potwierdzenie wpływu wniosku

W PDG rozwinięto elementy potwierdzenia przyjęcia wniosku wymienione obecnie w art. 11 ust. 3 i 4 SDG w następujący sposób:

- wskazanie daty wpływu oraz przewidywanego terminu na rozpatrzenie wniosku,
- dane kontaktowe organu administracji publicznej,
- pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach odwoławczych i trybie ich wniesienia,
- informacja o tzw. „milczącej zgodzie”, o ile ma zastosowanie (jeżeli organ nie rozpatrzy wniosku w terminie, uznaje się, że wydał rozstrzygnięcie zgodnie z wnioskiem przedsiębiorcy).

Zaproponowane zmiany mają na celu wzmocnienie świadomości prawnej wśród przedsiębiorców w ich indywidualnych sprawach. Potwierdzenie przyjęcia wniosku poprawia także jakość komunikacji między organem a przedsiębiorcą. Stąd celowe jest przeniesienie i rozwinięcie przepisu art. 11 ust. 3 i 4 SDG do PDG.

7) Art. 41–48. Mediacje

W PDG umieszczono przepisy, zgodnie z którymi organ administracji publicznej mógłby, w sprawach, w których charakter sprawy na to pozwala – przy udziale niezależnej (bezzstronnej) osoby – mediatora, wyjaśnić motywy swoich zamierzeń, a także uzyskać stanowisko stron (strony) w tym względzie, co w efekcie mogłoby doprowadzić do szybszego rozstrzygnięcia sprawy. Mediacja będzie mogła być przeprowadzona z inicjatywy strony lub organu administracji publicznej. Wszystkie strony postępowania administracyjnego oraz organ muszą wyrazić zgodę na mediację, co stanowić będzie wyraz dobrowolności mediacji.

Załatwienie sprawy w drodze spotkania mediacyjnego nie będzie dopuszczalne w postępowaniach prowadzonych na podstawie art. 145 § 1 pkt 1–4 i 6–8, art. 145a § 1, art. 145b § 1 oraz art. 156 § 1 k.p.a. oraz art. 240 § 1 pkt 1–4 i 6–11 oraz art. 247 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa⁴².

Mediacja będzie mogła być przeprowadzana przed wydaniem rozstrzygnięcia w danej instancji.

Podmiot inicjujący mediację będzie kierować zaproszenie do mediacji, na które należy udzielić odpowiedzi. Brak odpowiedzi na zaproszenie lub niestawienie się na pierwsze spotkanie mediacyjne należy uznać za odrzucenie zaproszenia.

Wybór mediatora będzie wymagać zgody wszystkich stron postępowania i organu administracji publicznej. Zadaniem mediatora, przy udziale którego będzie odbywać się spotkanie, będzie przede wszystkim zapewnienie sprawnej komunikacji uczestników spotkania i pomoc w dojściu do porozumienia.

Ze spotkania mediacyjnego będzie sporządzony protokół, podpisywany przez mediatora i składany do akt postępowania. W protokole będzie zamieszczana m.in. informacja o wyniku spotkania mediacyjnego.

Funkcję mediatora będą pełnić osoby fizyczne wpisane na listę prowadzoną przez wojewodę. Do wyboru mediatorów będzie miała zastosowanie właściwość miejscowa organów administracji publicznej prowadzących postępowanie w sprawie. Mediatorem będzie wyłącznie osoba fizyczna, która:

- 1) posiada wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji;
- 2) ukończyła 26. rok życia;
- 3) zna język polski;
- 4) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub nie jest oskarżona o popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego;
- 5) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków mediatora;
- 6) została wpisana na listę mediatorów przez wojewodę.

Mediacja powinna być przeprowadzona z zapewnieniem neutralności i poufności mediatora.

W celu zapewnienia poufności mediacji w projekcie przyjęto, że mediator, organ, strona oraz inne osoby uczestniczące w mediacji są obowiązane zachować w

⁴² Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm..

tajemnicy wszelkie fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że organ i strona zwolnią ich z tego obowiązku. A ponadto wprowadzono przepisy przewidujące zobowiązanie mediatora do przestrzegania tajemnic prawnie chronionych, np. tajemnicy skarbowej, zakaz przesłuchania mediatora w charakterze świadka co do faktów, o których dowiedział się podczas mediacji, oraz zakaz włączenia do akt postępowania informacji i dokumentów ujawnionych w trakcie mediacji pozostających bez jakiegokolwiek wpływu na rozstrzygnięcie, którego treść ustalono podczas spotkania mediacyjnego.

Koszty związane z udziałem mediatora ponosić będą uczestnicy spotkania mediacyjnego (strona albo organ) w równym stopniu. Zakłada się, że organy i przedsiębiorcy będą skłonni ponosić koszty spotkań mediacyjnych z uwagi na korzyści związane z szybszym załatwieniem sprawy. W projekcie wprowadzono ponadto regułę, iż w przypadku gdy strona bądź organ wyrazi zgodę na spotkanie mediacyjne, lecz następnie nie stawia się na nim, będzie ponosił koszty spotkania, do którego nie doszło z powodu jego nieobecności. Rozwiązanie to ma zabezpieczyć uczestnika, który był gotowy przystąpić do mediacji, a do której nie doszło, przed ponoszeniem kosztów niełojalnego zachowania innego uczestnika, a także ma na celu dyscyplinowanie uczestników spotkań mediacyjnych do udziału w nim (zakłada się, że decyzja o udziale w spotkaniu zapadnie po rozważeniu indywidualnych korzyści i strat).

Wysokość kosztów, w tym maksymalne wynagrodzenie dla mediatora, określone będzie w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Od rozstrzygnięcia wydanego przy uwzględnieniu ustaleń w drodze mediacji stronie będzie przysługiwał środek odwoławczy, w tym środek zaskarżenia do sądu administracyjnego, na zasadach ogólnych. Rozwiązanie to jest uzasadnione zapewnieniem stronie ochrony prawnej na takich samych zasadach jak w przypadku wydania rozstrzygnięcia w sprawie, w której nie odbyło się spotkanie mediacyjne. Fakt, że organ i strona, podczas spotkania, w którym uczestniczył mediator, ustalili treść rozstrzygnięcia, nie może być traktowane jako „zwolnienie” organu z obowiązku wydania rozstrzygnięcia zgodnego z prawem, jak również

„obarczenia” odpowiedzialnością za ewentualną wadliwość rozstrzygnięcia na stronę.

W PDG zostaną uregulowane podstawowe kwestie związane z wpisem na listę mediatorów prowadzoną przez wojewodę oraz zmianą danych i informacji podlegających wpisowi, a także wykreśleniem z listy. Wpis i wykreślenie z listy będzie następowało w drodze decyzji. Na decyzję o odmowie wpisu na listę mediatorów lub skreśleniu z listy będzie przysługiwał środek odwoławczy.

Szczegółowe regulacje dotyczące prowadzenia list mediatorów, wpisu mediatorów na listy oraz wysokości opłat za mediacje znajdują się w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Powyższe rozwiązanie jest zgodne z Rekomendacją Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów między organami administracyjnymi a podmiotami prywatnymi⁴³, którego intencją jest uwzględnienie przez państwo członkowskie Rady Europy w swoim systemie prawnym również w sprawach administracyjnych pozasądowych metod rozstrzygnięcia sporów.

Obecnie, na podstawie art. 115 i n. ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁴⁴ możliwe jest przeprowadzenie mediacji między organem administracji publicznej a stroną postępowania administracyjnego, która wniosła skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzję tego organu. Mediację przeprowadza sędzia albo referendarz sądowy, a jej celem jest głównie wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy.

Aktualne rozwiązania mają niewielki walor praktyczny i nie spełniają oczekiwań stron postępowania administracyjnego. Rozpoczęcie czynności ustalenia akceptowalnego dla wszystkich uczestników rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej dopiero na etapie postępowania sądoadministracyjnego następuje zwykle zbyt późno.

⁴³ Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 5 września 2001 r. w sprawie alternatywnych metod rozwiązywania sporów między organami administracyjnymi a podmiotami prywatnymi. Rec(2001)9.

⁴⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.

Rozwiązanie przyjęte w PDG nie wpisuje się w klasyczny model mediacji, z uwagi na konieczność uwzględnienia okoliczności, że organ administracji publicznej nie jest stroną postępowania administracyjnego, a ponadto jego pozycja w tym postępowaniu nie jest równa pozycji strony (stron) postępowania. Jednakże cel tej regulacji odpowiada idei alternatywnych metod rozwiązywania sporów i nie narusza ani pozycji organu, ani strony postępowania.

Natomiast w postępowaniach prowadzonych w trybach nadzwyczajnych mediacja jest dopuszczalna w postępowaniach prowadzonych na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 k.p.a. (wznowienie w związku z ujawnieniem nowych okoliczności faktycznych i dowodów), art. 154 k.p.a. i art. 155 k.p.a. (podstawy uchylenia bądź zmiany decyzji ostatecznej), art. 161 k.p.a. (nadzwyczajny tryb uchylenia lub zmiany decyzji – uprawnienia ministra, wojewody) oraz art. 163 k.p.a. (inne przypadki uchylenia lub zmiany decyzji).

Czas niezbędny do przeprowadzenia spotkania nie będzie wliczany do terminów przewidzianych na rozpatrzenie sprawy.

Powyższe przyczyni się do zmniejszenia liczby odwołań (wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy) i skarg do sądów administracyjnych.

W zakresie spraw gospodarczych występują sprawy o bardzo zróżnicowanym stopniu złożoności. Wprowadzenie mediacji w PDG nastąpiło w szczególności z myślą o postępowaniach najtrudniejszych, a zwłaszcza wielowątkowych czy z udziałem wielu stron. Przykładem takich postępowań są postępowania dotyczące realizacji dużych inwestycji.

Wprowadzenie mediacji do PDG jest również uzasadnione tym, że w postępowaniach z zakresu działalności gospodarczej występują podmioty profesjonalne. Profesjonalizm stron takich postępowań oraz szerokie korzystanie przez nie z usług zawodowych pełnomocników pozwalają przyjąć, że w mediacjach w sprawach gospodarczych będą zabezpieczone w sposób należyty prawa stron. Zebrane na tym polu doświadczenia pozwolą ocenić przydatność mediacji w szerokim spektrum spraw zarówno tych najbardziej skomplikowanych, jak i tych mniej złożonych.

8) Art. 49. Informowanie o niespełnionych przez wnioskodawcę przesłankach

W myśl przedmiotowej regulacji przed wydaniem decyzji w pierwszej instancji w sprawach wszczynanych na wniosek organ będzie wskazywać zależne od

wnioskodawcy przesłanki, które nie zostały na dzień przesłania informacji spełnione, a których niespełnienie może stanowić podstawę wydania decyzji niezgodnej z wnioskiem przedsiębiorcy.

Wraz z informacją organ wyznaczałby wnioskodawcy odpowiedni termin na zajęcie stanowiska w przedmiocie informacji. W informacji organ będzie zwracać się do strony o dokonanie, w określonym terminie, czynności zmierzających do spełnienia brakujących przesłanek.

Wnioskodawca nie będzie zobligowany do podjęcia czynności zmierzających do spełnienia wskazanych w informacji przesłanek, a brak jego reakcji w wyznaczonym przez organ terminie nie będzie stanowić przeszkody do zakończenia postępowania i wydania decyzji.

Mając na względzie złożoność i stopień skomplikowania oraz dostrzegając szczególne znaczenie szybkości załatwiania spraw związanych w wykonywaniem działalności gospodarczej, w której wnioskodawcą jest przedsiębiorca, determinujących często podjęcie i przeprowadzenie kosztownych inwestycji, wprowadzono rozwiązanie ułatwiające stronie podjęcie działań zmierzających do skorygowania wniosku lub uzupełnienia materiału dowodowego w sprawie, tak aby już w ramach postępowania przed organem I instancji mogła uzyskać pozytywne dla niej rozstrzygnięcie. Rozwiązanie to stanowi uzupełnienie zasad określonych w art. 8–10 k.p.a.

Celem tej regulacji jest uniknięcie wydania rozstrzygnięcia negatywnego, gdy wydanie decyzji pozytywnej jest możliwe, choć dopiero po dokonaniu przez stronę określonych czynności faktycznych lub prawnych, które nie zostały dokonane lub ustalone w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez organ. Organ będzie obowiązany informować tylko o braku spełnienia przesłanek, które są zależne od wnioskodawcy.

Organ może przesłać informację o niespełnieniu przesłanek, np. wraz z powiadomieniem o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Organ, uwzględniając rodzaj czynności, jakie wymagane są do spełnienia przesłanek dotyczących danej sprawy, będzie wyznaczać wnioskodawcy odpowiedni termin. W przypadku gdy we wskazanym przez organ terminie wnioskodawca nie dopełni przesłanek wskazanych w informacji bądź nie podejmie

innych czynności skutkujących koniecznością kontynuowania lub zawieszenia postępowania, organ może zakończyć postępowanie i wydać decyzję.

Przesłanie informacji nie będzie skutkowało nałożeniem na wnioskodawcę obowiązku podjęcia czynności niezbędnych do spełnienia przesłanek, o których został on powiadomiony przez organ. Powyższe nie wyklucza dobrej praktyki organów kontaktowania się ze stroną postępowania ustnie, telefonicznie czy drogą elektroniczną. Proponowane rozwiązanie w żadnym stopniu nie ogranicza norm określonych w art. 8–10 oraz art. 77 k.p.a.

Organ nie będzie bezwzględnie związany przesłaną informacją. Przykładowo, jeżeli okaże się, że przesłana informacja była niepełna, możliwe będzie wydanie decyzji odmiennej od treści przesłanej informacji.

Rozwiązanie to zmierza do takiego ukształtowania procedur administracyjnych, aby sprawa mogła być załatwiona pozytywnie zawsze, gdy – w granicach prawa – zachodzi taka możliwość, a uzasadnione jest podjęcie działań przez stronę postępowania. Ww. mechanizm, podobnie jak instytucja mediacji, w naturalny sposób wpisuje się w jeden z głównych celów PDG, jakim jest wprowadzenie rozwiązań zapewniających współpracę organu i strony postępowania w I instancji przez zapewnienie proaktywnej postawy organu prowadzącego postępowanie, przeciwstawiającej się postawie pasywnej, materializowanej w wydaniu decyzji negatywnej. Wprowadzenie do systemu prawa proponowanej instytucji zmierza do wyeliminowania jak największej liczby odwołań oraz skarg do sądów administracyjnych, a także ponownych postępowań, przy uwzględnieniu założenia, że co do zasady korzystniejsze jest przeznaczenie nieznacznie dłuższego czasu trwania postępowania I instancji, aby uchronić administrację i stronę przed udziałem w postępowaniu odwoławczym, sądowoadministracyjnym czy też ponownym złożeniem wniosku.

Niezależnie od tego, w odniesieniu do przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów na podstawie poświadczenia zgodności wyposażenia i warunków lokalowych z wymaganiami odpowiednio do zakresu przeprowadzanych badań, wydawanego przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego (TDT) na podstawie art. 83 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym⁴⁵, w przypadku wystąpienia konieczności przeprowadzenia kolejnego

⁴⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.

sprawdzenia stacji kontroli pojazdów przez TDT, w związku z usunięciem przez przedsiębiorcę stwierdzonych wcześniej przez TDT uchybień, które uniemożliwiały wydanie pozytywnego rozstrzygnięcia (poświadczenia), została przewidziana opłata z tytułu przeprowadzenia ponownego sprawdzenia stacji kontroli pojazdów i wydania decyzji pozytywnej.

Rozwiązanie nie będzie miało zastosowania do decyzji wydawanych przez Prezesa URE na podstawie art. 8 i art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne⁴⁶. W obu ww. postępowaniach w istocie chodzi o rozstrzygnięcie zagadnień prawa cywilnego. Art. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo energetyczne umożliwia Prezesowi URE ukształtowanie w drodze decyzji administracyjnej warunków – jeszcze niezawartej – umowy, w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne kwestionuje istnienie obowiązku zawarcia umowy i na tej podstawie odmawia jej zawarcia, a także gdy obowiązek zawarcia umowy nie jest kwestionowany, ale strony nie są zgodne co do treści przyszłej umowy. Katalog umów, o których treści rozstrzyga Prezes URE, jest zamknięty.

Natomiast art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo energetyczne stanowi podstawę dla Prezesa URE do zatwierdzenia taryf dla paliw gazowych i energii. Przedmiotem decyzji jest ustalenie wysokości cen i stawek opłat, jakie przedsiębiorstwo energetyczne, zgodnie z zatwierdzoną taryfą, będzie pobierać od odbiorców paliw gazowych i energii, w związku z łączącą przedsiębiorstwo energetyczne i odbiorcę umową.

Rozwiązanie nie znajdzie również zastosowania, w przypadku gdy na mocy przepisów odrębnych, w ramach postępowania administracyjnego, istnieje obowiązek przeprowadzania konsultacji, np. na podstawie art. 15 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne⁴⁷.

9) Art. 50 i art. 51. Interpretacje urzędowe prawa na wniosek przedsiębiorcy

W PDG umieszczono przepisy odpowiadające obecnym art. 10 i art. 10a SDG odnoszącym się do interpretacji prawa na wniosek przedsiębiorcy.

Nie przeniesiono natomiast normy z art. 10 ust. 2 pkt 4 (obowiązek podawania numeru w EDG lub KRS). W przepisach PDG nie uwzględniono obecnie obowiązującej na gruncie SDG normy, zgodnie z którą interpretacja jest wiążąca

⁴⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.

⁴⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 243, z późn. zm.

dla organów lub państwowych jednostek organizacyjnych właściwych dla przedsiębiorcy i może zostać zmieniona wyłącznie w drodze wznowienia postępowania oraz że nie zmienia się interpretacji, w wyniku której nastąpiły nieodwracalne skutki prawne.

Obowiązujące na gruncie SDG rozwiązania zapewniają przedsiębiorcy uzyskanie interpretacji indywidualnej w sprawie dotyczącej wszelkich obciążeń publicznoprawnych, do realizacji których jest on obowiązany. Przedsiębiorcy często korzystają z uprawnień przewidzianych w przedmiotowych przepisach.

Zgodnie z zasadą identyfikacji przedsiębiorcy po numerze NIP we wniosku o wydanie interpretacji nie jest potrzebny numer w EDG ani numer w KRS.

Ponadto, na wzór rozwiązań przewidzianych w Ordynacji podatkowej dla interpretacji podatkowych, przepisy PDG dotyczące interpretacji gospodarczych zostaną uzupełnione o instytucje: wezwania do uzupełnienia wniosku, zwrotu opłaty za wniosek, m.in. w przypadku cofnięcia wniosku w całości lub w części, użycia środków komunikacji elektronicznej dla doręczenia interpretacji.

W sprawach dotyczących interpretacji nie będzie stosowany art. 49 PDG (informowanie o niespełnionych przesłankach). Mając na względzie cel postępowania w sprawie wydania interpretacji, obowiązek informowania przedsiębiorcy o niespełnionych przesłankach nie może bowiem prowadzić do wydania interpretacji zgodnej z oczekiwaniami wnioskodawcy.

5. Rozdział 4. Organizacje przedsiębiorców

1) Art. 52 i art. 53. Przepisy ogólne o organizacjach przedsiębiorców

Utrzymana została norma z art. 12 SDG oraz uzupełniona jednocześnie zasadą, zgodnie z którą zbiorowe i indywidualne interesy przedsiębiorców mogą być reprezentowane przez organizacje społeczne wspierające rozwój przedsiębiorczości w postępowaniach administracyjnych, sądownoadministracyjnych i sądowych, na zasadach określonych w przepisach odrębnych (k.p.a., Ordynacja podatkowa, Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i k.p.c.).

Ponadto projektowane przepisy przewidują prawo organizacji przedsiębiorców do uczestnictwa w konsultacjach publicznych w toku procesu legislacyjnego.

Jednocześnie przepisy PDG utrzymują dobrowolność udziału przedsiębiorców w organizacjach oraz korzystania z ich reprezentacji.

Celem działalności zrzeszonych przedsiębiorców jest przyczynianie się do tworzenia warunków rozwoju życia gospodarczego oraz wspieranie inicjatyw gospodarczych przedsiębiorców⁴⁸.

Obecny stopień rozwoju rynku dojrzał do tego, aby umożliwić organizacjom przedsiębiorców szerszy udział w kształtowaniu warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

2) Art. 54. Wykonywanie zadań w sferze publicznej

Wprowadzono do PDG przepisy, na podstawie których organizacjom społecznym wspierającym rozwój przedsiębiorczości⁴⁹ będzie można powierzyć wykonywanie pewnych zadań w sferze publicznej, przy czym krąg podmiotów oraz zakres przedmiotowy powierzanych zadań będą określały przepisy ustaw odrębnych.

Powierzenie zadań powinno następować w trybie konkursu uregulowanego ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵⁰.

Przede wszystkim prawo wykonywania zadań powierzonych będzie przysługiwać tylko organizacjom spełniającym określone wymagania. Niezależnie od dziedziny gospodarki, każda taka organizacja powinna wykazać się odpowiednim doświadczeniem, znajomością branży i obowiązującymi regulacjami. Istotne jest również, aby organizacja była wiarygodna. Nie tylko powinna dawać rękojmię należytego wykonywania zadań, ale także przestrzegać – zaaprobowanego przez organ administracji publicznej – regulaminu postępowania w sferze zleconej.

PDG wskazuje ramowe warunki powierzenia, które będą uszczegółowione w ustawach i rozporządzeniach, w których ustawodawca chciałby z takiej możliwości skorzystać. W szczegółowych aktach normatywnych zostaną określone warunki powierzenia wykonywania określonych zadań, sposób monitorowania wykonywania tych zadań oraz przesłanki cofnięcia powierzenia.

Równocześnie, w zakresie wykonywania zadania ze sfery publicznej, osoby zaangażowane w to zadanie będą korzystały z ochrony właściwej przy wykonywaniu zadań publicznych.

⁴⁸ K. Bojarski Samorząd gospodarczy – czy wolność mnogością się mierzy? w: Wolność działalności gospodarczej i jej ograniczenia. Problematyka prawna i aksjologiczna, pod red. M. Karpiuka, Almamier Szkoła Wyższa, Warszawa 2011, s. 275.

⁴⁹ Organizacje reprezentujące przedsiębiorców działają na podstawie na przykład: ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. Nr 17, poz. 92, z późn. zm.), ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. Nr 35, poz. 195, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.).

⁵⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1118.

Tego typu współpraca sektora publicznego i prywatnego – w określonych ramach i granicach – może przynieść istotne korzyści, zmniejszając presję na sektor publiczny i pozwalając na wykorzystanie wiedzy i doświadczenia uczestników rynku.

W PDG wprowadzono ogólne, ramowe warunki powierzenia organizacjom przedsiębiorców wykonywania zadań publicznych. Tak wykonywane zadania będą musiały być poddane ścisłemu reżimowi w zakresie bezstronności, rzetelności i otwartości. Organizacje przedsiębiorców nie będą bowiem mogły podejmować działań ograniczających wolność działalności gospodarczej lub godzących w uczciwą konkurencję. Powyższe, ogólne kryteria powierzenia z PDG będą dokładnie określone przez przepisy dotyczące poszczególnych zadań i obszarów. Jeżeli powierzenie będzie w istocie zleceniem udzielanym odpłatnie, a kryterium wyboru organizacji miałyby być koszt wykonania zadania, wówczas zastosowanie będą miały przepisy o zamówieniach publicznych.

Przykładem działalności, która będzie mogła – w następstwie zmian przepisów ustaw szczegółowych – być wykonywana przez organizacje, będzie działalność w zakresie wykonywania zadań na rzecz jakości towarów i usług; zostanie ona uznana za zadanie w sferze publicznej.

Zaproponowane rozwiązania są korzystne nie tylko dla rzetelnych przedsiębiorców, ale także dla konsumentów, i mogą stanowić istotne odciążenie administracji publicznej. Walorem powierzenia wykonywania zadań przez organizacje przedsiębiorców będzie możliwość skorzystania z wiedzy o realiach rynkowych, której niekiedy nie mają organy administracji publicznej. Wykonywanie np. kontroli jakości usług i towarów przez organizacje przedsiębiorców ma tę zaletę, że rzetelnością badań zainteresowani są sami przedsiębiorcy. Ich interes gospodarczy będzie silnym bodźcem do przeprowadzania działań w sposób obiektywny i prawidłowy.

Działania organizacji przedsiębiorców na rzecz jakości towarów i usług należy odróżnić przy tym od wykonywania ustawowych obowiązków organów administracji publicznej w zakresie nadzoru i kontroli przestrzegania norm i przepisów powszechnie obowiązujących.

6. Rozdział 5. Reglamentacja działalności gospodarczej

Z uwagi na szczególny charakter działalności objętej reglamentacją, PDG reguluje ten obszar w sposób kompleksowy.

Rozdział 5 PDG reguluje podstawowe zasady dotyczące działalności reglamentowanej w zakresie koncesji, zezwoleń, działalności regulowanej, które docelowo znajdą się w ustawach szczegółowych określających dodatkowe warunki wykonywania działalności gospodarczej. W art. 55 i art. 56 projektu umieszczono przepisy wspólne dla wszystkich rodzajów działalności reglamentowanej.

1) Art. 55–72. Koncesje

Dotychczasowe instytucje prawne dotyczące koncesji, regulowane SDG, zostały przejęte przez PDG. Wykaz rodzajów działalności gospodarczej, której podjęcie i wykonywanie wymaga uzyskania koncesji, zostanie zamieszczony w załączniku nr 1 do PDG. Pozostałe przepisy dotyczące koncesji pozostaną bez zmian.

2) Art. 73–83. Działalność regulowana

a) ograniczenie przesłanek stosowania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji o zakazie wykonywania działalności gospodarczej

Ograniczono przesłanki stosowania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji o zakazie wykonywania działalności regulowanej (obecny art. 71 ust. 2 SDG) tylko do przypadków złożenia przez przedsiębiorcę oświadczenia niezgodnego ze stanem faktycznym oraz stwierdzenia przez organ administracji publicznej prowadzący rejestr działalności regulowanej „rażącego naruszenia warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej przez przedsiębiorcę” (obecny art. 71 ust. 1 pkt 1 i 3 SDG).

Dodatkowo uzupełniono normę prawną ujętą w art. 73 SDG o przepis uniemożliwiający wykreślenie z RDR na wniosek przedsiębiorcy, jeżeli trwa postępowanie prowadzące do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru na podstawie decyzji o zakazie wykonywania działalności (art. 71 ust. 1 SDG).

Przepisy PDG uwzględniają wymogi prawa UE, gdy wpis do rejestru nie jest wymagany od przedsiębiorcy wykonującego w Rzeczypospolitej Polskiej działalność transgraniczną.

Obowiązujące przepisy przewidują nałożenie na podmiot wykonujący działalność regulowaną daleko idących i natychmiastowych konsekwencji w przypadku nieusunięcia naruszeń warunków wymaganych do wykonywania

działalności regulowanej w wyznaczonym terminie (art. 71 ust. 1 pkt 2 SDG), niezależnie od wagi i skali stwierdzonych nieprawidłowości. Sankcja zakazu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem może być w niektórych przypadkach zbyt surowa i nieproporcjonalna do naruszenia.

W przypadku zajścia potrzeby wstrzymania działalności przedsiębiorcy przy wystąpieniu przesłanki określonej w art. 71 ust. 1 pkt 2 SDG (tj. nieusunięcia naruszeń warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej w wyznaczonym przez organ terminie), rygor natychmiastowej wykonalności decyzji będzie mógł być nałożony w trybie art. 108 k.p.a. Zgodnie z tym przepisem decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

Dodatkowo skutkiem decyzji z art. 71 ust. 1 SDG jest wykreślenie przedsiębiorcy z RDR i brak możliwości ubiegania się o ponowny wpis przez 3 lata (art. 71 ust. 3 i 4 oraz art. 72 SDG). W celu uniknięcia tych negatywnych konsekwencji przedsiębiorcy po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania w trybie art. 71 ust. 1 SDG składają wnioski o wykreślenie na podstawie art. 73 tej ustawy.

b) rodzaje działalności regulowanej

Zgodnie z postulatem ustawy w załączniku do ustawy wskazano wszystkie rodzaje działalności regulowanej.

Powyższe stanowi realizację postulatu zupełności PDG, porządkując jednocześnie przepisy przedmiotowego rozdziału. Obecnie w przepisach SDG w art. 46 wymieniono koncesje według rodzaju, w art. 75 zezwolenia według ustaw. W przypadku działalności regulowanej SDG tylko odsyła do ustaw szczegółowych.

c) instytucje wspólne dla działalności regulowanej

W PDG uregulowano instytucje wspólne dla wszystkich rodzajów działalności regulowanej.

Po pierwsze należy wprowadzić przepisy wymagające określenia w przepisach szczegółowych nazwy rejestru działalności regulowanej i wyraźnego wskazania organu rejestrowego.

PDG określa treść oświadczenia składanego przez przedsiębiorcę o znajomości i spełnianiu warunków wymaganych dla określonej działalności regulowanej oraz kompletności i wiarygodności danych zawartych we wniosku.

Przepisy przewidują obowiązek zgłaszania zmiany danych wpisanych do rejestru (w ciągu 14 dni) i dokonywania zmian w rejestrze.

Ujednolicono przepisy dotyczące jawności rejestru i możliwości prowadzenia rejestru w systemie informatycznym czy wydawania zaświadczeń w zakresie danych z rejestru również w formie elektronicznej.

Przepisy PDG w zakresie RDR uzupełniono w stosunku do przepisów SDG o uprawnienia organów administracji publicznej do przeprowadzania kontroli oraz warunków odmowy wpisu (podmiot nie spełnia warunków, wydano prawomocne orzeczenie o zakazie działalności objętej wpisem) i dokonywania wykreśleń z rejestru (złożenie wniosku o wykreślenie, wydanie prawomocnego orzeczenia o zakazie działalności objętej wpisem oraz przesłanki wskazane w ppkt a. Odmowa wpisu oraz wykreślenie z rejestru następują w drodze decyzji administracyjnej.

Został również wprowadzony przepis, zgodnie z którym wykreślenie podmiotu z KRS i CEIDG będzie stanowić podstawę wykreślenia go z odpowiedniego rejestru działalności regulowanej.

Obecne przepisy ustaw szczegółowych regulujących RDR są bardzo zbliżone w redakcji i treści. Zasada zupełności ustawy wymaga, aby przedmiotowe instytucje znalazły się w PDG. Nowa regulacja będzie stanowić dla przedsiębiorcy podstawowe źródło informacji na temat reguł podejmowania działalności regulowanej.

3) Art. 84–88. Działalność objęta zezwoleniami

a) instytucje wspólne

W zakresie działalności objętej zezwoleniami (uzyskaniem licencji albo zgody) opracowano przepisy ogólne, wspólne dla wszystkich zezwoleń. Przepisy są skonstruowane analogicznie do tych, obecnie obowiązujących, w zakresie koncesji oraz projektowanych przepisów dotyczących działalności

regulowanej. Ustawy szczegółowe mogą zawierać przepisy odmienne w stosunku do instytucji wspólnych określonych w PDG.

Co do zasady zezwolenie powinno być wydawane na czas nieokreślony. Wyjątki należy wskazać w ustawach szczegółowych i muszą być uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Przepisy PDG w zakresie zezwoleń uzupełniono o uprawnienia organów administracji publicznej do przeprowadzania kontroli oraz warunków odmowy wydania zezwolenia (podmiot nie spełnia warunków, wydano prawomocne orzeczenie o zakazie działalności objętej zezwoleniem) i cofnięcia zezwolenia (przedsiębiorca przestał spełniać warunki wymagane do wykonywania działalności objętej zezwoleniem, rażąco naruszył warunki zezwolenia, nie usunął w wyznaczonym przez organ administracji publicznej czasie niezgodnych z prawem stanów faktycznych i prawnych, wydano prawomocne orzeczenie o zakazie działalności objętej zezwoleniem, zachodzi przyczyna określona w przepisach odrębnych).

Dodatkowo przepisy szczegółowe mogą określać inne przyczyny odmowy i cofnięcia zezwolenia.

Obowiązujące w SDG regulacje są szcztakowe, ograniczają się wyłącznie do katalogu ustaw, na podstawie których wykonywanie działalności gospodarczej wymaga uzyskania zezwolenia, licencji albo zgody. Nowa regulacja będzie stanowić dla przedsiębiorcy podstawowe źródło informacji, wymaga zatem stosownego uzupełnienia w tej części działalności reglamentowanej.

b) rodzaje zezwoleń

W załączniku nr 3 do PDG zamieszczono wykaz rodzajów działalności gospodarczej, której podjęcie i wykonywanie wymaga uzyskania zezwolenia, zgody lub licencji. Jednocześnie zrezygnowano z obecnego przepisu art. 75 SDG wskazującego przepisy ustaw regulujących zezwolenia.

Zamiana ta stanowi realizację postulatu zupełności PDG, jednocześnie porządkując przepisy przedmiotowego rozdziału. Obecnie w przepisach SDG koncesje są wymienione w art. 46 według rodzaju, zezwolenia w art. 75 według ustaw, a w przypadku działalności regulowanej odsyła się do ustaw szczegółowych.

7. Rozdział 6. Kontrola wykonywania działalności gospodarczej

Poddanie się kontroli przez przedsiębiorcę jest jego obowiązkiem. Przepisy dotyczące kontroli działalności gospodarczej wprowadzone zostały do SDG w celu określenia wspólnych zasad jej podejmowania i wykonywania. Kontrole są nieodzownym elementem wykonywania uprawnień władzy publicznej wobec prowadzących działalność gospodarczą. Przedsiębiorcy wskazują jednak na nadmierną jej uciążliwość. Obowiązujące przepisy SDG w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stanowią wyraz wyważonego interesu przedsiębiorcy i interesu publicznego.

Jedyną zmianą w stosunku do SDG jest wprowadzenie w przepisie odpowiadającym obecnemu art. 84a pkt 5 SDG kontroli przemieszczających się środków transportu, osób z nich korzystających oraz towarów nimi przewożonych na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin⁵¹.

Zmiana normy z art. 84a pkt 5 SDG podyktowana jest koniecznością skutecznego zwalczania organizmów szkodliwych i reagowania na zagrożenia fitosanitarne w swobodnym przemieszczaniu towarów roślinnych.

Tym samym przepisy rozdziału 5 SDG, w tym przepisy określające zakres regulacji szczególnych (art. 77–84d SDG), zostaną przeniesione do PDG.

1) Art. 89 ust. 6 i 7. Kontrole na podstawie identyfikacji prawdopodobieństwa naruszenia prawa („analizy ryzyka”)

Wprowadzono normę, zgodnie z którą organy administracji publicznej powinny planować i organizować kontrole po uprzednim przeprowadzeniu identyfikacji prawdopodobieństwa naruszenia prawa. Tzw. „analiza ryzyka” powinna wskazać, w jakim obszarze i u których przedsiębiorców ryzyko naruszenia przepisów jest największe.

Sposób przeprowadzenia analizy ryzyka określi właściwy organ kontroli lub organ nadrzędny.

Wymogu przeprowadzenia analizy ryzyka nie będzie stosowało się do kontroli przedsiębiorcy, której przeprowadzenie wynika z przepisów odrębnych, a także w przypadku gdy organ poweźmie uzasadnione podejrzenie zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach, popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, przestępstwa skarbowego

⁵¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 621, z późn. zm.

lub wykroczenia skarbowego w wyniku wykonywania tej działalności, naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję lub zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jak również w przypadku, gdy analiza jest niecelowa albo organ nie jest w stanie jej przeprowadzić, a organ przeprowadza kontrolę na zasadzie losowej.

Regulacja ma na celu ograniczenie liczby i zakresu kontroli przedsiębiorców, u których występuje niewielkie ryzyko bądź nie stwierdzono wcześniej naruszeń przepisów. Tzw. analiza ryzyka będzie dokumentem wewnętrznym administracji.

2) Art. 89 ust. 9. Informacja o procedurach kontroli na stronach internetowych organu kontroli

Wprowadzono normę zobowiązującą organy administracji publicznej do zamieszczania w BIP organu opisów procedur kontroli, opracowanych w sposób przejrzysty i zrozumiały.

Przedsiębiorca, dzięki temu rozwiązaniu, będzie w ten sposób miał możliwość zapoznania się z konkretną procedurą w bardzo praktyczny sposób (według formuły „krok po kroku”). Opis powinien określać przebieg kontroli w sposób przystępny, wskazując podstawowe rozwiązania i tryby postępowania. Nie będzie przy tym konieczności wskazywania poszczególnych jednostek tego samego organu kontrolującego. Byłoby to nie tylko nieczytelne, ale także często niemożliwe. Możliwe natomiast jest wskazanie wszystkich instytucji i rozwiązań – wraz z podaniem podstawy prawnej.

3) Art. 90. Kontrole przeprowadzane przez organy właściwe w zakresie reglamentacji działalności gospodarczej

Do rozdziału o kontroli przedsiębiorców przeniesione i zbiorczo ujęte zostały przepisy dotychczas umieszczone w SDG w rozdziale dotyczącym reglamentacji działalności gospodarczej, na podstawie których organ właściwy w sprawach danego rodzaju działalności reglamentowanej będzie mógł przeprowadzić kontrolę co do zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją, zezwoleniem, zgodą, licencją albo wpisem do rejestru działalności regulowanej, przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej, a także obronności lub bezpieczeństwa państwa, ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.

4) **Art. 92 ust. 5 i 6. Tryb pobierania próbek i dokonywania oględzin**

Wprowadzono przepis, zgodnie z którym podjęcie czynności polegających na pobieraniu próbek i dokonywaniu oględzin lub dokonywaniu pomiarów powinno być poprzedzone zawiadomieniem, z tą jednak różnicą, że organ kontroli nie będzie obowiązany czekać, aż upłynie 7 dni od zawiadomienia, aby przystąpić do tych czynności. Dla doręczenia zawiadomienia przewidziano szczególne rozwiązanie, gdy przedsiębiorca lub inna upoważniona przez niego osoba będą nieobecni albo przedsiębiorca nie upoważni nikogo do odbioru zawiadomienia. W takich przypadkach zawiadomienie będzie mogło być doręczone osobie kierującej zakładem.

Czynności te nie mogą przekraczać 24 kolejnych godzin liczonych od chwili rozpoczęcia tych czynności. Oględziny nie mogą dotyczyć treści dokumentów.

Wykonanie takich czynności będzie musiało być zakończone sporządzeniem protokołu.

Rozwiązanie to ma na celu podniesienie skuteczności nadzoru rynku sprawowanego przez organy publiczne, z jednoczesnym ograniczeniem uciążliwości czynności organów. Postulat ograniczenia zakresu wymaganego zawiadomienia o kontroli jest zgłaszany zarówno przez niektóre organizacje przedsiębiorców, jak i organy nadzoru.

Oględziny nie będą mogły dotyczyć treści dokumentów.

Przepisy art. 92 ust. 5 i 6 będą miały zastosowanie również do czynności kontrolnych dotyczących środków transportu, osób z nich korzystających oraz towarów nimi przewożonych dokonywanych na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1414, z późn. zm.), ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393, z późn. zm.), ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1594, z późn. zm.), ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 621, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 990, z późn. zm.).

Obecne w rozdziale 5 SDG rozwiązania dotyczące kontroli zachowują równowagę między potrzebą ograniczenia zakłóceń prowadzenia przedsiębiorstw do minimum a koniecznością czuwania nad przestrzeganiem prawa. W szczególności należy zwrócić uwagę na to, że projektowane modyfikacje nie podważają zasadniczych

konstrukcji regulacji rozdziału 5 SDG. W celu utrzymania możliwie wąskich odstępstw od reguł ogólnych proponuje się wprowadzenie nowej instytucji, tj. odrębnego trybu pobierania i dokonywania oględzin.

Wprowadzenie nowej instytucji uzasadnione jest tym, że alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być stopniowe poszerzanie listy wyjątków od art. 79 ust. 1 SDG, który ustanawia zasadę zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli. W ocenie projektodawcy poszerzanie katalogu wyjątków byłoby nieproporcjonalne do celu, jakim jest zapewnienie skutecznego nadzoru. Do prawidłowego wykonywania zadań organów kontroli wystarczające jest bowiem pobranie próbek i dokonywanie oględzin, z pozostawieniem pozostałych czynności kontrolnych w reżimie art. 79 ust. 1 SDG.

Rozwiązanie godzi obowiązek zawiadamiania o kontrolach, które nadal będzie standardem ich przeprowadzania, i potrzebą zapobiegania nieuczciwym zabiegom niektórych przedsiębiorców. Jeżeli kontrola prowadzona jest w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego i organ korzysta z odstępstw określonych w art. 84d SDG (które zostały przeniesione do PDG), wówczas kontrolowanemu nie będzie przysługiwał sprzeciw, a zatem czynności kontrolne nie będą podlegały obligatoryjnemu wstrzymaniu.

W wielu dziedzinach prawa przedsiębiorcy zobowiązani są do określonych czynności faktycznych. Przykładowo taki charakter mają wymogi zachowania odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych, składowania odpadów, spełniania bezwzględnie obowiązujących paramentów technicznych użytych materiałów, np. budowlanych, terminu przydatności żywności itd. Naruszenie przepisów w wielu dziedzinach skutkuje realnym zagrożeniem zdrowia i życia, nawet w skali epidemii, lub poważnym zanieczyszczeniem środowiska naturalnego, często o nieodwracalnych skutkach. Jednocześnie jednak stosunkowo łatwe jest usunięcie dowodów naruszenia prawa, przez np. ukrycie albo przemieszczenie dowodów lub ich zamienienie na przedmioty zgodne z prawem. Z tego względu termin 7 dni zawiadomienia o kontroli obniża skuteczność egzekucji prawa.

Taki stan rzeczy jest nie tylko szkodliwy dla interesów indywidualnych (inwestorów, konsumentów, pacjentów itp.), ale także dla interesu publicznego, często w dużej skali (ochrona środowiska). Niewystarczająco skuteczna egzekucja

prawa prowadzi także do zakłócenia uczciwej konkurencji na rynku. Dominującym motywem wielu naruszeń jest dążenie do obniżenia kosztów działalności gospodarczej. To prowadzi do bardzo negatywnego zjawiska wypierania z rynku rzetelnych przedsiębiorców, którzy ponoszą koszty związane z przestrzeganiem prawa, przez te podmioty, które ignorują wymogi określone przepisami lub w ogóle działają poza sferą regulowaną prawem.

Efektywna egzekucja prawa służy ochronie nie tylko takich cennych wartości jak zdrowie, życie, ochrona środowiska, ale także ma pozytywne oddziaływanie na warunki rynkowe przez eliminację nieuczciwej konkurencji. Stąd celowe jest dopuszczenie w szerszym zakresie przeprowadzania wybranych czynności kontrolnych bez uprzedniego zawiadomienia. Takimi czynnościami kontrolnymi, które nie są nadmiernie uciążliwe dla rzetelnych przedsiębiorców, a wydatnie pomogą w zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, są pobieranie próbek i oględziny.

Ponieważ nowe rozwiązanie ma służyć szeroko pojętemu bezpieczeństwu, z oględzin dokonywanych w trybie doraźnym wyłączono dokumenty. Fałszerstwo dokumentów jest bowiem przestępstwem i powinno być ścigane w trybie karnym⁵².

5) Art. 96 ust. 2. Umożliwienie kontroli dokumentów w miejscu ich przechowywania

Wprowadzono możliwość przeprowadzania kontroli nie tylko w siedzibie organu, ale także – za zgodą kontrolowanego – w miejscu przechowywania dokumentów (np. rachunkowych, płacowych).

Bardzo często prowadzenie dokumentacji powierzane jest wyspecjalizowanym firmom. W celu uniknięcia konieczności przewożenia dokumentacji celowe jest umożliwienie przeprowadzania kontroli w miejscu przechowywania dokumentów.

6) Art. 98 ust. 3 i art. 99 ust. 1. Zmiany dotyczące ksiąg kontroli

Proponuje się, aby domniemanie, że zawarte w ksiągce kontroli dane znajdują potwierdzenie w dokumentach przechowywanych przez przedsiębiorcę, dotyczyło zarówno ksiąg kontroli prowadzonych w postaci elektronicznej, jak i papierowej. Obowiązujące, w obecnym stanie prawnym, ograniczenie ww. domniemania do ksiąg prowadzonych w postaci elektronicznej nie znajduje bowiem racjonalnego uzasadnienia.

⁵² Zob. art. 270 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

Ponadto proponuje się, aby z brzmienia przepisu wprost wynikało, że udostępnienie elektronicznej książki kontroli mogło nastąpić nie tylko za pomocą jej wydruków, ale także przez zapewnienie dostępu do urządzenia pozwalającego na zapoznanie się z zapisami w niej umieszczonymi w postaci elektronicznej.

7) Art. 100 ust. 2. Umożliwienie przeprowadzania wspólnych kontroli

Umożliwiono – na wniosek lub za zgodą przedsiębiorcy – przeprowadzanie wspólnych kontroli organów administracji publicznej, jeżeli przedmiotem kontroli jest ten sam przedmiot (te same przedmioty), a przeprowadzenie kontroli jest obligatoryjne (np. kontrola obiektu budowlanego przed dopuszczeniem do użytkowania).

Limit czasu liczony będzie odrębnie dla każdego organu, jak dotychczas. SDG określa w art. 82 zakaz przeprowadzania równocześnie więcej niż jednej kontroli. Wyjątki od tej zasady są wymienione w tej ustawie, co przewidziano również w PDG.

Wariantem wspólnej kontroli jest wszczęcie kolejnej kontroli w trakcie trwania innej kontroli. Na taką okoliczność przedsiębiorcy należy przyznać prawo do wyrażenia zgody na wszczęcie kolejnej kontroli, zanim zostanie zakończona poprzednia kontrola innego organu. Przepis taki jest zbliżony do obecnie obowiązującego art. 79 ust. 5 SDG, zgodnie z którym na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wszczęciu kontroli. Jeżeli przedsiębiorca uzna, że prowadzenie w stosunku do niego w tym samym czasie więcej niż jednej kontroli nie wpłynie negatywnie na jego funkcjonowanie, to przepisy prawa będą umożliwiały mu wyrażenie na to zgody.

Rozwiązanie ograniczy czas trwania kontroli w danym roku, jak również umożliwi przedsiębiorcy uzyskanie niezbędnych uzgodnień i stanowisk organów administracji publicznej w możliwie krótkim czasie i w sposób możliwie nieuciążliwy. Ocena, czy wspólna kontrola jest faktycznie korzystna, będzie w każdym przypadku należała do przedsiębiorcy i będzie mogła być podjęta tylko z jego inicjatywy.

8) Art. 104. Zakaz ponownej kontroli

Wprowadzono zakaz kontroli, w sytuacji gdy dotyczy ona sprawy, w której doszło do wydania przez ten organ ostatecznego rozstrzygnięcia, z wyłączeniem

przypadków, kiedy organ prowadziłby kontrole, których celem byłoby sprawdzenie wykonania wspomnianego rozstrzygnięcia.

Zakaz nie będzie miał zastosowania, gdy ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w:

- 1) sprawie stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia, uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej lub wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną;
- 2) związku z uchYLENIEM lub stwierdzeniem nieważności decyzji przez sąd administracyjny;
- 3) celu sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu, w związku z przeprowadzoną kontrolą.

Rozwiązanie ograniczy czas trwania kontroli. Przedsiębiorca nie będzie zmuszony do przedkładania organom administracji publicznej tych samych dokumentów. Nie będzie również narażony na różnice w ustaleniach oraz zaleceniach pokontrolnych. Przedmiotowe rozwiązanie jest wzorowane na art. 282a § 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

W tym zakresie należy jednak pamiętać o normach obecnie ujętych w art. 83 SDG, które wskazują maksymalny czas trwania wszystkich kontroli organu w danym roku kalendarzowym.

9) Art. 109 ust. 2. Sprzeciw na przedłużenie czasu kontroli i art. 109 ust. 18. Możliwość złożenia skargi do sądu na postanowienie organu kontroli

Obowiązujące przepisy rozdziału 5 SDG odnoszące się do sprzeciwu przedsiębiorcy wobec działań organu kontroli należało uzupełnić o regulację umożliwiającą złożenie skargi do sądu administracyjnego lub zażalenia do sądu powszechnego, w zależności od sądu właściwego do rozpatrywania rozstrzygnięć wydanych przez organ⁵³, na postanowienie organu kontroli o kontynuowaniu czynności kontrolnych.

Dodatkowo umożliwiono przedsiębiorcy złożenie uzasadnionego sprzeciwu wobec każdorazowego przedłużenia czasu trwania kontroli przez organ kontroli. Procedura sprzeciwu byłaby podobna do obowiązujących przepisów art. 84c SDG.

⁵³ Zob. art. 105m ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – przewiduje on, że zażalenie na postanowienie Prezesa UOKiK w przedmiocie czynności kontrolnych rozpoznaje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Złożenie skargi do sądu administracyjnego na postanowienie organu kontroli o kontynuowaniu czynności kontrolnych nie będzie wstrzymywało tych czynności. Jednakże do spraw rozpoznawanych przez sądy administracyjne będzie stosować się przepis art. 61 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami kontrola może zostać każdorazowo przedłużona wyłącznie z przyczyn niezależnych od organu i wymaga tylko uzasadnienia na piśmie (art. 83 ust. 3 SDG). Przedsiębiorca jednak może wnieść sprzeciw wobec przedłużenia czasu trwania kontroli jedynie w sytuacji, gdy organ przekroczy maksymalny czas trwania kontroli (art. 83 ust. 1 SDG).

SDG nie zawiera odrębnej regulacji stanowiącej o właściwości sądów administracyjnych do kontroli postanowienia wydanego w postępowaniu kontrolnym, o czym mowa w art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W związku z tym, na podstawie art. 58 § 1 pkt 1 ww. ustawy, skargi przedsiębiorców są odrzucane. Przedsiębiorcy nie mają zatem skutecznych możliwości dochodzenia swoich racji przed sądem po wyczerpaniu instancyjności postępowania przewidzianego w art. 84c SDG⁵⁴.

W myśl art. 77 ust. 6 SDG dowody przeprowadzone w toku kontroli przez organ kontroli z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, jeżeli miały istotny wpływ na wyniki kontroli, nie mogą stanowić dowodu w żadnym postępowaniu administracyjnym, podatkowym, karnym lub karnoskarbowym dotyczącym kontrolowanego przedsiębiorcy. To oznacza, że uzyskanie orzeczenia stwierdzającego zebranie dowodów z naruszeniem prawa może być w żywotnym interesie przedsiębiorcy.

5. Termin wejścia w życie

Termin wejścia w życie ustawy zostanie określony w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej. Zgodnie z uchwałą nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów

⁵⁴ Zgodnie z art. 84c ust. 1 SDG przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec niektórych zachowań kontrolera, w tym np. braku zawiadomienia od kontrolującego o zamiarze wszczęcia kontroli, podjęcia kontroli bez upoważnienia czy przekroczenia czasu trwania kontroli. Rozpatrując sprzeciw, organ kontroli wydaje postanowienie (odstąpienie od czynności kontrolnych, kontynuowanie czynności kontrolnych), wobec którego przedsiębiorca może wnieść zażalenie.

wejścia w życie niektórych aktów normatywnych⁵⁵, PDG powinna wejść w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

V. Akty wykonawcze

Proponuje się przyjęcie aktów wykonawczych na podstawie PDG, zgodnie z propozycjami zawartymi w pkt 4.7 („Mediacje”).

VI. Informacje dodatkowe

1. Zgłoszenie lobbingowe

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa⁵⁶ oraz art. 52 § 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów⁵⁷ projekt ustawy został udostępniony w BIP Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronie rządowego portalu konsultacji publicznych (konsultacje on-line). Żaden podmiot nie dokonał zgłoszenia udziału w pracach legislacyjnych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

2. Oświadczenie o zgodności projektowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

3. Ocena, czy projekt ustawy będzie podlegał notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych⁵⁸, w związku z tym projekt PDG nie będzie podlegał notyfikacji.

⁵⁵ M.P. poz. 205.

⁵⁶ Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.

⁵⁷ M.P. poz. 979.

⁵⁸ Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy – Prawo działalności gospodarczej Projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo działalności gospodarczej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Mariusz Haładyj – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Lang – Dyrektor Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. 22 693 59 35, e-mail: grzegorz.lang@mg.gov.pl Joanna Pohl, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych Tel. 22 693 51 87, e-mail: Joanna.Pohl@mg.gov.pl Katarzyna Skrzek, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych Tel. 22 693 54 55, email: Katarzyna.Skrzek@mg.gov.pl Małgorzata Gapska-Szczygieł, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. 22 693 51 03, email: Małgorzata.Gapska-Szczygiel@mg.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 17 lipca 2015 r.</p> <p>Źródło: Exposè Prezes Rady Ministrów Inicjatywa własna Ministra Gospodarki</p> <p>Nr w wykazie prac UD 222 i UD 223</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej (SDG) obowiązuje od 2004 r. i była już wielokrotnie nowelizowana. Ocena jej funkcjonowania (OSR *ex post*) wykazała, że utraciła ona charakter podstawowego aktu prawnego prawa gospodarczego. W ustawie nie przewidziano rozwiązań, które pozwalałyby administracji na partnerskie traktowanie przedsiębiorców, wskutek czego organy działają zbyt formalistycznie, często nie uwzględniając uzasadnionych interesów przedsiębiorców. Władze publiczne nie mają podstaw do uwzględniania ryzyka gospodarczego i ryzyka błędów w działalności gospodarczej. Brak też rozwiązań promujących rzetelnych przedsiębiorców, którym w związku z prezentowaną postawą przysługiwałyby określone ułatwienia.

Obowiązująca ustawa SDG jest niekompletna. Przykładowo nie zawiera wspólnych regulacji dla działalności gospodarczej objętej zezwoleniami, takich jak dla działalności koncesjonowanej czy też regulowanej. Wykonywanie działalności wymagającej zezwolenia określone zostało w 27 ustawach (np. w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie – Prawo farmaceutyczne), uzyskanie licencji wynika z dwóch ustaw (ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o transporcie kolejowym), natomiast uzyskanie zgody uregulowane zostało w ustawie o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami.

Ponadto przepisy o kontroli interpretowane i stosowane są rozbieżnie, co powoduje trudności w relacjach organów, szczególnie z mikro- i małymi przedsiębiorcami. Aktualnie na podstawie ustawy SDG przedsiębiorca ma możliwość wniesienia sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności z naruszeniem przepisów w zakresie kontroli. Ustawa nie zawiera odrębnej regulacji o właściwości sądów administracyjnych do rozpoznawania skarg na postanowienia wydane w postępowaniach kontrolnych dotyczących kontynuowania czynności kontroli. W związku z tym nie ma jednolitego orzecznictwa w tym zakresie, ponieważ sądy różnie traktują skargi przedsiębiorców. Niektóre są rozpatrywane przez sąd, inne odrzucane z powodu braku podstawy prawnej do wnoszenia skarg i możliwości rozpoczęcia postępowania zgodnie z przepisami ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Wobec powyższego przepisy w zakresie wykonywania kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy należy uzupełnić o regulację umożliwiającą złożenie skargi do sądu administracyjnego na postanowienie organu kontroli o kontynuowaniu czynności kontrolnych i przedłużaniu kontroli.

Przedsiębiorcy wskazują także na dużą uciążliwość przepisów szczegółowych dotyczących kontroli wykonywanych przez poszczególne organy kontroli – stąd potrzeba uzupełnienia regulacji w zakresie kontroli wynikających z ustawy SDG. Rocznie organy kontrolne przeprowadzają znaczną liczbę kontroli u przedsiębiorców. Przykładowo w 2013 r. urzędy skarbowe przeprowadziły ok. 99 tys. kontroli podatkowych, Główny Inspektor Sanitarny przeprowadził kontrolę stanu sanitarnego w ok. 77 tys. obiektów użyteczności publicznej, ZUS dokonał ok. 78 tys. kontroli płatników składek. Z raportu „Kontrolne przedsiębiorstwa w Polsce” (MG, sierpień 2013 r. przeprowadzonego na grupie kilkuset przedsiębiorców) obejmującego lata 2010–2012 wynika, że blisko 13% przedsiębiorców było obciążonych kontrolą dłużej niż 40 dni, a wpływ na to miały głównie: kontrola skarbową, ZUS, NIK, PIP, urzędy celne. Czas trwania kontroli u danego przedsiębiorcy wynosił minimalnie 1 dzień, a maksymalnie nawet 365 dni (przy pominięciu najdłuższych trwających kontroli skarbowych, maksymalny czas trwania kontroli wynosił 86–96 dni). W badanym okresie prawie 80%

przedsiębiorców podlegało co najmniej jednej kontroli, z czego ok. połowa co najmniej dwóm kontrolom. Częstotliwość kontroli wzrasta wraz z wielkością firmy (duże firmy były kontrolowane średnio 5-krotnie w badanym okresie).

W zakresie kontroli problemem jest też niepełna wiedza podmiotów kontrolowanych o procedurach kontroli (terminie, przebiegu i trybie kontroli). Brak znajomości procedur wśród przedsiębiorców wynika m.in. ze zmieniających się przepisów oraz trudności z bieżącym ich śledzeniem (związanych z brakiem przygotowania prawniczego, brakiem czasu, brakiem środków na obsługę prawną itp.).

Na brak znajomości wśród przedsiębiorców kompetencji służb kontrolnych czy kar wskazują m.in. izby gospodarcze w korespondencji kierowanej do Ministerstwa Gospodarki (np. Jurajska Izba Gospodarcza). Ponadto wg raportu MG „Trendy rozwojowe mikro, małych i średnich firm w ocenie przedsiębiorców w II połowie 2014 r.” ponad 1/3 ankietowanych źle lub bardzo źle oceniało istniejące przepisy i procedury w zakresie kontroli działalności gospodarczej. Stąd zasadne jest zobowiązanie organów administracji publicznej do zamieszczenia na stronach internetowych opisów procedur kontroli „krok po kroku”, które byłyby na bieżąco aktualizowane zgodnie ze zmieniającymi się przepisami regulującymi tę materię.

Wg sprawozdania NSA za 2014 r. sądy kontrolujące administrację rozpatrują coraz więcej spraw (w 2014 r. do NSA i WSA wpłynęło 95 tys. spraw, w 2013 r. 82 tys. spraw, w 2012 r. 72 tys.). Prawie 17 tys. spraw toczących się przed sądami administracyjnymi dotyczyło skarg na decyzje ministerstw i podległych im urzędów (sądy podważyły co trzecie rozstrzygnięcie ministrów). W 2014 r. wojewódzkie sądy administracyjne uchylły ok. 22% zaskarżonych decyzji i innych czynności organów administracyjnych (w 2013 r. współczynnik ten wynosił 24%, w 2012 r. – 22%). Coraz więcej skarg dotyczy przewlekłego prowadzenia postępowania (w 2014 r. do sądów administracyjnych trafiło 6,5 tys. skarg na bezczynność organów i przewlekłe prowadzenie postępowania).

W systemie prawnym brak jest reguł ogólnych określających zasady wymierzania kar administracyjnych, w przeciwieństwie do prawa karnego i prawa wykroczeń. Przepisy regulujące finansowe kary administracyjne nie pozwalają dostosować nałożonych kar do faktycznych okoliczności sprawy. Brak elastyczności kar administracyjnych, wynikający z nieuwzględniania określonych przesłanek, takich jak: stopień naruszenia prawa, rozmiar społecznej szkodliwości naruszenia, powoduje że wymierzana sankcja jest często nieproporcjonalna do skali naruszenia przepisów. Ponadto, w obecnym stanie prawnym, organy administracyjne mają ograniczone możliwości stosowania np. pouczenia w przypadku gdy podmiot naruszający przepisy nie miał wpływu na powstanie naruszenia, a szkodliwość naruszenia jest znikoma albo gdy podmiot naruszający podjął działania, jakich można było wymagać, aby do naruszenia nie doszło, lub naruszenie nastąpiło wskutek zdarzeń i okoliczności, których podmiot nie mógł przewidzieć. W celu usunięcia luki systemowej wskazane jest zaczerpnięcie pewnych wzorców z systemu karnego, który w wielu miejscach charakteryzuje się większą elastycznością w tym zakresie, ułatwiającą określenie sankcji proporcjonalnej do skali i ciężaru naruszenia.

Brak jest wystarczających regulacji mających na celu angażowanie organizacji przedsiębiorców w realizację niektórych zadań publicznych, promocję uczciwych przedsiębiorców oraz jakości produktów i usług, reprezentowanie przedsiębiorców w postępowaniach administracyjnych i sądowych. Zaangażowanie organizacji pozwoli na wykorzystanie ich doświadczenia i wiedzy o zjawiskach charakterystycznych dla danej branży. Przykładowo włączenie organizacji w promocję wysokiej jakości produktów i usług przyczyni się do zapewnienia optymalnych warunków konkurencyjnych. Natomiast w przypadku postępowań administracyjnych i sądowych wiele podmiotów, zwłaszcza małych, nie dysponuje wystarczającą wiedzą lub doświadczeniem, które umożliwiłyby sprawne załatwienie sprawy – stąd potrzebne jest rozszerzenie uprawnień dla organizacji do reprezentowania przedsiębiorców, członków organizacji w takich postępowaniach.

Zawarcie w obecnej ustawie SDG przepisów zarówno o charakterze zasad, jak i regulacji technicznych oraz organizacyjnych (CEIDG) nie sprzyja jej przejrzystości i czytelności, co utrudnia przedsiębiorcy identyfikację i interpretację przepisów właściwych dla danej sytuacji, która go dotyczy. Ustawa traci tym samym charakter swoistej konstytucji (karty praw) dla przedsiębiorców i nie jest już przystępna dla jej adresatów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nowe przepisy w pierwszym rzędzie wzmocnią prawa i gwarancje dla przedsiębiorców. Określone i usystematyzowane zostaną zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej. Dzięki temu powstanie zbiór norm, który będzie oddziaływał przede wszystkim na organy stosujące prawo. Zakłada się, że ustawa – Prawo działalności gospodarczej będzie punktem odniesienia dla adresatów prawa gospodarczego poprzez zapewnienie jej centralnego miejsca w systemie prawa gospodarczego. Temu założeniu będą służyły rozwiązania o charakterze horyzontalnym. Dzięki temu, z czasem, przepisy szczegółowe, w znacznie większym stopniu niż obecnie, będą opierały się o jednolite instytucje przyjęte w przedłożonym projekcie. Wybrane propozycje:

- wzmocnienie prawa i gwarancji dla przedsiębiorców, także poprzez wyraźne zapisanie wytycznych interpretacyjnych dla organów stosujących prawo gospodarcze (sformułowany zostanie katalog praw i obowiązków przedsiębiorców i organów; wprowadzenie wyraźnej zasady, że przepisy prawa gospodarczego należy stosować, uwzględniając zasady ustanowione w PDG). Takie nowe rozwiązania to m.in. wprowadzenie zasady proporcjonalności, zasady uprawnionych oczekiwań (PDG);

- zmiana relacji przedsiębiorca – administracja na bardziej przyjazną i partnerską poprzez wprowadzenie zasady domniemania uczciwości przedsiębiorcy, rozszerzenie możliwości porozumienia i dialogu organu z przedsiębiorcą (m.in. poprzez wprowadzenie mediacji w postępowaniu administracyjnym oraz instytucję o informowaniu o niespełnieniu przesłanek wydania decyzji zgodnej z wnioskiem) (PDG);
- wprowadzenie zasad ogólnych nakładania kar administracyjnych przez organy administracji (organy nakładając kary administracyjne – w granicach uznania administracyjnego – będą mogły uwzględnić stopień naruszenia, upływu czasu od naruszenia, podjęcie przez przedsiębiorcę działań naprawczych) i wprowadzenie pierwszeństwa pouczenia przed sankcją za naruszenia mniejszej wagi (Przepisy wprowadzające PDG);
- stworzenie regulacji zupełnej, w której podstawowe ograniczenia działalności gospodarczej, czyli obszary reglamentowane (zezwozenia, wpis do rejestru działalności regulowanej i koncesje), musiałyby zostać wyraźnie wymienione w nowej ustawie PDG (taka reguła obecnie obowiązuje w odniesieniu do koncesji – art. 46 ust. 3 SDG), oraz opracowanie wspólnych (horyzontalnych) regulacji dla działalności gospodarczej objętej zezwoleniami (PDG);
- zaangażowanie organizacji przedsiębiorców w realizację niektórych zadań publicznych (PDG);
- rozszerzenie uprawnień organizacji do reprezentowania przedsiębiorców w postępowaniach administracyjnych (Przepisy wprowadzające PDG);
- wyłączenie z ustawy regulacji technicznych i organizacyjnych (np. CEIDG) (Przepisy wprowadzające PDG);
- uelastycznienie instytucji zawieszenia, zmiana przepisów kontroli, np. umożliwienie przeprowadzenia wspólnych kontroli organów, możliwość złożenia skargi do sądu administracyjnego na postanowienie organu kontroli o kontynuowaniu czynności kontrolnych, zobowiązanie organów administracji publicznej do zamieszczania na stronach internetowych organu opisów procedur kontroli „krok po kroku” oraz przeprowadzania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa przez przedsiębiorców) (PDG).

Oczekiwanym efektem projektowanego rozwiązania będzie poprawa funkcjonowania przedsiębiorstw, zwiększenie pewności prawa i kultury prawnej (w tym poprzez zwiększenie świadomości prawa wśród przedsiębiorców).

Zadania i obowiązki organów administracji regulowane są przepisami ustawowymi. Częstokroć, nawet gdy organ administracji widzi pole do uwzględniania uzasadnionych interesów przedsiębiorców, sztywne przepisy ustawowe uniemożliwiają nawiązanie dialogu i miarkowania środków administracyjnych. Stąd wprowadzenie zmian w tym zakresie wymaga rozwiązań legislacyjnych.

Zwiększenie przejrzystości prawa gospodarczego wymaga przyjęcia ustawy zupełnej i zajmującej centralne miejsce w systemie prawa gospodarczego. Zamierzony efekt nie może być osiągnięty wyłącznie rozwiązaniami pozalegisłacyjnymi. Rozważa się jednak przyjęcie dodatkowych rozwiązań pozalegisłacyjnych wzmacniających rolę nowej ustawy o działalności gospodarczej w systemie prawa polskiego (np. jako element OSR).

Oczekuje się zmiany nastawienia organów do przedsiębiorców poprzez wzmocnienie służebnej roli administracji wobec obywateli (przedsiębiorców) i uwzględniania w większym stopniu uzasadnionych interesów przedsiębiorcy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Informacje na temat regulacji systemowych dotyczących wykonywania działalności gospodarczej w wybranych krajach

Hiszpania – Ustawa o przedsiębiorczości i internacjonalizacji (28 września 2013 r.) zawiera szereg propozycji, mających na celu rozpowszechnienie kultury przedsiębiorczości oraz ułatwianie rozpoczynania działalności gospodarczej (nauczanie przedsiębiorczości, rejestracja, nowe formy wykonywania działalności, uproszczenia procedur administracyjnych, kwestie podatkowe i ubezpieczeń społecznych, instrumenty wsparcia internacjonalizacji, nowy system wiz i pozwoleń (przyciąganie inwestycji).

Francja – Brak jednej regulacji określającej prawa przedsiębiorców. Zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej są określone w art. 7 ustawy z dnia 2 i 17 marca 1791 r. (tzw. „Prawo Allarda”). Swoboda działalności gospodarczej stanowi we Francji prawo publiczne (Trybunał Konstytucyjny, 18 października 1960 roku). Ograniczenia wolności działalności gospodarczej i swobody konkurencji są uregulowane w ustawach szczegółowych. Dnia 14 kwietnia 2014 r. Rząd Francji przyjął dokument zawierający 50 propozycji uproszczeń dla przedsiębiorców, np. zasada milczącej zgody, wprowadzenie zasady „powiedz nam jeden raz,” zgodnie z którą przedsiębiorca/obywatel nie będzie musiał wielokrotnie przekazywać tych samych informacji różnym organom, ustanowienie mediatora administracja – obywatele na poziomie lokalnym (jeden na departament), wprowadzenie testu MŚP w legislacji, projekt decyzji administracyjnej.

Holandia – Brak jednej regulacji na wzór ustawy SDG. Analogiczne przepisy, w tym regulujące prawa przedsiębiorców, zawarte są w kodeksie cywilnym, ustawie ogólne prawo administracyjne, ustawie o rejestrze handlowym i innych.

Dania – Nie ma jednej ramowej ustawy regulującej wykonywanie działalności gospodarczej. W Danii obowiązuje ustawa o rejestrze firm CVR, w którym zarejestrowane są wszystkie duńskie firmy, bez względu na to, czy są to firmy państwowe czy prywatne oraz jaką mają formę prawną czy organizacyjną.

Czechy – Ustawa Nr 455/1991 o działalności gospodarczej (UDG) reguluje warunki wykonywania działalności, zawiera

przepisy dot. form wykonywania działalności, form reglamentacji i rejestracji.

Węgry – Ustawa o prywatnej przedsiębiorczości (Evt., V 1990) reguluje swobodę działalności gospodarczej. Po przystąpieniu Węgier do Unii Europejskiej ustawa ta odnosi się również do obywateli innych państw członkowskich Wspólnoty.

Informacje na temat czasu trwania kontroli (podatkowej) oraz współpracy organów kontroli w wybranych krajach

Niektóre kraje UE podejmują działania w celu poprawy efektywności kontroli oraz zmniejszenia uciążliwości kontroli dla przedsiębiorców, np. poprzez łączenie organów kontroli posiadających zbliżone kompetencje w danym sektorze, powołanie Rady Inspekcji koordynującej działania poszczególnych inspekcji (Holandia), poprzez zawieranie porozumień o współpracy przez grupy inspekcji i tworzenie wspólnych baz danych rozpoczętych spraw, dostępnych tylko dla stron porozumienia (Węgry).

Przedsiębiorcy zgłaszają problemy z jednoczesnymi kontrolami w większości zbadanych krajów. W wielu krajach stosuje się rozwiązania wymagające dobrej i ciągłej współpracy organów kontrolnych.

Holandia i Wielka Brytania – instytucja „zaufanego przedsiębiorcy” – przedsiębiorca, u którego kontrole nie wykazują nieprawidłowości może otrzymać „wakacje kontrolne”, które zmniejszają częstość kontroli. Np. w Holandii można przeprowadzić u takiego przedsiębiorcy do 2 rutynowych kontroli rocznie, a tę liczbę można przekroczyć jedynie, gdy urząd dysponuje informacjami o potencjalnych nieprawidłowościach.

W Norwegii funkcjonuje praktyka łączenia kontroli – komisja kontrolna reprezentuje kilka instytucji naraz.

Z kolei na Węgrzech przedsiębiorstwo ma możliwość wnioskowania o przełożenie kontroli ze względu na już trwającą kontrolę.

Jeśli chodzi o długość kontroli, to terminy te różnią się w zależności od kraju. Przykładowo we Francji kontrola podatkowa w przedsiębiorstwie może trwać nie dłużej niż 3 miesiące (w przypadku poważnych nieprawidłowości do 6 miesięcy), w Holandii trwa tak długo, jak jest konieczne, z tym że w małym przedsiębiorstwie czas trwania kontroli podatkowej nie przekracza 1–2 dni, w Niemczech dla firm średnich 1–3 miesiące, w małych ok. 1 tygodnia, w Szwecji kontrola podatkowa może trwać do kilku miesięcy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty gospodarcze	ok. 4,1 mln zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (w tym ok. 1,8 mln aktywnych przedsiębiorców)	GUS – na podstawie danych z REGON za 2014 r.	Bezpośrednie – poprawa funkcjonowania podmiotów gospodarczych, zwiększenie pewności prawnej i świadomości prawa wśród przedsiębiorców.
Organy administracji	ok. 27 tys.	GUS tablice REGON 2015 r. – podmioty gospodarki narodowej – administracja publiczna	Bezpośrednie – konieczność stosowania norm ustawy, uwzględnienie szczególnej roli PDG w systemie prawa gospodarczego, w tym przy tworzeniu przepisów szczegółowych.
w tym organy uprawnione do przeprowadzania kontroli	ok. 40 instytucji kontrolujących	Przepisy prawne	Bezpośrednie – uwzględnianie nowych zasad dot. kontroli.
Organizacje przedsiębiorców	ok. 6 tys.	Szacunki na podstawie danych GUS	Bezpośrednie – zaangażowanie organizacji przedsiębiorców w realizację niektórych zadań publicznych. Ułatwienie reprezentowania przedsiębiorców w postępowaniach administracyjnych i sądowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy został przekazany do 111 podmiotów.

W ramach konsultacji projekt został przekazany do zaopiniowania m.in. przez reprezentatywne organizacje związkowe oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego: NSZZ Solidarność, Ogólnopolskie

Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawcy RP, Konfederacja Lewiatan, Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt został też skierowany do zaopiniowania przez organizacje reprezentujące poszczególne branże działalności gospodarczej (Izby, Rady, Stowarzyszenia, Towarzystwa, Związki), w tym zrzeszające przemysł, handel, usługi. Projekt został też przekazany do organizacji reprezentujących zawody prawnicze, podmiotów reprezentujących jednostki samorządu terytorialnego, jak również do organizacji reprezentujących konsumentów.

W ramach konsultacji publicznych swoje stanowiska przedstawiły następujące podmioty: Business Centre Club, Europejskie Centrum Konsumenckie, Federacja Konsumentów, Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie, Izba Gospodarcza Gazownictwa, Krajowe Forum Chłodnictwa, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Krajowa Izba Radców Prawnych, Konfederacja Lewiatan, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Krajowa Rada Komornicza, Krajowa Rada Notarialna, Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług, Państwowa Agencja Atomistyki, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Polska Izba Ochrony, Polska Izba Paliw Płynnych, Polska Izba Stacji Kontroli Pojazdów, Polska Izba Ubezpieczeń, Poczta Polska S.A, Porozumienie Zielonogórskie, Pracodawcy RP, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Projekty ustaw zostały zamieszczone w systemie Rządowy Proces Legislacyjny na stronie Rządowego Centrum Legislacji. Dodatkowo projekty zostały opublikowane na stronie www.konsultacje.gov.pl.

Bardziej szczegółowe informacje nt. konsultacji publicznych zostały zawarte w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p> <p>Analiza jakościowa i szacunki wskazują, że nie będzie dodatkowych kosztów dla budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego i innych jednostek sektora finansów publicznych. Nie przewiduje się obciążenia wydatkami sektora finansów publicznych. Ewentualne wydatki wynikające z przyjęcia niektórych proponowanych rozwiązań będą pokrywane z oszczędności będących wynikiem wejścia w życie projektowanej regulacji, w ramach corocznie ustalanych budżetów, i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel. Realizacja zasady udzielania informacji następowałaby w ramach środków będących w dyspozycji instytucji – tworzenie w siedzibach organów administracji publicznej punktów informacyjnych, wydawanie broszur i poradników udostępnianych w formie papierowej (udostępnianie tych materiałów w formie elektronicznej nie będzie natomiast generować dodatkowych kosztów). Realizacja tej zasady będzie następować w różnych formach, a ich wybór będzie zależał od danego organu i specyfiki jego działalności. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że organy administracji już dzisiaj są zobowiązane lub z własnej inicjatywy udzielają informacji na stronach internetowych, wydają publikacje informacyjne, tworzą punkty informacyjne itp. – takie czynności są bowiem korzystne dla samych organów, gdyż odciążają pracowników np. od udzielania informacji indywidualnie,</p>												

występowania do wnioskodawców o korekty składanych wniosków.
W zakresie propozycji dot. możliwości odstąpienia od karania finansowego przedsiębiorcy nie jest możliwe oszacowanie, czy i ewentualnie w jakim wymiarze nastąpiłoby ograniczenie potencjalnych wpływów z tytułu kar, gdyż zgodnie z projektowanym przepisem odstąpienie będzie dla organu fakultatywne (to organ administracji będzie podejmował decyzję, czy w danej sytuacji skorzystać z odstąpienia od nałożenia tej kary, biorąc pod uwagę wskazane w przepisie przesłanki). Obecne kwoty kar administracyjnych wynoszą szacunkowo od 50 zł do 10% wysokości przychodu.

Spotkania mediacyjne

Koszty związane z udziałem mediatora, w przypadku ustalenia bądź nieustalenia treści rozstrzygnięcia, każdy z uczestników spotkania mediacyjnego będzie ponosił w takim samym stopniu. Szacunkowe koszty dla organu z jednej sprawy mogłyby zatem wynieść nie więcej niż ok. 200 zł (przyjęto 2 spotkania mediacyjne, koszt mediatora 150 zł za każde ze spotkań, dodatkowo zwrot uzasadnionych wydatków mediatora związanych z przeprowadzeniem spotkania mediacyjnego w wysokości 100 zł [ewentualne koszty wynajęcia sali i korespondencji], czyli po 50 zł na stronę⁵⁹⁾. Z drugiej strony dzięki mediacji organ mógłby osiągnąć oszczędności w związku z brakiem kosztów wysyłki/transportu, druku, kosztów przygotowania dokumentacji związanej z czynnościami międzyinstancyjnymi i w postępowaniu odwoławczym, kosztów dojazdu pracowników na ew. rozprawy (dokładne wyliczenie oszczędności nie jest możliwe, ale dla spraw małych oszczędności mogą przekraczać 100 zł, w przypadku spraw większych oszczędności powinny być wyższe). Dodatkowo należy mieć na uwadze oszczędność czasu pracowników administracji, w związku z tym, że załatwienie sprawy w mediacji jest mniej czasochłonne niż w drodze odwołania i ew. rozprawy. W niektórych przypadkach rozwiązanie sprawy w ten sposób może również oznaczać oszczędności dla urzędu z tytułu niższych kosztów obsługi prawnej.

Wojewodowie będą prowadzili listy mediatorów, w postaci publikacji na stronie WWW urzędu wojewódzkiego (BIP). Na koszty prowadzenia listy będą się składały koszty utrzymania podstrony internetowej oraz koszt przyjęcia dokumentów, co w odniesieniu do jednego kompletu dokumentów nie powinno zająć dłużej niż 1 godzina. Ponieważ MG ocenia, że średnio w województwie zgłosi się do wpisu na listę do 30 mediatorów, w pierwszym roku obowiązywania ustawy koszt prowadzenia listy nie przekroczy kosztu 30 godzin pracy urzędnika urzędu wojewódzkiego. W kolejnych latach koszt będzie minimalny i będzie generowany tylko przez zmiany na listy.

Dokładne wyliczenie skumulowanych oszczędności nie jest możliwe, jednak w ogólnym rozrachunku będą one przewyższać koszty dla organu z tym związane, biorąc pod uwagę, że organ administracji każdorazowo będzie decydował o potrzebie zorganizowania spotkania mediacyjnego. Niewątpliwie zatem organy będą korzystały z tej instytucji, gdy uznają, że podniesie to efektywność postępowania. Spotkania mediacyjne pozwolą wykorzystać zaoszczędzone zasoby administracji na sprawniejsze i szybsze załatwianie innych spraw.

Informowanie o niespełnionych przez wnioskodawcę przesłankach do wydania decyzji zgodnej z wnioskiem

Z kolei w zakresie propozycji dotyczącej informowania o niespełnionych przez wnioskodawcę przesłankach przyjęto, że przygotowanie takiej informacji przez urzędnika powinno zajmować średnio 1,5 godziny, przy czym propozycja nie wyklucza dobrej praktyki kontaktu organu ze stroną np. telefonicznego czy drogą elektroniczną na obecnych, niesformalizowanych zasadach. Na podstawie dostępnych informacji nt. wydawanych decyzji przez organy administracji (m.in. UDT, ULC, inspektorzy nadzoru budowlanego) liczba wydawanych negatywnych decyzji wynosi ok. 5% liczby wszystkich wydawanych decyzji. Bardziej szczegółowe dane dla ogółu administracji nie są dostępne – należy jednak przyjąć, że bardzo są one zróżnicowane w zależności od dziedziny administracji. Każda sprawa jest inna. Najbardziej reprezentatywnym miernikiem „kosztu” prowadzenia postępowania jest czas pracy urzędników.

Dla celów niniejszej OSR można przyjąć, że wśród tych 5% spraw, po uzyskaniu informacji przez stronę w 30% spraw, dzięki aktywności strony, uda się wydać decyzję zgodną z wnioskiem (tj. 70 spraw zamiast 100 będzie załatwionych negatywnie w I instancji). To oznacza, że na każde 100 decyzji negatywnych należy zainwestować 150 godzin pracy na

⁵⁹⁾ Szacunki MG na podstawie konsultacji ze środowiskiem mediatorów przeprowadzonych przy okazji prac nad zmianami w zakresie mediacji w sprawach cywilnych.

przygotowanie informacji. Ponadto można przyjąć, że ok. 30% decyzji negatywnych jest zaskarżanych odwołaniem. Wniesienie odwołania także powoduje znaczne zaangażowanie organu I instancji – można bowiem przyjąć, że przygotowanie akt do przekazania organowi II instancji wraz z rzetelną analizą odwołania na potrzeby autokontroli (art. 132 § 1 k.p.a.) pociąga za sobą nakład pracy co najmniej 10 godzin na odwołanie. Konsekwentnie, jeżeli przyjąć, że obecnie 30% decyzji negatywnych jest zaskarżanych odwołaniem, oznacza to nakład pracy 300 h na sporządzenie akt do przekazania do organu II instancji i analizę w celu ewentualnej samokontroli (10 h na samokontrolę w sprawie). Przyjmując, że rozpoznanie odwołania zajmuje 15 h, obecnie zajmuje to 450 h, zaś w razie wejścia w życie przepisów o „informacji” zajmie już tylko 345 h. Co więcej, przyjmując, że co trzecia sprawa trafia do WSA (ok. 20 h. pracy urzędu na sprawę), a jedynie co 4 do NSA⁶⁰⁾ (ok. 15h pracy urzędu na sprawę), oszczędności wynikające z „informacji” mogą sięgnąć 82,5 godzin na 100 spraw, czyli ok. 8% czasu pracy urzędów poświęconych na sprawy, które nie mogą być dzisiaj załatwione pozytywnie w I instancji administracyjnej. Dodatkowe oszczędności będą dotyczyły pracy sądów administracyjnych i oczywiście – zasobów przedsiębiorców. Uwolnione w ten sposób zasoby mogą być spożytkowane na podniesienie obsługi przedsiębiorców i innych interesantów.

Wpływ „informacji” na czas pracy w organach administracji dla 100 spraw „negatywnych”:

	Obowiązujące przepisy			„Informacja o niespełnieniu przesłanek”		
	Etap	Liczba spraw	Czas pracy	Etap	Liczba spraw	Czas pracy
I instancja	-	-	-	„Informacja”	100	150 h
	Samokontrola	30	300 h	Samokontrola	23 (30% z 70)	230 h
II instancja	Rozpoznanie	30	450 h	Rozpoznanie	23	345 h
	Sprawy w WSA	10	200 h	Sprawy w WSA	7,6	152 h
	Sprawy w NSA	2,5	37,5 h	Sprawy w NSA	1,9	28,5 h
Suma			987,5 h			905,5 h

Przyjmując założenia⁶¹⁾, że:

- 1) przygotowanie informacji zajmuje 1,5 h,
- 2) samokontrola w organie I instancji zajmuje 10 h,
- 3) rozpoznanie odwołania przez organ II instancji zajmuje 15 h,
- 4) co trzecie rozstrzygnięcie II instancji jest zaskarżane do WSA, a obsługa postępowania przed WSA zajmuje organowi 20 h,
- 5) co czwarte orzeczenie WSA jest przedmiotem skargi do NSA, a obsługa postępowania przed NSA zajmuje ok. 15 h

– wystarczy, aby tylko 15% spraw, które obecnie są załatwiane negatywnie, zostało – dzięki „informacji” – załatwione zgodnie z wnioskiem, aby organy publiczne osiągnęły oszczędność czasu.

Regulacje będą korzystne dla przedsiębiorców – zmniejszenie obciążeń administracyjnych: skrócenie czasu na załatwienie sprawy, zmniejszenie liczby postępowań.

Zasady sformułowane w założeniach znajdują swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, sądów powszechnych oraz Trybunału Sprawiedliwości UE. Tym samym przedsiębiorcy łatwiej będzie wyegzekwować już obowiązujące zasady od organu administracji przed skierowaniem sprawy do sądu, co w sposób pośredni mogłoby się przyczynić do odciążenia sądów. Nie przewiduje się innych zmian w funkcjonowaniu wymiaru

⁶⁰⁾ Dane ze sprawozdań NSA i WSA dot. ruchu spraw (www.nsa.gov.pl).

⁶¹⁾ Szacunki MG na podstawie własnej analizy postępowań uwzględniającej, że drobne sprawy to 45 minut, duże sprawy to 10 godzin, gdzie drobne sprawy to 90% przypadków, a duże sprawy to 10% przypadków.

	<p>sprawiedliwości ani zmiany poziomu wydatków i dochodów w tym zakresie.</p> <p>Propozycja dot. przeprowadzania analizy ryzyka na etapie planowania kontroli nie spowoduje dodatkowych kosztów funkcjonowania organów kontrolnych. Taka analiza usprawni typowanie podmiotów, u których ryzyko naruszenia przepisów jest największe, tym samym pozwoli na oszczędność czasu organów na prowadzenie postępowań wobec przedsiębiorców (zwiększenie skuteczności kontroli, ograniczenie przypadków kontroli podmiotów niebudzących wątpliwości).</p> <p>Jeśli chodzi o dyrektywy wymiaru kar administracyjnych, nie jest możliwe oszacowanie liczby nałożonych kar oraz ich wysokości objętych tym przepisem, z uwagi na fakt, że zgodnie z proponowanym rozwiązaniem na wysokość kary wpłynąć może kilka przesłanek jednocześnie.</p> <p>Propozycja obniży koszty związane z zapłatą administracyjnych kar pieniężnych w tych przypadkach, do których będą miały zastosowanie dyrektywy wymiaru kar.</p> <p>Stosowanie pouczeń nie będzie wymagało dostępu do informacji o kontrolach wszystkich organów. Organ odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i udziela pouczenia na podstawie określonych przesłanek wskazanych w założeniach.</p> <p>Propozycja dot. prowadzenia przez wojewodów list mediatorów dla obszaru danego województwa nie spowoduje dodatkowych kosztów funkcjonowania organów. Jest to czynność niezajmująca zbyt wiele czasu. Szacowany nakład pracy to najwyżej kilka godzin miesięcznie na województwo, zadanie nie wymaga zatem dodatkowych zasobów etatowych. Będzie realizowane w ramach bieżących środków lub oszczędności wynikających z wejścia w życie projektowanej regulacji, w ramach corocznie ustalanych budżetów, i nie będzie stanowiło podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Możliwe rzadsze kontrole w wyniku stosowania tzw. analizy ryzyka i przeprowadzania wspólnych kontroli organów. Propozycje takie jak np. spotkania mediacyjne w procedurach administracyjnych pozwolą przedsiębiorcom podjąć działania zmierzające do wydania decyzji zgodnie z wnioskiem i tym samym mogą przyspieszyć procedury administracyjne (uniknięcie postępowania w II instancji). Informacja o przeszkodach do wydania decyzji zgodnej z wnioskiem uprawdopodobni załatwienie sprawy w I instancji.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	jw.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak wpływu						
Niemierzalne	Podmioty gospodarcze – <i>zwiększenie pewności prawnej przedsiębiorcy i świadomości prawa</i>	Projektowana regulacja ma na celu wzmocnienie i usystematyzowanie praw przedsiębiorców wynikających m.in. z Konstytucji RP i prawa UE. Jasno sformułowany katalog praw przedsiębiorców i zasad dot. relacji przedsiębiorca – organ oraz przedsiębiorca-przedsiębiorca zmniejszy niepewność, a tym samym ryzyko gospodarcze. Dodatkowym efektem może być zwiększenie przeżywalności przedsiębiorstw oraz zwiększenie transparentności ich działania, dzięki bardziej przyjaznym regułom otoczenia prawnego. Promowanie „rzetelnych przedsiębiorców”, których wiarygodność została potwierdzona w praktyce, poprzez traktowanie ich w sposób partnerski zachęci do postępowania zgodnie z regułami prawa oraz zwiększy poczucie						

		„opłacalności” takiego postępowania. Projektowana ustawa powinna również ograniczyć ryzyko pomijania podstawowych zasad prawa gospodarczego w interpretacji przepisów szczegółowych. Podwyższy to zaufanie do państwa i stanowionego prawa.
	Gospodarka – poprawa konkurencyjności gospodarki	Poprawa relacji administracja-przedsiębiorca, oparcie prawa na zasadzie zaufania państwa do obywatela oraz ograniczenie uciążliwych obowiązków administracyjnych wpłyną na wzmocnienie konkurencyjności i efektywności gospodarki m.in. poprzez zwiększenie efektywności gospodarowania posiadanymi zasobami oraz ułatwi przedsiębiorcom skoncentrowanie się na ich podstawowej działalności. Zaangażowanie organizacji przedsiębiorców w realizację niektórych zadań publicznych może przynieść korzyści poprzez zmniejszenie presji na sektor publiczny oraz pozwoli na wykorzystanie wiedzy i doświadczenia uczestników rynku. Projektowana ustawa – Prawo działalności gospodarczej przyczyni się do poprawy wizerunku administracji, co zwiększy zaufanie do organów publicznych i w sposób pośredni przyczyni się do poprawy konkurencyjności gospodarki. Dzięki sprawniejszemu załatwianiu spraw, przedsiębiorcy będą mogli skierować zasoby na działania <i>stricte</i> gospodarcze, co korzystnie wpłynie na realizację inwestycji, a w skali globalnej wzmocni rozwój gospodarczy i konkurencyjność gospodarki.
	Podmioty gospodarcze – szersze zastosowanie środków niesankcyjnych	Organy administracji, uwzględniając uzasadniony interes przedsiębiorcy, częściej będą występować w charakterze „doradcy przedsiębiorcy”. Stosowane środki niesankcyjne, np. pouczenia, poprawią funkcjonowanie szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw. Będą również stanowić zachętę do podejmowania (rozpoczynania) działalności gospodarczej przez obywateli.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W projekcie przewidziano uregulowanie kwestii zamykania oddziałów przez przedsiębiorców zagranicznych z krajów UE/EOG poprzez wskazanie konieczności zawiadomienia o zamknięciu oddziału, które podlega publikacji w Monitorze Sądowym i Gospodarczym przed złożeniem wniosku o wykreślenie z rejestru (koszt ok. 350 zł). Pomimo kosztów publikacji rozwiązanie to będzie korzystniejsze dla przedsiębiorców zamykających oddziały, gdyż na podstawie obecnych przepisów w takich przypadkach odpowiednie zastosowanie mają przepisy Kodeksu spółek handlowych o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które w praktyce budzą wątpliwości co do zakresu odpowiedniego zastosowania m.in. z uwagi na wymóg formy aktu notarialnego.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: uproszczenie procedur

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projekty zakładają zracjonalizowanie praktyki administracyjnej, usystematyzowanie i wprowadzenie nowych praw, zasad i instytucji, które wzmocnią służebną rolę administracji i doprowadzą do ograniczeń obciążeń administracyjnych. Przykładowo na skrócenie czasu na załatwienie sprawy oraz uproszczenie procedur wpłynie zapisanie wytycznych interpretacyjnych dla całego prawa gospodarczego i stosowanie zasady proporcjonalności.

Projekty nie mają natomiast na celu zmian w konkretnych procedurach wynikających z ustaw szczegółowych.

9. Wpływ na rynek pracy		
Ustawa – Prawo działalności gospodarczej wpłynie pośrednio pozytywnie na rynek pracy – bardziej przyjazne warunki dla podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej powinny zachęcać do zatrudniania pracowników.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się wykonanie przepisów projektowanych ustaw w 2016 r. (wejście w życie ustaw z dniem 1 stycznia 2016 r.).		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ocena <i>ex post</i> nastąpi po 3 latach funkcjonowania przepisów poprzez dokonanie:		
<ul style="list-style-type: none"> a) oceny angażowania się organizacji przedsiębiorców w realizację niektórych zadań publicznych oraz reprezentowania przedsiębiorców w postępowaniach administracyjnych, b) oceny funkcjonowania dyrektyw w nakładaniu kar administracyjnych (jak są uwzględniane przez organy), c) oceny efektywności zawiadomienia o zbliżającym się okresie zawieszenia działalności gospodarczej, d) oceny, czy organy przeprowadzają analizę ryzyka w zakresie planowania kontroli, czy stosowane są wspólne kontrole organów oraz czy organy zamieszczają procedury dot. kontroli na swoich stronach internetowych, e) oszacowania liczby orzeczeń WSA, w których powołano nowe zasady ogólne prawa gospodarczego. 		
Dla celów ewaluacji zostanie przeprowadzone badanie ankietowe przed wejściem w życie ustawy oraz po 3 latach jej obowiązywania wśród reprezentacyjnej grupy przedsiębiorców dot. obciążeń wynikających z kontroli, przejrzystości prawa, relacji administracja-przedsiębiorca.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Tabela dot. diagnozy problemu, proponowanego rozwiązania oraz oczekiwanego efektu – dla niektórych propozycji zmian.		

Załącznik do Oceny Skutków Regulacji – tabela

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
1	[art.8] Przyjazna interpretacja przepisów	<p>Obecnie, rozstrzyganie wątpliwości interpretacyjnych przepisów prawnych w wielu przypadkach następuje na niekorzyść przedsiębiorców. Organy nie mają dzisiaj możliwości, aby uwzględniać słuszny interes gospodarczy przedsiębiorcy oraz okoliczności wynikających ze zmieniających się warunków w obrocie gospodarczym. Brak pewności przedsiębiorcy co do dokonanej przez niego interpretacji podnosi koszty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Przenoszenie na przedsiębiorców ryzyka w takich sytuacjach zniechęca do rozwoju przedsiębiorczości w Polsce oraz obniża zaufanie do państwa i stanowionego prawa.</p> <p>Brakuje wyraźnej zasady, zgodnie z którą wątpliwości interpretacyjne wynikające z niejasnych przepisów byłyby rozstrzygane na korzyść wykonującego działalność gospodarczą.</p>	<p>Wprowadzenie zasady zgodnie z którą w przypadku niedających się usunąć wątpliwości interpretacyjnych na tle przepisów dotyczących wykonywania działalności gospodarczej organy administracji będą rozstrzygały je na korzyść przedsiębiorców. W szczególności chodziłoby o sytuacje, gdy na przedsiębiorcę: nałożony ma być obowiązek, odebrane uprawnienie lub ma być mu wymierzona kara.</p> <p>Zasada ta będzie wyłączona w przypadku postępowań dotyczących stron, lub stron i osób trzecich o spornych interesach.</p>	<p>Oczekiwanym efektem powinna być poprawa klimatu dla przedsiębiorczości, zmniejszenie negatywnych konsekwencji wynikających z wątpliwości interpretacyjnych przepisów prawnych na działalność gospodarczą.</p> <p>Efektom powinno być ograniczenie skarg wnoszonych do sądów administracyjnych na decyzje organów administracji (wg sprawozdania NSA za 2014 r. do sądów kontrolujących administrację wpłynęło 95 tys. spraw (o 13 tys. więcej niż w roku poprzednim)). Prawie 17 tys. spraw toczących się przed sądami administracyjnymi dotyczyło skarg na decyzje ministerstw i podległych im urzędów (sądy podważyły co trzecie rozstrzygnięcie ministrów). W 2014 r. roku wojewódzkie sądy administracyjne uchylili ok. 22% zaskarżonych decyzji i innych czynności organów administracyjnych (w 2013 r. współczynnik ten wynosił 24%, w 2012 r. – 22%). Wg kontroli NIK w zakresie przestrzegania praw podatnika ok. 1/3 decyzji urzędów skarbowych w 2013 r. zostało uchylonych.</p> <p>Studium przypadku</p> <p>Kwestia uznania czy instalowanie urządzeń radiokomunikacyjnych na innej budowli można zaliczyć do kategorii budowli czy</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				<p>urządzeń budowlanych, a tym samym czy wymaga uzyskania pozwolenia na budowę czy nie. W związku z wątpliwościami interpretacyjnymi przyjazna interpretacja powinna skutkować interpretacją przepisów na korzyść przedsiębiorcy, że pozwolenie na budowę nie jest wymagane.</p> <p>Wniosek: przyjazna interpretacja pozwoliłaby uniknąć postępowań odwoławczych i sądowo-administracyjnych.</p> <p>Koszt dla przedsiębiorcy: stawka za sporządzenie odwołania – ok. 1500 zł przy sporze np. 20.000,00 zł.</p> <p>Koszty pełnomocnika przed WSA: 3600 zł⁴</p> <p>Koszty WSA: 10 h po 70 zł = 700 zł⁵</p> <p>Czas pracy przedsiębiorcy – 10h po 100 zł = 1000 zł</p> <p>Koszt dla administracji: 30h po 25 zł + 3 pisma polecane - ok. 30zł = 780 zł</p> <p>Suma: 7580 zł / sprawę</p>
2	[art.9] Zasada „domniemanej uczciwości przedsiębiorcy”	Obecnie, podmiot gospodarczy ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnione okoliczności faktyczne (wątpliwości faktyczne w sprawie, które nie dają się usunąć, po przeprowadzeniu wszystkich dostępnych dowodów).	Wprowadzenie zasady domniemania uczciwości, zgodnie z którą w sprawie w której pojawiają się niedające się usunąć wątpliwości faktyczne organ będzie zobowiązany je rozstrzygać na korzyść przedsiębiorcy, przyjmując, że przedsiębiorca działa zgodnie z prawem oraz z poszanowaniem dobrych	Studium przypadku Przypadek związany z nieuwzględnieniem faktycznych okoliczności w zakresie obrotu olejami opałowymi i spełnianiem wymogów formalnych. Przedsiębiorcy sprzedający olej opałowy uzyskiwali oświadczenia od kupujących, że olej opałowy nie będzie wykorzystywany do celów innych niż

⁴ Stawka urzędowa.

⁵ Uśrednione wynagrodzenie 3 sędziów nad jedną sprawą, sędzia sprawozdawca – 4 h + 2h (rozprawa), dwóch sędziów - po 2 h (art. 16 § 1. Sąd administracyjny orzeka w składzie trzech sędziów [...])

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
			<p>obyczajów. Zasada domniemania uczciwości ma zatem charakter zasady ogólnej w razie powzięcia przez organ wątpliwości dotyczących zaistniałego stanu faktycznego. Jeżeli urząd nie ma wątpliwości to realizuje swoją wykładnię.</p>	<p>opałowe. Sprzedający nie mieli możliwości weryfikowania faktycznego wykorzystania oleju, mimo tego ponosili negatywne konsekwencje w przypadku, gdy kupujący postąpił wbrew oświadczeniu, pomimo działania w dobrej wierze przez sprzedającego.</p> <p>Jeśli chodzi o kwestię ukrywania dochodów to przyjmuje się, że przedsiębiorca działa zgodnie z prawem i poszanowaniem dobrych obyczajów. Jeżeli organ ma uzasadnione podejrzenia lub wątpliwości w tym zakresie zasada nie będzie miała zastosowania.</p>
3	<p>[art. 11] Zasada uprawnionych oczekiwań</p>	<p>Działając w dobrej wierze i z poszanowaniem prawa przedsiębiorcy są czasami narażeni na niekorzystne skutki prawne decyzji, które nie mogły być przewidziane w chwili ich podejmowania. Przedsiębiorca występuje do organu z reguły w sprawach wiążących się z nakładami inwestycyjnymi lub wymagającymi uprzedniego zaangażowania istotnych zasobów, w tym czasu, stąd wskazane jest, aby przedsiębiorca mógł oczekiwać od organów administracji publicznej respektowania zasady uprawnionych oczekiwań i przewidywalności prawa w konkretnych sytuacjach.</p>	<p>Wprowadzenie zasady, zgodnie z którą organ uwzględniałby uprawnione oczekiwania przedsiębiorcy. Oczekiwania byłyby uprawnione, jeżeli byłyby zgodne z prawem oraz dotyczyłyby utrwalonej praktyki i działań w zakresie rozstrzygnięcia spraw tego rodzaju. Organ nie naruszałby uprawnionych oczekiwań, jeżeli odstępowałby od wypracowanej praktyki i działań z ważnych powodów.</p>	<p>Zapewnienie przewidywalności działań władzy i jej poszanowania dla jednostki.</p> <p>Studium przypadku: Przedsiębiorca podejmując określoną działalność gospodarczą ponosi na początku koszty związane z przygotowaniem przedsięwzięcia, np. zakup budynku, przygotowanie infrastruktury. Przykładowo podejmując działalność gospodarczą na danym terenie przedsiębiorca uzyskał informację/komunikat od władz, że w pobliżu lokalizacji, którą wybrał dla swojej firmy w najbliższym czasie nie będą realizowane żadne prace budowlane, które utrudniałyby dostęp klientom do jego firmy, podczas gdy np. po kilku miesiącach od rozpoczęcia działalności władze lokalne rozpoczynają prowadzenie prac budowlanych, które przez</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				<p>jakiś okres będą utrudniały dostęp klientów do budynku firmy, co odbija się negatywnie na obrotach firmy. Jednocześnie władze publiczne nie są skłonne do obniżenia opłat z tytułu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w okresie utrudnień dojazdowych. Zasada uprawnionych oczekiwań ma na celu uniknięcie sytuacji, w których przedsiębiorca działając w dobrej wierze naraża się na niekorzystne skutki decyzji, których nie mógł przewidzieć w chwili ich podejmowania.</p>
4	[art.12] Zasada uczciwej konkurencji oraz poszanowania dobrych obyczajów i słusznym interesów innych przedsiębiorców i konsumentów	<p>Niewystarczające uwzględnianie w obrocie gospodarczym słusznym interesów innych przedsiębiorców, brak przepisu promującego pozytywne wzorce zachowań w tym zakresie powoduje potrzebę uzupełnienia art. 17 sdg. Konieczność silniejszego zaakcentowania zasady poszanowania dobrych obyczajów i promowania pozytywnych wzorców postępowania wśród przedsiębiorców wobec jak najszerszego kręgu podmiotów, z którymi przedsiębiorca utrzymuje choćby incydentalne relacje o charakterze gospodarczym. Potrzeba pełniejszego dostosowania do zasady zrównoważonego rozwoju gospodarki.</p>	<p>Sformułowanie normy zgodnie z którą przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słusznym interesów innych przedsiębiorców i konsumentów. <i>(rozszerzenie dotychczasowej zasady wynikającej z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej)</i></p>	<p>Oczekiwanym efektem powinien być wzrost pozytywnych zachowań przedsiębiorców wobec innych przedsiębiorców i konkurowanie przedsiębiorców zgodnie z dobrymi obyczajami.</p> <p>Ta zasada stanowi uzupełnienie zasady domniemania uczciwości przedsiębiorcy – skoro ustawodawca uznaje, że domniemywa się uczciwość przedsiębiorcy zasadne jest oczekiwanie postępowania zgodnie z dobrymi obyczajami.</p> <p>Studium przypadku: Dobrym przykładem w tym zakresie mogą być przyjmowane przez grupy przedsiębiorców kodeksy etyki zobowiązujące przedsiębiorców do stosowania standardów etyczno-moralnych. Tym samym kontrahenci zyskują pewność, że przedsiębiorcy stosują dobre obyczaje i staranność zawodową.</p> <p>Wniosek: Zasada przyczyni się do wzrostu</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				<p>zaufania między przedsiębiorcami i relacjach z konsumentami oraz będzie prowadzić do niezafałszowanego współzawodnictwa w obrocie gospodarczym (np. dokonywanie płatności kontrahentom w ustalonym terminie).</p> <p>Koszt dla przedsiębiorcy: W przypadku braku zaufania do kontrahenta przedsiębiorca może być narażony na koszty związane z koniecznością ubezpieczenia transakcji handlowej (przykładowa stawka ubezpieczeniowa 0,5% wartości transakcji).</p>
5	[art. 49] Informowanie o niespełnionych przez wnioskodawcę przesłankach	<p>W większości postępowań organ nie ma prawa nałożyć obowiązków na przedsiębiorcę nawet w sytuacji gdy przyczyniłoby się to do przyspieszenia wydania decyzji pozytywnej.</p> <p>W obecnym stanie prawnym podobne rozwiązania występują w prawie konkurencji (art. 19 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).</p>	<p>Wprowadzenie regulacji, w myśl której organ będzie obowiązany do wskazania przedsiębiorcy przesłanek, które nie zostały na dzień przesłania informacji spełnione, a są konieczne do wydania rozstrzygnięcia zgodnie z wnioskiem.</p>	<p>Celem jest przyspieszenie wydania pozytywnego rozstrzygnięcia bądź uniknięcie wydania negatywnego rozstrzygnięcia, jeżeli wydanie decyzji pozytywnej jest możliwe po dokonaniu przez stronę określonych czynności faktycznych lub prawnych.</p> <p>Studium przypadku: Przykładem może być wydanie decyzji środowiskowej o lokalizacji zakładu przemysłowego po uzupełnieniu brakujących dokumentów</p> <p>Koszt dla podatnika: stawka za sporządzenie odwołania – ok. 1500 zł przy sporze 20.000,00 zł. Koszty pełnomocnika przed WSA: 3600 zł⁶ Koszty WSA: 10 h po 70 zł = 700 zł⁷</p>

⁶ Stawka urzędowa.

⁷ Uśrednione wynagrodzenie 3 sędziów nad jedną sprawą, sędzia sprawozdawca – 4 h + 2h (rozprawa), dwóch sędziów - po 2 h (art. 16 § 1. Sąd administracyjny orzeka w składzie trzech sędziów [...])

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				<p>Czas pracy podatkika – 10h po 100 zł = 1000 zł</p> <p>Koszt dla administracji: 30h po 25 zł + 3 pisma polecane - ok. 30zł = 780 zł</p> <p>Suma: 7580 zł / sprawę podatnika</p>
6	[art.107 ust.2] Umożliwienie przeprowadzania wspólnych kontroli	Obecnie nie ma możliwości przeprowadzenia wspólnych kontroli przez kilka organów w sytuacji gdy dla przedsiębiorcy byłoby to korzystne. Prowadzi to do niepotrzebnego zakłócania pracy przedsiębiorcy lub uniemożliwia mu rozpoczęcie wykonywania działalności w przypadku kontroli obowiązkowych.	Na wniosek lub za zgodą przedsiębiorcy – przeprowadzanie wspólnych kontroli organów administracji publicznej, jeżeli przedmiotem kontroli jest ten sam przedmiot (te same przedmioty), a przeprowadzenie kontroli jest obligatoryjne. Ocena, czy wspólna kontrola jest faktycznie korzystna, będzie w każdym przypadku należała do przedsiębiorcy, będzie mogła być ona podjęta tylko z jego inicjatywy. Limit czasu kontroli będzie liczony odrębnie dla każdego organu, jak dotychczas.	<p>Ograniczenie czasu trwania kontroli w danym roku jak również umożliwienie przedsiębiorcy uzyskania niezbędnych uzgodnień i stanowisk organów administracji publicznej w możliwie krótkim czasie i w sposób możliwie nieuciążliwy.</p> <p>Studium przypadku: Przykładowo przed dopuszczeniem obiektu budowlanego do użytkowania konieczne jest przeprowadzenie kilku kontroli różnych organów (nadzór budowlany, państwowa straż pożarna, Sanepid itp.).</p> <p>Skrócenie czasu kontroli będzie zależne od decyzji przedsiębiorcy o dopuszczeniu wspólnej kontroli. Należy też mieć na uwadze, że wspólne kontrole będą dotyczyły tych kontroli, których tematyka jest zbieżna. Z analizy wynika, że łączenie kontroli może nie przynieść efektu skrócenia, jeżeli jeden z organów jest wyłączony z limitów czasu na kontrolę tj. Inspekcja Pracy, Inspekcja Sanitarna, KNF, UOKiK, kontrola podatkowa w zakresie zwrotu VAT. Natomiast pozostałe inspekcje nie podlegają wyłączeniu i muszą stosować limit czasu dot. kontroli, np.</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				<p>IJHARS, UKE, ZUS, Nadzór budowlany. W przypadku gdy będzie łączenie tych kontroli to może nastąpić znaczące skrócenie (limit czasu kontroli będzie liczony odrębnie dla każdego organu). Nie jest jednak możliwe dokonanie obliczenia na całej populacji, gdyż na czas kontroli może wpływać wiele zmiennych (np. rodzaj działalności oraz przedmiot kontroli), mogą też uczestniczyć różne organy (wyłączone i niewyłączone z limitu).</p> <p>Studium przypadku restauratora: Prowadzący działalność gospodarczą w przedmiocie restauracji w ciągu godziny osiąga przychód w wysokości 500 zł. Kontrola złożona z trzech podmiotów kontrolujących wykonywała swoje czynności w ciągu 5 dni po 6 godzin dziennie (30 godzin łącznie). W drugiej restauracji, gdzie przychód w ciągu godziny również wynosi 500 złotych odbyły się również 3 kontrole z tym, że odbywały się oddzielnie. Każdy podmiot kontrolujący kontrolował przez trzy dni po 5 godzin dziennie. Kontrole trwały łącznie 9 dni (45 godzin). Z omawianego przypadku wynika, że możliwość kontroli równoczesnej może mieć wymierne skutki finansowe dla przedsiębiorców. Poniesione koszty w wymiarze finansowym i pozafinansowym są o 1/3 niższe w przypadku połączonych kontroli.</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				Przyjmując, że godzina pracy restauratora jest warta 100 zł, to koszt kontroli oddzielnych jest wyższy o 1500 zł (z tytułu czasu poświęconego kontrolującym)
7	[art. 108 ust. 4 i art. 111] Zakaz ponownej kontroli	Konieczność przedkładania organom administracji publicznej tych samych dokumentów, co wydłuża czas trwania kontroli. Poddawanie kontrolom przez organ wielokrotnie tych samych obszarów działalności przedsiębiorcy mimo nie stwierdzania uchybień.	Zakaz kontroli, w sytuacji gdy dotyczy ona sprawy, w której doszło do wydania przez ten organ ostatecznego rozstrzygnięcia, z wyłączeniem przypadków, kiedy organ prowadziłyby kontrole, których celem byłoby sprawdzenie wykonania wspomnianego rozstrzygnięcia. Zakaz nie będzie miał zastosowania, gdy ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w: <ul style="list-style-type: none"> - sprawie stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia, uchylenia lub zmiany decyzji ostatecznej lub wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną; - związku z uchyleniem lub stwierdzeniem nieważności decyzji przez sąd administracyjny; - celu sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu, w związku z przeprowadzoną kontrolą. 	Rozwiązanie ograniczy czas trwania kontroli. Przedsiębiorca nie będzie zmuszony do przedkładania organom administracji publicznej tych samych dokumentów. Nie będzie również narażony na różnice w ustaleniach oraz zaleceniach pokontrolnych. Studium przypadku: Wykonywanie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy wielokrotnie tego samego pracodawcy, przykładowo na podstawie anonimowych zgłoszeń, w zakresie przestrzegania warunków pracy (kontrola tych samych dokumentów). W każdym przypadku organ kontroli nie stwierdza naruszeń, mimo tego musi podejmować kolejne kontrole.
8	[art. 2 KPA - projekt	W systemie prawnym brak jest	Określenie uniwersalnego katalogu	Celem propozycji jest urealnienie wysokości

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
	<p>ustawy – przepisy wprowadzające ustawę Prawo działalności gospodarczej]</p> <p>Nakładanie administracyjnych kar pieniężnych</p>	<p>reguł ogólnych określających zasady nakładania administracyjnych kar pieniężnych co skutkuje znaczącym zróżnicowaniem sytuacji podmiotów podlegających ukaraniu. Niejednokrotnie nakładanie tych kar cechuje automatyzm oraz nieuwzględnianie przyczyn i okoliczności popełnienia naruszenia.</p>	<p>dyrektyw wymiaru kary. Propozycja będzie dotyczyła tylko kar pieniężnych <i>sensu stricto</i>. Inne opłaty administracyjne jak np. opłaty dodatkowe i podwyższone są opłatami stałymi, nie przewiduje się swobody ustalania ich wysokości i nie będą podlegały nowym regulacjom.</p>	<p>kary za przewinienie i zapewnienie jej większej proporcjonalności w stosunku do ciężaru przewinienia. Nie jest możliwe oszacowanie liczby nałożonych kar oraz ich wysokości objętych tym przepisem, z uwagi na fakt, że zgodnie z proponowanym rozwiązaniem na wysokość kary wpłynąć może kilka przesłanek jednocześnie.</p> <p>Propozycja obniży koszty związane z zapłatą administracyjnych kar pieniężnych w tych przypadkach do których będą miały zastosowanie dyrektywy wymiaru kar. Trudno jest oszacować o ile średnio obniżą się te koszty i w których przypadkach nastąpi odstępianie od nałożenia kary.</p> <p>Studium przypadku:</p> <p>Przykładowo, art. 89 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, ustala administracyjną karę pieniężną, w wysokości trzykrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów ustalonej na podstawie stawek, bez możliwości zmniejszenia wysokości tej kary lub odstąpienia od jej wymierzenia ze względu na szczególne okoliczności danej sprawy, takie jak stan zdrowotny wyciętego drzewa, rodzaj i rozmiar wyrządzonej szkody, stopień zawinienia sprawcy szkody, jego motywację i sposób zachowania się, a także jego warunki i właściwości osobiste. Zgodnie z orzeczeniem TK przepis ten jest niezgodny z konstytucją ponieważ brak jest proporcjonalności wymierzonej kary administracyjnej w</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				<p>stosunku do wagi naruszonego dobra.</p> <p>Koszty dla przedsiębiorców: Przykładowa kalkulacja na podstawie rzeczywistego przykładu. Do końca 2014 r. istniała sankcja finansowa w podatku akcyzowym, polegająca na tym, że w sytuacji spóźnienia się sprzedawcy olejów opałowych z przekazaniem zestawienie oświadczeń od kupujących o przeznaczeniu oleju do celów opałowych sprzedawca zobowiązany był do dopłaty podatku akcyzowego wg stawki 8-krotnie wyższej niż wpłaconej (opodatkowanie oleju wg stawki dla oleju napędowego). Nie miało znaczenia, czy spóźnienie nastąpiło 1 dzień, czy 1 miesiąc, czy było zawinione czy spowodowane nadzwyczajną okolicznością - kara w postaci odprowadzenia wyższej akcyzy była dotkliwa we wszystkich sytuacjach. Przepisy nie dawały możliwości uwzględniania przyczyn i okoliczności popełnienia naruszenia – tym samym nie było możliwości ustalenia kary proporcjonalnej do ciężaru przewinienia. Zamiast 232 zł/1000 litrów przedsiębiorcy musieli płacić 1822 zł/1000 litrów. Gdyby była możliwość ustalenia kary na podstawie dyrektyw wymiaru kary wysokość kary byłaby proporcjonalna i bardziej sprawiedliwa w odniesieniu do przewinienia. Ze względu na wielość zmiennych determinujących kary nie jest jednak możliwe bezwzględne wyliczenie</p>

Lp.	Propozycja	Diagnoza problemu, w tym istniejącego stanu prawnego	Proponowane rozwiązania	Oczekiwany efekt, z wykorzystaniem studium przypadku, dostępnych danych statystycznych oraz mierników
				wysokości takiej kary.

Warszawa, 30 czerwca 2015 r.

Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej oraz Projektu ustawy – Przepisy wprowadzające projekt ustawy – Prawo działalności gospodarczej.

Pismem z dnia 1 czerwca 2015 r., znak: DDR-V-4300-17/15, DDR/940/15) *projekt ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz projekt ustawy – Przepisy wprowadzające projekt ustawy – Prawo działalności gospodarczej* zostały skierowane do konsultacji publicznych. Termin na zgłaszanie uwag wyznaczono na 19 czerwca 2015 r. Jednocześnie projekt umieszczono na Rządowym portalu konsultacji publicznych oraz skierowano do rozpatrzenia przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Ministerstwo Gospodarki uwzględniło również te uwagi, które wpłynęły po wyznaczonym terminie. Żadna z organizacji nie zgłosiła zastrzeżeń do procesu konsultacji.

Uwagi nadeszły następujące organizacje:

1. Business Centre Club,
2. Europejskie Centrum Konsumenckie,
3. Federacja Konsumentów,
4. Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
5. Izba Gospodarcza Gazownictwa,
6. Konfederacja Lewiatan,
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
8. Krajowa Izba Radców Prawnych,
9. Krajowa Rada Notarialna,
10. Krajowe Forum Chłodnictwa,
11. Poczta Polska,
12. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
13. Polska Izba Ochrona,
14. Polska Izba Paliw Płynnych,
15. Polska Izba Stacji Kontroli Pojazdów,
16. Polska Izba Ubezpieczeń,
17. Polskie Sieci Elektroenergetyczne,
18. Porozumienie Zielonogórskie,
19. Pracodawcy RP,
20. Stowarzyszenie Geodetów Polskich,
21. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (poprzez Rządowy portal konsultacji publicznych).

Analizując zgłoszone w ramach konsultacji publicznych postulaty i opinie Ministerstwo Gospodarki przygotowało dwie tabele (do projektu ustawy oraz do projektu ustawy - przepisy wprowadzające) zawierające wszystkie zgłoszone uwagi wraz ze stanowiskiem resortu. Tabele zostały opublikowane na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego (legislacja.gov.pl).

Konsultacje projektu ustawy stanowiły uzupełnienie konsultacji prowadzonych w ramach *projektu założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej*. Projekt założeń podlegał konsultacjom od 11 grudnia 2014 r. do końca lutego 2015 r. W dniach 9 i 10 lutego 2015 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa, w której udział wzięli przedstawiciele następujących podmiotów: Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Business Centre Club, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Biuro Informacji Kredytowej, Związek Pracodawców AGD, Pracodawcy RP, Izba Gospodarcza Gazownictwa, Związek Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa, Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Europejskie Centrum Konsumenckie oraz Polska Izba Stacji Kontroli Pojazdów.

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem Ministra Gospodarki również zostało opublikowane na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego.

Należy podkreślić, że Ministerstwo Gospodarki zaprosiło przedstawicieli organizacji przedsiębiorców do współpracy w zakresie przedmiotowego projektu jeszcze w trakcie trwania prac koncepcyjnych. Propozycja opracowania nowego Prawa działalności gospodarczej była przedmiotem dyskusji Krajowej Rady Przedsiębiorczości w dniu 15 listopada 2013 r. oraz Zespołu ds. Doskonalenia Regulacji Gospodarczych w dniu 6 grudnia 2013r., 3, 12 września 2014 r.

Jak wskazano powyżej Ministerstwo Gospodarki odbyło również konsultacje projektu w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa

Horyzontalny charakter projektowanej ustawy regulującej liczne obszary podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej oraz zaproponowany katalog praw przedsiębiorców i zasady współpracy organów administracji z przedsiębiorcami spotkały się ze zdecydowanym poparciem ze strony partnerów publicznych. Zgłoszone uwagi miały na celu doprecyzowanie lub wyjaśnienie nowych projektowanych rozwiązań oraz zmianę już obowiązujących w prawie gospodarczym przepisów.

1. Uwagi dotyczące definicji przedsiębiorcy i działalności gospodarczej - Partnerzy sprzeciwiali się zmianom w stosunku do rozwiązań obowiązujących w *ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*. Uwzględniając uwagi partnerów publicznych we współpracy z Komisją Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego Ministerstwo Gospodarki przyjęło rozwiązania kompromisowe w tym zakresie.
2. Uwagi dotyczące wprowadzonych zasad wykonywania działalności gospodarczej - Uwagi wskazywały na konieczność doprecyzowania zasad określających prawa i gwarancje dla przedsiębiorców w taki sposób, aby nie pozostawały wątpliwości interpretacyjne co do zakresu stosowania nowych zasad. Ministerstwo Gospodarki dołożyło starań aby zasady zostały sformułowane tak precyzyjnie jak na to pozwala horyzontalny charakter projektowanej regulacji.
3. Uwagi dotyczące zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej - W odpowiedzi na postulaty przedsiębiorców Ministerstwo Gospodarki wydłużyło

okres zawieszenia oraz wprowadziło możliwość zawieszenia stosowania wymogów wynikających z przyznanego zezwolenia lub wpisu do rejestru działalności regulowanej (uwaga zgłoszona w ramach prac KWRiST).

4. Uwagi dotyczące mediacji - Partnerzy wyrażali wątpliwości czy zaproponowany instrument będzie skuteczny i czy organy administracji będą chciały z niego korzystać. Ministerstwo Gospodarki w piśmie kierującym projekt ustawy do konsultacji zapytało partnerów o wybór wariantu kosztów mediacji. Partnerzy opowiedzieli się za ponoszeniem wszystkich kosztów przez organ. W wyniku zgłoszonych uwag i analiz własnych Ministerstwo Gospodarki zdecydowało o przyjęciu modelu kompromisowego uwzględniającego uwagi resortów i samorządów, w którym wszyscy uczestnicy spotkania mediacyjnego ponoszą koszty w równym stopniu.
5. Uwagi dotyczące organizacji przedsiębiorców - Ministerstwo Gospodarki nie uwzględniło tych uwag, które wskazywały na konieczność wprowadzenia obligatoryjnego członkostwa przedsiębiorców w organizacjach, bądź zawężenia kręgu organizacji, których będą dotyczyły nowe przepisy. Kwestia fakultatywności bądź obligatoryjności członkostwa w organizacjach przedsiębiorców wykracza poza zakres projektu.
6. Uwagi dotyczące reglamentacji działalności gospodarczej - Uwagi zgłaszane przez partnerów miały w większości charakter doprecyzowujący obecnie obowiązujące przepisy i harmonizujący z odrębnymi ustawami. W tym zakresie uwagi zostały uwzględnione przez Ministerstwo Gospodarki.
7. Uwagi dotyczące kontroli - Partnerzy poparli nowe rozwiązania takie jak wprowadzenie tzw. "analizy ryzyka" (kontrola na podstawie identyfikacji prawdopodobieństwa naruszenia prawa) oraz możliwość złożenia do sądu skargi na postanowienie organu kontroli. Ministerstwo Gospodarki nie uwzględniło tych uwag dotyczących kontroli, które nadmiernie odchodziłyby od ustalonych standardów kontroli. W odpowiedzi na niektóre postulaty wprowadzono zasady pobierania próbek i dokonywania oględzin.
8. Uwagi dotyczące nakładania administracyjnych kar pieniężnych - Partnerzy poparli wprowadzenie dyrektyw wymiaru kar administracyjnych oraz przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary. Ministerstwo Gospodarki nie uwzględniło tych uwag, które wykraczały poza przyjęte przez Radę Ministrów założenia.
9. Uwagi dotyczące innych ustaw szczegółowych zmienianych projektem - zaproponowane zmiany miały charakter legislacyjno-techniczny i w większości zostały uwzględnione przez Ministerstwo Gospodarki.

KPRM

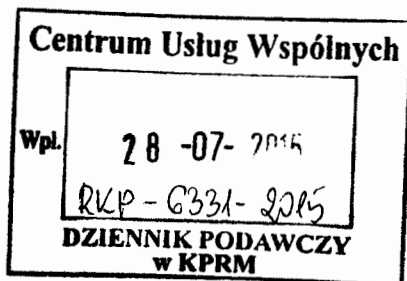
AAA003780

Warszawa, 24 lipca 2015 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1843.2014 / 25/dl

dot.: RM-10-43-15 z 24.07.2015 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy – Prawo działalności gospodarczej, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU
Rafał Trzaskowski

Do wiadomości:

Pan Janusz Piechociński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI¹⁾

z dnia

w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu administracyjnym

Na podstawie art. 45 ust. 3 ustawy z dnia – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość wynagrodzenia mediatora za prowadzenie spotkania mediacyjnego oraz wydatki mediatora podlegające zwrotowi.

§ 2. Wynagrodzenie mediatora za wszystkie spotkania mediacyjne przeprowadzone w terminie 3 miesięcy, o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia ... – Prawo działalności gospodarczej, wynosi: za pierwsze posiedzenie ... złotych, za każde kolejne - złotych, łącznie nie więcej niż ... zł.

§ 3. Zwrotowi podlegają udokumentowane i niezbędne wydatki mediatora poniesione w związku z przeprowadzeniem spotkania mediacyjnego na pokrycie kosztów:

- 1) przejazdów – w wysokości i na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej i samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju;
- 2) wynajmu pomieszczenia niezbędnego do przeprowadzenia spotkania mediacyjnego, w wysokości nieprzekraczającej ... złotych za jedno spotkanie;
- 3) korespondencji, w wysokości nieprzekraczającej ... złotych.

§ 4. Wydatki mediator dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku - za pomocą oświadczenia.

¹⁾ Minister Administracji i Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – administracja publiczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Administracji i Cyfryzacji (Dz. U. poz. 1254).

§ 5. W przypadku braku udziału organu lub strony w spotkaniu mediacyjnym, mediatorowi przysługuje zwrot poniesionych wydatków w wysokości ... zł.

§ 6. Wynagrodzenie mediatora, będącego podatnikiem zobowiązanym do rozliczenia podatku od towarów i usług, określone w § 2 oraz wydatki związane z przeprowadzeniem spotkania mediacyjnego, o których mowa w § 3, podwyższa się o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

MINISTER

ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI

W POROZUMIENIU:

MINISTER GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia ma na celu realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ust. 3 ustawy z dnia ... – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. ...) .

Celem projektu jest określenie stawek mediatorów w sprawach administracyjnych, w których stroną jest przedsiębiorca w sprawach związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej, w sposób zapewniający wysoką jakość usług mediacyjnych i zagwarantowanie, że spotkania mediacyjne w sprawach administracyjnych będą prowadzone przez wykwalifikowanych mediatorów.

Propozycje kładą nacisk na znaczenie sprawności postępowania przy prowadzeniu spotkania mediacyjnego. Szybkość zakończenia postępowania, efekty w postaci odciążenia organów i korzyść jaką odniosą przedsiębiorcy ze sprawnego załatwienia sprawy zależy w dużej mierze od tego, jak umiejętnie mediator poprowadzi spotkanie mediacyjne.

Wysokość wynagrodzenia mediatora powinna zostać określona biorąc pod uwagę również ten aspekt sprawnego prowadzenia spotkania mediacyjnego, w związku z tym w projekcie rozporządzenia proponuje się wyższe stawki za przeprowadzenie pierwszego spotkania mediacyjnego, natomiast niższe za każde kolejne spotkanie. W rezultacie mediatorzy powinni zostać zmotywowani do takiego prowadzenia mediacji, aby nie doprowadzała ona do zbędnego przedłużania postępowania administracyjnego. Z drugiej strony ich wysokość została skorelowana z korzyścią jaką osiągnie przedsiębiorca – strona postępowania – uczestniczący w spotkaniu mediacyjnym. Stawki wynagrodzenia mediatorów zostały ustalone w taki sposób, aby przyciągnąć najlepszych specjalistów i profesjonalizować usługi mediacyjne.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Termin ten jest spójny z terminem wejścia w życie przepisów ustawy.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI¹⁾

z dnia

**w sprawie trybu dokonywania wpisu na listę mediatorów, aktualizacji danych
i informacji objętych wpisem, sposobu potwierdzania spełnienia warunków wpisywania
na listę oraz wzoru wniosku o wpis na listę mediatorów**

Na podstawie art. 47 ust. 10 ustawy z dnia – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb dokonywania wpisu na listę mediatorów i aktualizacji danych i informacji w niej zawartych;
- 2) sposób potwierdzania spełnienia warunków wpisania na listę oraz rodzaj dokumentów załączanych do wniosku o wpis;
- 3) wzór wniosku o wpis na listę mediatorów.

§ 2. Wniosek o wpis na listę mediatorów do wybranego wojewody, w obszarze właściwości którego mediator będzie ustanowiony, składa się na formularzu według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Osoba fizyczna ubiegająca się o wpis na listę mediatorów załącza do wniosku:

- 1) oświadczenie o niekaralności za przestępstwo umyślne oraz umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) oświadczenie, że nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 3) dokumenty potwierdzające posiadanie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji;
- 4) w przypadku cudzoziemca, oświadczenie, że zna język polski w zakresie niezbędnym do prowadzenia spotkań mediacyjnych;
- 5) oświadczenie, że posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

¹⁾ Minister Administracji i Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – administracja publiczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Administracji i Cyfryzacji (Dz. U. poz. 1254).

6) oświadczenie czy ubiegająca się dotychczas o wpisanie na listę mediatorów oraz czy nie została skreślona z listy mediatorów.

2. Osoba ubiegająca się o wpis może także dołączyć do wniosku oświadczenie o liczbie przeprowadzonych mediacji, spis publikacji naukowych na temat mediacji, których jest autorem, opinie ośrodków mediacyjnych oraz osób fizycznych, które korzystały z jej mediacji, o posiadanej przez nią wiedzy i umiejętnościach w zakresie mediacji.

3. Jeżeli wniosek nie został wniesiony na formularzu albo nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w ust. 1, wojewoda wzywa osobę ubiegającą się o wpis do złożenia wniosku na formularzu oraz do dołączenia brakujących dokumentów, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem odmowy wpisu na listę.

4. Wojewoda może wezwać osobę ubiegającą się o wpis do złożenia dodatkowych wyjaśnień na piśmie lub ustnie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem odmowy wpisu na listę.

§ 5. Wojewoda wpisuje osobę ubiegającą się o wpis na listę mediatorów po stwierdzeniu spełnienia przez nią warunków, o których mowa w art. 46 pkt 1–6 ustawy z dnia – Prawo działalności gospodarczej, oraz po ustaleniu, że nie została już wpisana na prowadzoną przez tego wojewodę listę mediatorów.

§ 6. W przypadku zmiany danych lub informacji objętych wpisem na liście mediatorów, wojewoda dokonuje aktualizacji listy.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

**MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI**

W POROZUMIENIU:
MINISTER GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia ma na celu realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 47 ust. 10 ustawy z dnia ... - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. poz.).

Celem rozporządzenia jest określenia trybu dokonywania wpisu na listę mediatorów w sprawach administracyjnych z udziałem przedsiębiorców i jej aktualizacji, sposobu potwierdzania spełnienia warunków niezbędnych do wpisania na tę listę, rodzaj dokumentów załączanych do wniosku o wpis oraz wzór tego wniosku. Korzystanie z pracy mediatorów o wysokim poziomie wiedzy i umiejętności profesjonalnych w zakresie prowadzenia mediacji jest kluczowym zagadnieniem dla zapewnienia skuteczności prowadzonej do systemu prawa nowej instytucji jaką jest mediacja w sprawach administracyjnych, których stroną jest przedsiębiorca.

W ustawie z dnia - Prawo działalności gospodarczej wprowadza się wymogi do wpisu na listę mediatorów, a także wyposaża wojewodę w kompetencje dokonywania wpisu osoby fizycznej spełniającej określone ustawowo warunki na listę mediatorów, dokonywania wpisu na listę mediatorów oraz skreślenia z niej. Wprowadzenie regulacji dotyczących trybu dokonywania wpisu na listę mediatorów przez wojewodę, sposobu potwierdzania ustawowych wymogów, wskazania rodzaju dokumentów potwierdzających spełnienie warunków a także wzór wniosku o wpis na listę stałych mediatorów jest konieczne w celu zapewnienia jednolitości wniosków o wpis i zapewnienia sprawnego postępowania kwalifikacyjnego, a także ułatwienia dostępu do aktualnej i wiarygodnej informacji o mediatorach, ich kwalifikacjach oraz zakresie specjalizacji. W rezultacie proponowane rozwiązania umożliwią korzystanie z usług mediatorów o wysokim poziomie profesjonalizmu, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia przedsiębiorcy jako uczestnika postępowania administracyjnego.